

Пояснювальна записка про діяльність Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва у 2018 році

Основні завдання, які вирішував колектив бібліотеки у 2018 році

Діяльність бібліотеки у 2018 році була спрямована на подальше удосконалення системи бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів, формування інформаційних ресурсів, поліпшення умов їх зберігання та використання, впровадження нових інформаційних технологій, поповнення ЕБД, проектну діяльність, науково-методичне забезпечення функціонування книгозбірень Вінниччини в умовах децентралізації та створення ОТГ, науково-дослідну, краєзнавчу, видавничу, соціокультурну роботу. У полі зору колективу були заходи, спрямовані на забезпечення реалізації державних і регіональних галузевих програм, зокрема «Програми розвитку культури Вінницької області на 2018–2022 роки», Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки, затвердженої Указом Президента України від 13.10.2015 р. №580/2015, виконання постанов Верховної Ради України, Указів Президента України, Кабінету Міністрів України, розпоряджень місцевих органів влади з різних напрямків діяльності, відзначення знаменних і пам'ятних дат, ювілеїв відомих діячів науки, культури, літератури, мистецтва, державних, народно-релігійних та професійних свят.

У рамках розширення соціального партнерства, у звітному періоді було укладено договори про співпрацю з низкою громадських організацій, вищих навчальних закладів, а також державними установами, поновлено діючі угоди, відповідно з якими підтримується співпраця бібліотеки з органами місцевої влади, підприємствами, установами, національними культурними товариствами, обласними осередками національних творчих спілок та громадськими організаціями Вінниччини.

Організовувалися заходи щодо забезпечення навчання та підвищення кваліфікації бібліотечних працівників та інших спеціалістів закладу.

Реалізовано низку заходів щодо зміцнення матеріально-технічної бази бібліотеки.

VI Міжнародна науково-практична конференція «Усна історія: теорія, метод, джерело»

24–26 жовтня 2018 року в рамках проекту «Голоси живої історії» було організовано проведення VI Міжнародної науково-практичної конференції «Усна історія: теорія, метод, джерело».

Організаторами Конференції виступили: Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Вінницької обласної державної адміністрації, Управління культури і мистецтв Вінницької обласної державної адміністрації, Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека ім. К. А. Тімірязєва, громадська організація «Асоціація бібліотек Вінниччини», кафедра історії і культури України ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, Державний архів Вінницької області, Вінницька обласна організація Національної спілки краєзнавців України, Центр історії Вінниці, громадська організація «Вінницьке історичне товариство».

Конференцію відкрила Сенік Л. Б. – директор Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва. На Конференції з привітаннями виступили представники влади та провідні науковці Вінниччини: Василюк С. В. – директор Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації, Городинський С. С. – начальник

управління культури і мистецтв облдержадміністрації; Побережна Т. І. – голова Вінницького обласної організації профспілки працівників культури; Легун Ю. В. – доктор історичних наук, директор Державного архіву Вінницької області, голова ГО «Вінницьке історичне товариство»; Коляструк О. А., доктор історичних наук, професор, зав. кафедри історії і культури України ВДПУ імені Михайла Коцюбинського; Гальчак С. Д. – доктор історичних наук, голова правління обласної організації Національної спілки краєзнавців України (НСКУ), заслужений працівник культури України, який зачитав привітання від голови НСКУ, доктора історичних наук, професора, заступника директора Інституту історії України НАН України, член-кореспондента НАН України О. П. Реснта; Федоришен О. Ю. – директор Центру історії Вінниці.

Взяли участь і виступили з доповідями науковці з Кракова (Республіка Польща), Києва, Вінниці, Житомира, Ізмаїла, Львова, Одеси, Переяслав-Хмельницького, Сум, Чигирин, Інституту народознавства НАНУ (м. Львів), Українського інституту національної пам'яті (м. Київ), ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, Донецького національного університету імені Василя Стуса, фахівці обласної наукової бібліотеки ім. К. А. Тімірязєва, центральних районних, сільських бібліотек.

Учасники Конференції у своїх наукових доповідях та повідомленнях поділилися напрацюваннями останніх років за такими напрямками:

- Усна історія в Україні: досвід, перспективи. Джерельна база усної історії,
- Радянська та пострадянська доба в усній історії,
- Відтворення особистості через усноісторичні дослідження на прикладі долі В. Стуса,
- Наративи постреволуційного та воєнного сьогодення: суспільні виклики та можливості,
- Життєві історії внутрішньо переміщених осіб,
- Особистості в усноісторичних дослідженнях.

На Конференції були представлені доповіді та повідомлення співробітників бібліотеки: Слотюк Г. М. «Усноісторичні дослідження як складова бібліотечного краєзнавства (на прикладі проекту «Голоси живої історії»)» та «Маценко Микола Іванович: «Довелось... поміняти ручку і блокнот на автомат і бронезилет, а редакцію – на бліндаж»; Антонюк О. Ю. «Голодомор 1932–1933 рр. голосами живої історії (з досвіду роботи відділу краєзнавства ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва)»; Валігури І. М. «Внесок Климента Квітки до методики усних досліджень української етномузики»; Цимбалюк П. І. «Стусівські читання у спогадах»; Ніжньовської А. А. «Гайоха-Тирнікова Галина Ігорівна: «Все буде Україна!»; Криворуки А. В., Волошиної Н. Б. – «Тахтарова Аніфе Мевлютовна: «...я такая маленькая была, в сорок четвертом году нас посадили в скотские вагоны, где заколочены окна и двери, и повезли...».

25 жовтня було організовано виїзне засідання на базі закладів культури Тульчинського району. У Тульчинській ЦРБ, в рамках засідання було заслухано низку доповідей і виступів. Проведено екскурсію музеями та визначними місцями міста Тульчина.

У рамках програми відбувся коментований перегляд документального фільму «Залізнична станція Красне-Буськ» (про примусове переселення в кінці та після закінчення Другої світової війни у Західній Україні) та презентація документального фільму «Вінниця. Топографія терору».

Проведено два майстер-класи: «Проекти усної історії: коротка інструкція реалізації» (тренерка Аліна Добошевська, представник Фонду «Добра Воля», член Польського товариства усної історії (Республіка Польща)) та «Вербатім: документальний театр в

пошуках «маленької» людини у великій історії» (тренерка Марія Куряча, студентка ВДПУ імені Михайла Коцюбинського).

На завершення учасники Конференції підбили підсумки роботи Конференції та підтримали ідею створення Центру усної історії на базі відділу краєзнавства ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва.

Біля 40 наукових доповідей і повідомлень, що надійшли на Конференцію, було вміщено на компакт-диску та роздані всім її учасникам.

Підготовлено і видано Матеріали Конференції.

Супроводжували Конференцію книжкові виставки з фонду Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва – «Краєзнавчі видання бібліотеки» та «Усна історія: теорія, метод, джерело».

Хід форуму висвітлювався у місцевих ЗМІ, представлений на веб-сайті Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва та у соціальних мережах.

Бібліотечно-інформаційне обслуговування користувачів

Бібліотечно-інформаційне обслуговування користувачів здійснювалося у відповідності до планових завдань, створювалися комфортні умови для роботи відвідувачів та персоналу книгозбірні, використовувалися такі форми залучення нових користувачів, як екскурсії до бібліотеки під загальною назвою «Скажіть, будь ласка, як пройти в бібліотеку?», Дні фахівця та Дні інформації, проводилися інформаційні години, різноманітні рекламні акції.

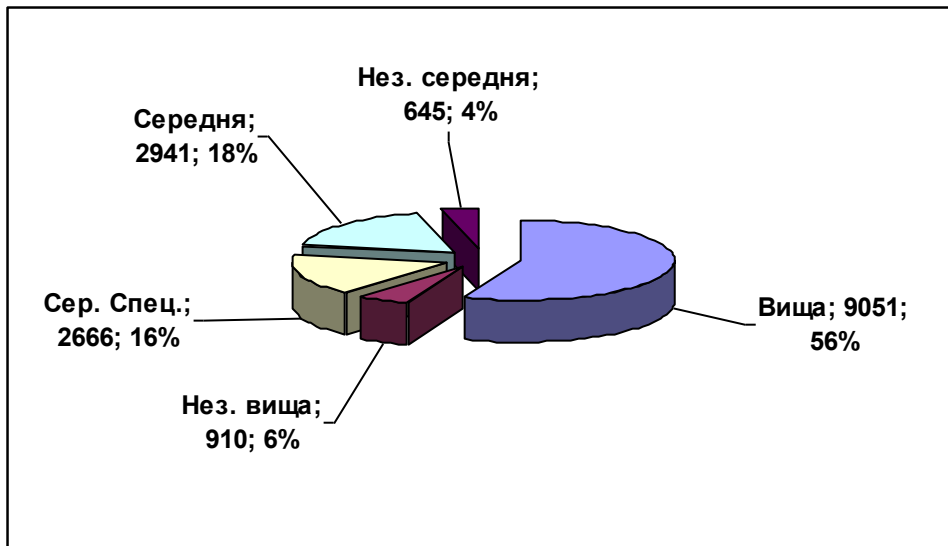
За звітний період досягнуто таких показників:

- за єдиною реєстрацією записалося **16213** користувачів, що становить 100,1% до плану;
- обслужено всіма відділами бібліотеки – **42758** користувачів, або 100,3 % до плану;
- видача документів становить – **784,5 тис.** примірників, що становить 100,4 % виконання планових завдань;
- кількість відвідувань – **159,2 тис.**, або 102,02 % до плану.

Користувачі бібліотеки за єдиною реєстрацією

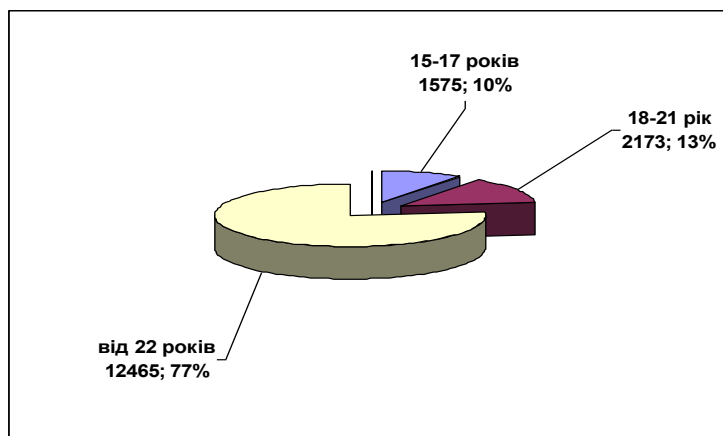
Розподіл за освітою

№	Освіта	Кількість	%
1	Вища	9051	55,8
2	Незакінчена вища	910	5,6
3	Середня спеціальна	2666	16,44
4	Середня	2941	18,13
5	Незакінчена середня	645	3,9
	Разом	16213	

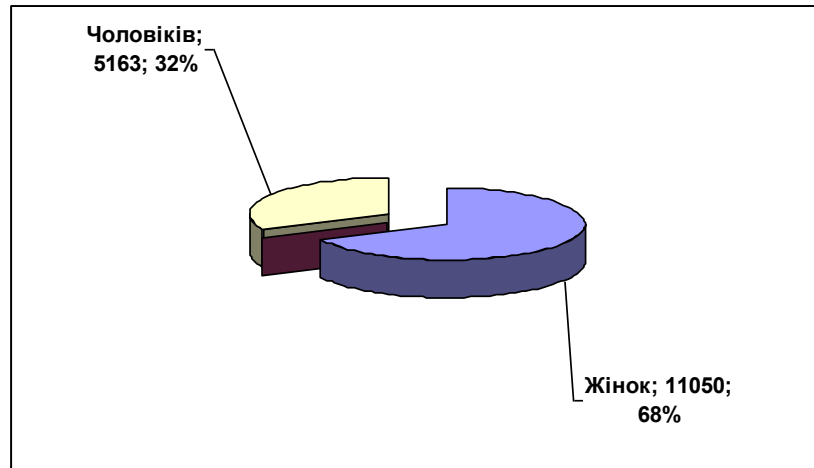
Розподіл за віком

15–17 років	18–21 рік	Від 22 років
1575	2173	12465

Розподіл за статтю

Значення	Кількість	%
Жінок	11050	68,2
Чоловіків	5163	31,8

Розподіл за категорією

	Значення	Кількість	%
1а	наукові працівники, викладачі ВНЗ	692	4,2
1б	керівники установ, директори, державні службовці	122	0,7
1в	інженерно-технічні працівники	1772	10,9
1г	спеціалісти сільського господарства	99	0,6
1д	працівники освітньої галузі	2211	13,6
1е	працівники галузі культури	1641	10,1
1ж	медичні працівники	2113	13
1з	фахівці економічної сфери	1151	7
1и	спеціалісти інших професій з вищою та сер.-техн. освітою, службовці соціальних служб	423	2,6
1к	працівники юридичної служби	441	2,7
1л	працівники мистецької галузі	341	2,1
1м	працівники сфери обслуговування	637	3,9
2	робітники	327	2
3	студенти ВНЗ, коледжів, технікумів	2983	18,3
3а	учні ЗОШ, проф.-тех. училищ, ліцеїв	806	4,9
4	користувачі із загальною середньою освітою (гардеробники, чергові, домогосподарки, солдати, абітурієнти) та пенсіонери.	454	2,8
		16213	

Маркетингова діяльність. Реклама Бібліотеки

З метою створення позитивного іміджу закладу впродовж звітного періоду здійснювалися такі заходи:

- Налагодження комунікаційних зв'язків з громадськістю міста, партнерами і засобами масової інформації. Організація маркетингових досліджень, реклами, здійснення моніторингу та аналізу інформаційних потреб користувачів.

- Проведення аналізу даних про ринок, розроблені рекомендації, коригування списків та «Бази даних партнерів».

- Поновлення та затвердження «Прейскуранту додаткових платних послуг на 2018 рік». Здійснення моніторингу процесу впровадження рекомендацій щодо покращення бібліотечних послуг.

Здійснювався збір інформації про події та заходи, які відбувалися в бібліотеці для представлення на веб-сайтах (<http://www.vincult.org.ua>, <http://www.vin.gov.ua/>, <http://www.library.vn.ua/>) та на сторінках у соцмережі Фейсбук.

Моніторинг бібліотечних послуг. Здійснювався моніторинг бібліотечних послуг, цін на платні послуги, які надають обласні бібліотеки України, книгозбірні міста та інші організації. Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2011 року № 1271 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами культури, заснованими на державній та комунальній формі власності» (в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 493). Підготовлено та затверджено на засіданні Ради при директорі Прейскурант цін на додаткові платні послуги бібліотеки у 2019 році.

Організація маркетингових досліджень. З метою дослідження стану і рівня популярності читання серед користувачів бібліотеки віком до 35 років, ролі книги серед інших джерел інформації підготовлена програма та проведено соціологічне дослідження «Тімірязєвк@. Книга. Читання».

Здійснено маркетингове дослідження «Книга тижня», спрямоване на виявлення читацьких смаків, уподобань користувачів бібліотеки, пропаганди книги і читання, популяризації бібліотечного фонду та формування читацьких інтересів. Відслідковуючи протягом тижня попит та зацікавленість читачів певним виданням, відділ здійснював щотижневе висвітлення інформації маркетингового дослідження на сторінках громадської газети Вінниччини «Правди сила», на сайті Бібліотеки, соціальній мережі Facebook та Instagram.

Зв'язки з громадськістю, партнерами і засобами масової інформації

Розширилося партнерське коло бібліотеки, зокрема протягом року підписано угоди про співпрацю з ГО «Центр Розвитку і Партнерства «Полонія», Вінницькою міською громадською організацією «Вінницька правозахисна група», ТОВ «Центр професійного навчання Інтерлінгва», Вінницькою дитячою школою мистецтв «Вишенька», ГО «Генерація ідей добробуту», ГО «Центр Поділля-Соціум», ГО «Сіті Апдейт», Вінницьким соціально-економічним інститутом Університету «Україна», Вінницьким національним аграрним університетом, ГО «А-ВЕСТА», поновлено договір про співпрацю з в/ч 3028 Національної гвардії України та ін.

Бібліотека виступила партнером у проведенні фестивалів всеукраїнського та міжнародного значення, а відділ маркетингу, реклами та соціокультурної діяльності – інформаційним центром, зокрема:

- фестивалю Contemporary music days in Vinnytsia, який відбувся 17–18 березня у м. Вінниця. З 2 лютого по 16 березня відбувалось поширення інформації про фестиваль серед громадськості міста, області, України, з використанням соціальних мереж Інтернет, телефонного зв'язку та живого спілкування. З рекламною метою поширювались електронні публікації про світ сучасної музики, які викликали інтерес та інтригували майбутніх глядачів. За інформаційними послугами до центру звернулось близько 300 поціновувачів новітньої музики.

- II Міжнародного оперного фестивалю «OPERAFEST TULCHYN». З 16 квітня по 10 червня відбувалось поширення інформації про фестиваль серед громадськості міста, області, України та за її межами, з використанням соціальних мереж Інтернет, телефонного зв'язку та живого спілкування. З рекламною метою поширювались електронні публікації, які викликали інтерес майбутніх глядачів. За інформаційними послугами до центру звернулось понад 1500 громадян.

- XXII Міжнародного джазового фестивалю «Vinnytsia Jazzfest II-2018». Із 17 серпня по 23 вересня відбувалось поширення інформації про фестиваль серед громадськості міста, області, України та за її межами з використанням соціальних мереж Інтернет, телефонного зв'язку та живого спілкування. З рекламною метою поширювались електронні публікації, які викликали інтерес та інтригували майбутніх глядачів. За інформаційними послугами до центру звернулось понад 560 громадян.

Здійснювалось інформування ЗМІ (у т. ч. щомісячна електронна розсилка планів роботи бібліотеки), написання прес-релізів, збір фотоматеріалів для висвітлення подій, що відбуваються в бібліотеці, та надання даної інформації для представлення на веб-сайті бібліотеки <http://www.library.vn.ua> та для сайту Вінницької облдержадміністрації <http://www.vin.gov.ua/>.

Щомісячно розміщувалась інформація у ЗМІ про соціокультурні заходи, що відбуваються в бібліотеці («Афіша», «RIA», «По-українськи» та ін., на радіо та місцевих каналах телебачення), а також Вінницькому інформаційному порталі, на сторінках бібліотеки у соцмережах тощо.

Постійно поповнювалася база «E-mail – читач» та здійснювалася розсилка інформації про нові надходження, планів роботи, анонсів про акції та заходи бібліотеки, оголошень, бібліографічних списків у мережевому середовищі «Освіта-документ» – 15 повідомлень (2420 абонентів).

Мас-медіа про бібліотеку: відеоматеріали, коментований відеозапис про заходи, акції, що відбувались у бібліотеці – 31, статті в друкованих ЗМІ – 109, публікації в Інтернет-виданнях – 192.

Реклама діяльності Бібліотеки та її послуг

Розроблялися макети запрошень та афіш до літературно-мистецьких свят, презентацій, інших творчих акцій.

Розроблено, виготовлено та здійснено електронну розсилку вітальних листівок до Новорічно-Різдвяних свят, до Міжнародного дня прав жінок і миру, Дня незалежності, Всеукраїнського дня бібліотек, Дня захисника України та ін. Створені банери «Вільна поезія» (до Всесвітнього дня поезії), вересневих Стусівських читань, до VI Міжнародної науково-практичної конференції «Усна історія: теорія, метод, джерело», проекту «Голоси живої історії».

З метою підвищення соціального статусу та престижу Бібліотеки як інформаційного, культурно-освітнього і освітнього центру, залучення до Бібліотеки нових користувачів, ознайомлення громади з потенціалом сучасної книгозбірні, розширення їх світогляду та рівня інформаційної культури, налагодження тісних контактів з освітніми закладами,

залучення якомога більше читачів до активної участі в організації та проведенні культурно-мистецьких заходів проведено акції:

- «Бібліотека – учасникам ООС (АТО)» – пільгове оформлення читацьких документів для учасників ООС (АТО) з видачею річного читацького квитка;

- 1–14 січня – «Новорічні свята з бібліотекою» – безкоштовне оформлення читацьких документів з видачею квартального читацького квитка;

- 14 лютого – «Побачення у бібліотеці» (до Дня закоханих) – безкоштовне оформлення читацьких документів з видачею квартального читацького квитка та святкове селфі біля фотозони «Люблю книгу».

- «Бібліотека без вихідних» – безкоштовний запис до бібліотеки нових користувачів з видачею квартального читацького квитка;

- «Єднаймося навколо книги» (до Всесвітнього Дня книги та авторського права) – безкоштовне оформлення читацьких документів з видачею квартального читацького квитка;

- «Відкриваємо Європу разом» – безкоштовне оформлення читацьких документів з видачею квартального читацького квитка;

- «Бібліотека виходить в місто» (з 4 червня по 30 серпня) – обслуговування мешканців та гостей міста у місцях відпочинку громадян (безкоштовне оформлення читацьких документів з видачею квартального читацького квитка);

- «Моя територія читання» (до Всеукраїнського дня бібліотек) – безкоштовне оформлення читацьких документів із видачею квартального читацького квитка;

- «Козацькому роду нема переводу» (до Дня захисника України та Дня Українського козацтва) – безкоштовне оформлення читацьких документів із видачею квартального читацького квитка;

- «Будь на хвилі – читай!» (до Міжнародного дня студентів) – безкоштовне оформлення читацьких документів із видачею квартального читацького квитка;

- «Запали свічку пам'яті» (до Дня пам'яті жертв голодоморів) – запалювання свічок у вікнах Бібліотеки;

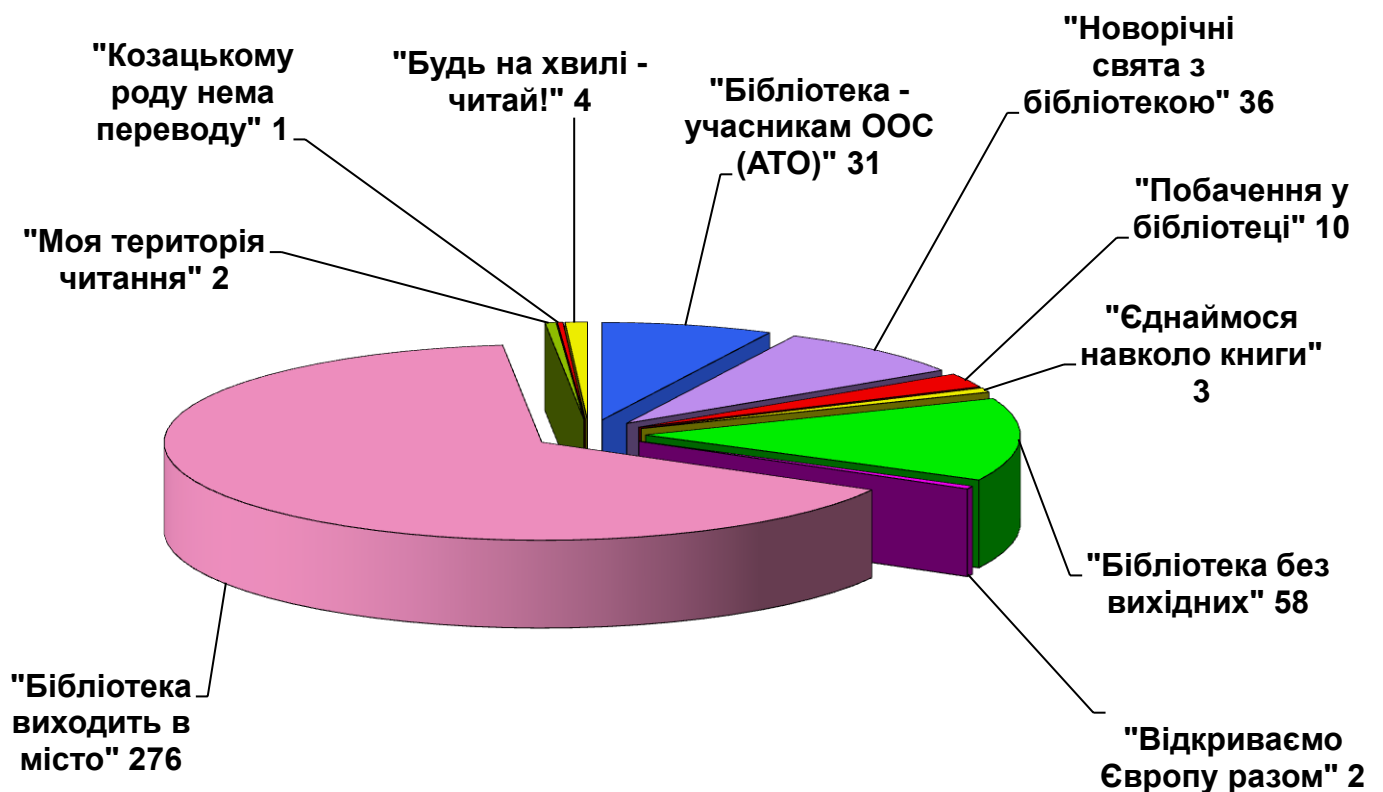
- «Подаруй дитині частинку свого серця!» (до Дня Святого Миколая) – збір та передача Іванівській спеціальній загальноосвітній школі-інтернату дитячих книг, розвиваючих ігор, іграшок та канцтоварів.

Звіт про проведення акцій у 2018 році

Назва акції, та термін проведення	Записано нових користувачів
«Бібліотека – учасникам ООС (АТО)»	31
«Новорічні свята з бібліотекою»	36
«Побачення у бібліотеці»	10
«Єднаймося навколо книги»	3
«Бібліотека без вихідних»	58
«Відкриваємо Європу разом»	2
«Бібліотека виходить в місто»	276

«Моя територія читання»	2
«Козацькому роду нема переводу»	1
«Будь на хвилі – читай!»	4
РАЗОМ:	423

Акції – 2018
Кількість записаних нових користувачів

Робота, пов'язана з оформленням внутрішньої реклами

Незмінним атрибутом інтер'єру Бібліотеки є рекламні інформаційні стенди, плакати, звернення, оголошення, афіші та ін. Здійснювалась робота з оформлення відділів бібліотеки (рекламна продукція, вивіски і т. д.) та оновлення внутрішньої реклами. Наочне оформлення літературно-мистецьких вечорів, акцій, книжкових виставок та ін.

Оформлення дошки оголошень:

- Постійне оновлення спеціально облаштованої локації «Буккросинг».
- Реклама для користувачів бібліотеки (щотижневе оновлення).
- Оголошення для співробітників на інформаційній дошці.

- Оформлення фойє до визначних дат та літературно-мистецьких свят (до відзначення Міжнародного дня прав жінок і миру була створена фотозона «А жінка в світ приходить для любові...»), до проведення етноднів із циклу «У звичаях й традиціях Поділля пізнавай», до Всеукраїнського дня бібліотек та інших творчих акцій.

Понад 10 років бібліотека надає шефську допомогу Іванівській спеціальній загальноосвітній школі-інтернату. Не став винятком і 2018 рік – з нагоди закінчення навчального року та Міжнародного дня захисту дітей делегація працівників бібліотеки відвідала школу та передала їй вихованцям дитячі книги, іграшки та канцтовари, солодоші, які зібрали співробітники бібліотеки, користувачі та всі охочі.

З 1 по 19 грудня у бібліотеці пройшла акція «Подаруй дитині частинку свого серця!»(до Дня Святого Миколая) – збір для учнів Іванівської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату дитячих книг, розвиваючих ігор, іграшок, канцтоварів, солодошів та фруктів. Група працівників бібліотеки на чолі з директором Л. Б. Сенік привітали учнів із Днем Святого Миколая та передали зібрані подарунки.

Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва продовжила участь у Всеукраїнській акції «Бібліотека українського воїна», яку ініціювала Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого, передала бібліотечки книг військовим частинам.

До Дня захисника України працівники бібліотеки придбали продуктові набори (печиво, чай, цукерки, макаронні та інші вироби) та передали через волонтерську громадську організацію «Мольфар» (керівник Ю. Вотчер), члени якої відвідують військові частини ЗСУ, що беруть участь в ООС. Воїнам також передано бібліотечку книг українських авторів.

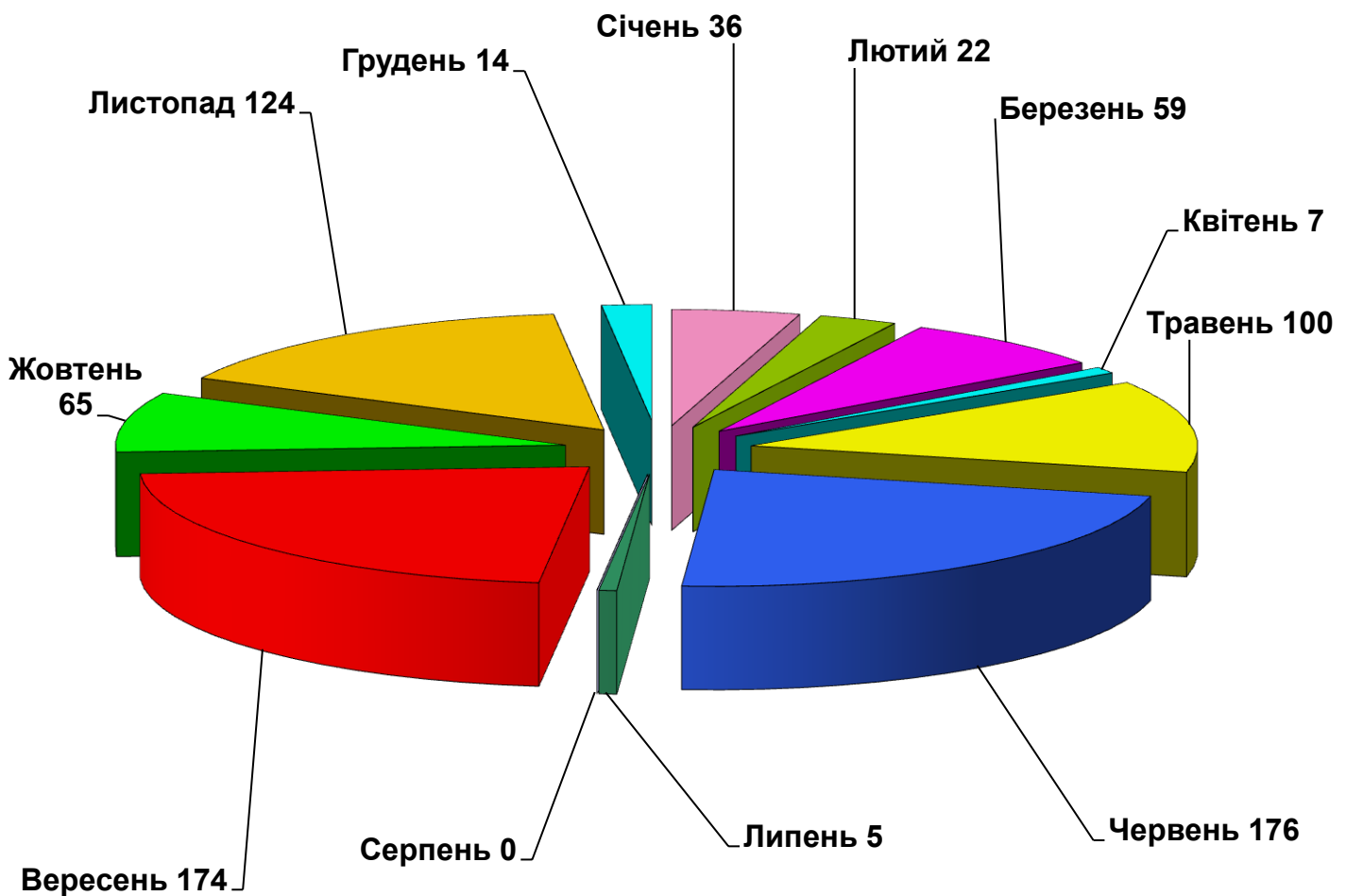
Екскурсійна діяльність

Одним із важливих напрямків роботи була організація екскурсій до бібліотеки та робота з навчальними закладами різних рівнів акредитації з метою залучення нових користувачів (написання листів до управління освіти, розподіл навчальних закладів між працівниками ВОУНБ, налагодження та підтримка контактів із заступниками з виховної роботи). Основними організаторами виступили відділ маркетингу, реклами і соціокультурної діяльності та сектор обліку користувачів. На початку року з числа молодих співробітників бібліотеки було затверджено склад екскурсиводів. Загалом протягом року було проведено **126** екскурсій, під час яких бібліотеку відвідали **2481** осіб, **782** з яких стали її користувачами. Відвідування дітей становить **1033** рази.

	Кількість проведених екскурсій	Кількість відвідувань	Записано нових користувачів	в т. ч. діти (відвідування)
Січень	2	36	36	-
Лютий	2	39	22	-
Березень	4	68	59	-
Квітень	1	9	7	-
Травень	12	219	100	116
Червень	44	947	176	756
Липень	2	50	5	45
Серпень	-	-	-	-
Вересень	27	520	174	67

Жовтень	14	228	65	-
Листопад	12	234	124	49
Грудень	6	131	14	-
РАЗОМ: з початку року	126	2481	782	1033

Кількість записаних нових користувачів у 2018р.

Формування інформаційних ресурсів

На **1.01.2019** року загальний фонд бібліотеки нараховує **978 861** прим. документів.

Поповнення фонду протягом звітного року новими виданнями відбувалося за рахунок бюджетних коштів, державних та регіональних програм, обов'язкового примірника документів, подарунків, інших джерел.

Всього отримано **12 787** примірників документів на суму **1 909 426** грн, у тому числі **7 088** прим. друкованої продукції (книги, ноти, альбоми, карти), **21** прим. електронних видань, одержано **3 970** журналів та **1 708** підшивок газет. З них: за бюджетні кошти (книги) – **4 850** прим. на суму **1 313 210** грн; обов'язковий примірник – **837** прим. на суму **33 465**

грн.; подарунки авторів та громадських організацій – **1 149** прим. на суму **59 194** грн, книгообмін – **273** прим. на суму – **22 921** грн.

Комплектування фонду здійснювалося відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі». На поповнення фонду літературою було проведено тендер на суму **1 395 000 грн** та акцептовано пропозицію ТОВ «Видавничо-книготорговельна компанія «Саміт-книга».

Передплачена **351** назва газет та журналів на загальну суму **480 636** грн.

Різними організаціями, авторами, користувачами подаровано бібліотеці **1149** прим. документів вартістю **59 194** грн. Серед них – подарунки письменників: Михайла Каменюка, Сергія Гальчака, Василя Кобця, Миколи Поліщука, Петра Скорука, Юрія Плясовиці, Віктора Мельника, Костянтина Завальнюка та інших. Тетяна Кароєва презентувала свою монографію «Історія має право сподіватися від міста Вінниці блискучого майбуття ...». Унікальну книгу Софії Грохольської «Болючі спогади, 1917–1919» подаровано нашій книгозбірні. Також були прийняті в дар цікаві книги від дарувальників: «Синьоводська битва 1362 року і утвердження Коріатовичів на Поділлі – могутній поштовх до розвитку та європейської інтеграції краю. Матеріали міжнародної наукової конференції 24 листопада 2017 р.», «З когорти великих: Василь Стус в історії Університету».

Наш земляк кандидат історичних наук, Олександр Бакалець подарував свої унікальні видання «Скарби Поділля XIV середини XVII ст. Документи та матеріали» та «Скарби Барської землі Поділля XIV–XVIII століть: історико-нумізматичне дослідження».

Головний редактор видавництва «Дуліби» Марина Гримич передала в дар біля сотні примірників видань для нашої книгозбірні та бібліотек області.

Протягом року помітно налагодились ділові зв'язки з видавництвами, друкарнями та приватними підприємцями з метою одержання від них безкоштовного місцевого обов'язкового примірника друкованих видань. Внаслідок проведеної роботи бібліотека поповнила фонд місцевими виданнями в кількості **837** назв книжкової продукції, **18** назв журналів, **81** назву газет з м. Вінниці та області, **15** назв інших регіонів України, які друкуються на території області.

Складніше простежити за повнотою та своєчасним доставлянням книжкової продукції, про друк якої не завжди є попередня інформація. Так, із **418** суб'єктів видавничої діяльності, які зареєстровані в обласному управлінні юстиції, лише **30** співпрацюють з бібліотекою, уточнюють відповідні дані, які необхідні для видання книг та надсилають до бібліотеки свою книжкову продукцію

Вилучено за різними причинами **10 548** примірників документів на суму **50 352** грн.

Для забезпечення збереження бібліотечних фондів проводився плановий переоблік підсобних фондів структурних підрозділів у відповідності із затвердженим планом-графіком.

За звітний період здійснено переоблік у відділах: мистецтв; формування фондів, а також інвентаризацію особливо цінних книг з фонду відділу рідкісних і цінних видань. Підбиті підсумки, результати заслухано на засіданні Комісії з інвентаризації матеріальних цінностей Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва та прийнято відповідні висновки згідно з нормативно-правовою базою.

Вінницькою ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва здійснювався перерозподіл документів через сектор обмінного фонду бібліотеки. У 2018 році отримано **24765** прим. книг, з них:

- за державною програмою згідно з Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2018 року 941-Р «Про затвердження переліку книжкової продукції для поповнення бібліотечних фондів» – 12256 прим. на суму 1416826.

- за регіональною програмою – 6607 примірників на суму 319150 грн.

Вибуло книг – **21314 прим.**, з них передано бібліотекам області 19215 прим., у тому числі:

- за державною програмою «Українська книга» – 74 примірники на суму 12445 грн.
- за програмою щодо виконання наказу Міністерства культури України від 31.10.2017 р. №1132 «Щодо здійснення придбання україномовних книг для поповнення фондів публічних бібліотек» – 9094 примірники на суму 863463 грн.
- за регіональною програмою – 3357 примірників на суму 182681 грн.

У 2018 році в рамках Всеукраїнської акції «Бібліотека українського воїна» зібрано та передано 58 примірників видань, з них: 33 примірники книг передано через волонтерів, зокрема членів ГО «Мольфар», безпосередньо в зону бойових дій на Сході України, а 25 – у військову частину м. Калинівка Вінницької області.

Довідково-бібліографічна та інформаційна діяльність

Упродовж 2018 року системно здійснювалася довідково-бібліографічна та інформаційна діяльність. Проводилася робота з довідково-бібліографічного обслуговування користувачів бібліотеки шляхом виконання тематичних, фактографічних, уточнюючих, адресних та бібліографічних довідок з використанням як традиційних технологій, так і за допомогою електронних баз даних та мережі Інтернет. Загальна кількість довідок надана користувачам протягом звітного періоду становить понад 18,1 тис., з них – понад 11,6 тис. тематичних.

Щотижня подавалися інформаційні списки «Питання культури на сторінках центральної і регіональної періодики» для управління культури і мистецтв Вінницької облдержадміністрації. Протягом року було підготовлено 50 інформаційних списків, що охоплюють 2190 джерел.

З метою інформування про події культурного життя області, збору та розповсюдження актуальної інформації з питань культури і мистецтв сектор наукової інформації з питань культури і мистецтва впродовж 2018 року підготував по 12 випусків дайджестів – «Хроніка культурного життя Вінниччини» та «Актуально про культуру».

Підготовлено 12 інформаційних списків (понад 200 джерел інформації) для Департаменту освіти Вінницької міської ради та Департаменту освіти і науки Вінницької облдержадміністрації на теми: «Роль медіаосвіти у навчальному процесі початкової школи» (включено 20 джерел), «Методика викладання історії України в загальноосвітній школі» (включено 45 джерел), «Проектна система навчання у школі» (25 джерел), «Нестандартні уроки математики в початковій школі» (включено 70 джерел), «Булінг в учнівському середовищі: причини та наслідки» (19 джерел) та «Зовнішнє незалежне оцінювання» (20 джерел) та інші.

Продовжувалася робота з інформування у системі «Освіта-документ», що дає змогу інформувати 112 абонентів групового інформування (дошкільні, загальноосвітні заклади міста, в т. ч. й приватні).

Усього інформаційні повідомлення отримували 380 абонентів групового та індивідуального інформування, яким упродовж року було надіслано інформацію про понад 8,6 тис. джерел.

Щочетверга з 17.00 до 18.00 у секторі правової інформації надавалася безкоштовна правова допомога фахівцями Головного територіального управління юстиції у Вінницькій області. Впродовж року надано понад 120 консультацій.

Упродовж березня-травня у цьому ж секторі, щовівторка з 17.00 до 18.00, ВМГО «Вінницька правозахисна група» надавала безкоштовні правові консультації внутрішньо переміщеним особам.

Значна увага приділялася заходам з масового інформування користувачів.

Традиційно у квітні Бібліотека організувала місячник з популяризації екологічних знань, у 2018 році він пройшов під назвою «Екологічний портрет України».

У рамках місячника було проведено низку заходів з екологічного просвітництва, зокрема 16 квітня до Дня довкілля та Всесвітнього дня Землі відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук влаштував книжково-ілюстративну виставку на тему «Природа на твоїй долоні». 18 квітня фахівці цього ж підрозділу організували День інформації «Екологія і глобальні проблеми людства» для учнівської молоді. 19 квітня у секторі правової інформації відбувся інформаційно-просвітницький захід «Природно-заповідний фонд України: правова охорона» (до Дня довкілля). 24 квітня у відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук для студентської молоді проведено годину пам'яті «Чорнобиль... Трагедія... Пам'ять...» до Дня Чорнобильської трагедії. Також було оформлено книжкову виставку «Духовна сила народу у збереженні природи». На веб-сайті було представлено віртуальний бібліографічний список літератури на тему: «Створено природою: найцікавіші природні пам'ятки України». 26 квітня у рамках екологічного місячника на базі Жмеринської ЦРБ ім. В. Вовкодава провідні фахівці бібліотеки провели виїзний методично-інформаційний день «Інформаційна екологія бібліотеки: пошук і створення достовірної інформації».

У вересні до відзначення Всеукраїнського дня бібліотек було організовано Місячник «Бібліотека – завжди надійно, вірно і з любов'ю».

Упродовж звітнього періоду проведено низку цікавих Днів інформації, Днів бібліографії та Днів фахівця.

У звітньому році для користувачів бібліотеки проведено 4 загальнобібліотечних Дні інформації. Так, 23 квітня пройшов загальнобібліотечний День інформації «Книга. Бібліотека. Читання» (до Всесвітнього дня книги та авторського права). У рамках заходу на веб-сайті бібліотеки було представлено віртуальний бібліографічний список «Культура читання в епоху цифрових комунікацій». У відділах бібліотеки презентовано книжкову виставку «Авторське право у системі права інтелектуальної власності», проведено літературний калейдоскоп «Сучасні українські книги, які стали культовими», прокоментовано виставку нових альбомів з декоративно-ужиткового мистецтва «Бібліотека – море книг, бібліотека – храм науки... Переступайте наш поріг, беріть скарби нетлінні в руки!», проведено відеоогляд книг «Історія розвитку культових брендів», представлено виставку-інформацію «Аграрна книга – виробництву» та книжкову виставку «Книги-ювіляри 2018 р.». Також було проведено інформаційну годину «Твори світової літератури на допомогу у вивченні іноземних мов» для членів гуртка з вивчення англійської мови. На блозі відділу краєзнавства було опубліковано інформацію – «Електронні повнотекстові краєзнавчі бази даних Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва», «Літературна Вінниччина», «Історико-краєзнавчі дослідження у світлі авторського права».

19 травня було організовано загальнобібліотечний День інформації «Через книгу – до Європи». У рамках заходу для користувачів бібліотеки було організовано та проведено: книжково-ілюстративну виставку «Україна в європейському та світовому просторі»; виставку газетних публікацій «Ми – українці! Ми – європейці!»; виставку-інформацію «Європейські міста-побратими Вінниці»; виставку-діалог «Україна – ЄС: два погляди на один факт»; виставку-подорож «Україна – держава європейська»; виставку-презентацію

«Архітектурні перлини Європи»; книжкову виставку «Німецькі стародруки XVII–XIX століття»; книжкову виставку «Європа – це дім, де живемо я і ти»; перегляд-повідомлення «Аграрне виробництво: європейські перспективи» та цикл творчих і рекламних акцій «Відкриваємо Європу разом». На веб-сайті було представлено віртуальний рекомендаційний бібліографічний список «Культурно-цивілізаційний простір Європи і Україна. Книги, варті уваги», підготовлений фахівцями відділу наукової інформації та бібліографії.

1 вересня 2018 року організовано загальнобібліотечний День інформації «Бібліотека для тебе: читай, навчайся, розвивайся» (до Дня знань). У межах комплексного заходу для користувачів бібліотеки було організовано: тематичний перегляд літератури «Правова освіта як засіб формування громадянського суспільства»; книжкову виставку «Сучасна освіта країн Європи»; виставку-калейдоскоп «Знання нам відкриває стежку у майбутнє!»; виставку матеріалів «Культурно-мистецька освіта – невід’ємна складова навчання, виховання та розвитку особистості»; інформаційну годину «Освіта в США»; книжкові виставки: «Розумна молодь – сила країни» та «Мандрівка до країни Знань»; перегляд-повідомлення «Розвиток аграрної освіти»; виставку-свято «І знову вересень ступив на наш поріг...». Також на веб-сайті було представлено віртуальний бібліографічний список «Родинні читання: відновимо добру традицію!» та онлайн-поради «Як створити ефективну презентацію, якщо Ви не дизайнер».

23 листопада проведено загальнобібліотечний День інформації «Інформаційне суспільство: акценти сучасності» (до Всесвітнього дня інформації). У рамках заходу відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук провів годину цікавих повідомлень «Сучасна бібліотека – основний центр інформації». Відділ наукової інформації та бібліографії представив на веб-сайті віртуальний бібліографічний список «Інформаційна компетентність сучасної людини». Сектор журнальної періодики організував перегляд журнальних публікацій «Інформаційний простір України». Відділ краєзнавства провів групові та індивідуальні консультації на тему «Забезпечення вільного доступу до краєзнавчої інформації бібліотеки». У відділі економіки і новітніх технологій пройшла інформаційна година «Навчання. Економіка. Успіх». Сектор правової інформації підготував для користувачів книжкову виставку «Інформаційна демократія в Україні: новий вимір». У відділі мистецтв було організовано виставку-діалог «Вінницькі музеї: сучасні акценти». Відділ рідкісних і цінних видань презентував виставку однієї книги «Джованні Ботеро і його «Reliwy powszechnych» (405 років з дня виходу відомої праці італійського священика, історика і географа Д. Ботеро). У відділі документів іноземними мовами провели інформаційну годину «Медіаграмотність: вивчай та розрізняй». Відділ аграрних наук і виробництва запропонував своїм відвідувачам перегляд-інформацію «АПК: інформаційне забезпечення».

Фахівцями відділу наукової інформації та бібліографії проведено три Дні бібліографії – «Інформаційні ресурси, технології і послуги у сучасній бібліотеці» (квітень); «Історична бібліографія: етапи розвитку» (травень) та «Інформаційні ресурси бібліотеки на допомогу студенту» (листопад).

Відділи, що здійснюють інформаційно-бібліографічне обслуговування користувачів, організовували впродовж року заходи з масового інформування. Так фахівці відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук провели такі Дні інформації, як «Екологія і глобальні проблеми людства», «Вишиванка – поема життя, закодована вічність в узорах» (до Всесвітнього дня вишиванки), «Відкривай та споглядай – майбутнє за туризмом!» (до Всесвітнього дня туризму).

У відділі рідкісних і цінних видань було проведено такі Дні інформації: «Різдвяне свято в стародавніх виданнях», «Історія книгодрукування в Україні», «Українські рукописні та друковані пам'ятки», «Стародруки європейських країн у фонді відділу РіЦ», «Юридична література у фондах відділу РіЦ», «Книги минулих століть» та інші.

Відділ аграрних наук і виробництва провів День інформації «Аграрний ринок: розвиток, тенденції і прогнози».

Проводилися Дні інформації й поза межами бібліотеки, зокрема 15 травня у Вінницькому коледжі будівництва та архітектури КНУБА бібліотекарями організовано День інформації «Етюд у травневих барвах».

У відділі наукової інформації та бібліографії проведено 10 бібліотечно-бібліографічних занять з підвищення інформаційної культури для нових читачів за темами: «Бібліографія: погляд з ХХІ століття», «За книгою – в електронний світ», «Електронні бібліотеки провідних бібліотек України», «Каталоги бібліотеки в епоху Інтернет», «Інтернет – найсучасніше джерело інформації» та інші.

Крім того, для користувачів бібліотеки було проведено 43 інформаційних, тематичних, пізнавальних години та понад 20 бібліографічних оглядів літератури.

Соціокультурна діяльність

Соціокультурна діяльність була різнопланова за тематикою та різноманітна за формами проведення. Протягом року організовано низку заходів, які привернули увагу влади, науковців, громадськості міста й області, освітян, студентської та учнівської молоді, засоби масової інформації.

Удосконалювалися та наповнювалися новим змістом традиційні творчі акції, запроваджено нові форми бібліотечних виставок, відновлено педагогічні читання.

12 січня у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулися чергові Стусівські читання «Велетень нескореного духу», присвячені 80-й річниці від дня народження поета-земляка, Героя України Василя Семеновича Стуса.

За традицією свічу пам'яті поета запалила Морозова Н. І., директор Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва.

У заході взяли участь: Ніна Гнатюк, українська поетеса, громадська діячка, заступник голови Міжнародної громадської організації «Вінницьке земляцтво» у місті Києві; Віктор Мельник, поет, літературознавець, перший заступник голови Національної спілки письменників України; Михайло Каменюк, поет, публіцист, перекладач, голова Вінницької організації Національної спілки письменників України, заслужений працівник культури України; Ольга Куцевол, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри методики філологічних дисциплін і стилістики української мови Інституту філології й журналістики ім. Михайла Стельмаха ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського; письменники, літературознавці та науковці Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського, Донецького національного університету імені Василя Стуса та ін.

У рамках Стусівських читань відбулися презентації книги-альбому «Земля Івана Богуна – колиска Василя Стуса» (упорядник Ніна Гнатюк); науково-популярного нарису «Василь Стус: відлуння і наближення» (автори книги викладачі кафедри теорії та історії української і світової літератури Донецького національного університету імені Василя Стуса – Олег Соловей, Ольга Пуніна, Михайло Жилін); мультимедійного електронного видання,

приуроченого до 80-річчя від дня народження поета-земляка, підготовленого фахівцями ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва, «Василь Стус: величний і вічний».

Поезії Василя Стуса читав Микола Андрушко, актор Вінницького державного академічного музично-драматичного театру ім. М. Садовського.

Музичні вітання звучали у виконанні ГО «Етномайстерня Коло» (голова Наталія Сентемон), студентів Вінницького училища культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича.

Модератор – Ірина Федорчук, поетеса, член НСЖУ, керівник Вінницького літературно-мистецького об'єднання «Імпреза». Ведуча – Ніна Артапух, провідний бібліотекар відділу маркетингу, реклами та соціокультурної діяльності ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва.

До відзначення 80-річчя Василя Стуса структурними підрозділами влаштовано бібліотечні виставки: «Василь Стус – людина, поет, легенда», «Василь Стус – символ нації», «Невпокорений лицар правди», «Голос обурення і протесту».

15 січня у відділі мистецтв відбулася презентація персональної виставки Леоніда Шрайбікуса «Погляд АТО: 1000 облич». Фотовиставка є соціальним проектом, який передбачає створення календарів для бійців АТО. На світлинах експозиції – учасники АТО з різних куточків України та навіть Грузії. Це – десантники 95-ї бригади, воїни добровольчих батальйонів «Донбас», «Айдар», грузинського батальйону та інших підрозділів Збройних Сил України.

На презентації було близько 80 присутніх, серед них: учасники АТО, волонтери, члени родин, працівники та користувачі бібліотеки, журналісти. Виставка тривала впродовж місяця, її відвідали понад 420 осіб, зокрема особовий склад військової частини 3028 (м. Калинівка).

Ведуча і організатор – волонтер, викладач, доцент, кандидат технічних наук Вінницького Національного технічного університету Світлана Бєвз.

У відкритті виставки взяли участь: Леонід Шрайбікус – автор світлин, житомирянин, фотограф-аматор, волонтер; Андрій Стебелев – поет, голова міської письменницької організації; Михайло Сіранчук – заступник Голови партії «Рух» Вінницької області; Петро Гандурський – Голова Ради Майданів Вінниччини; учасники АТО.

На завершення заходу автор світлин Л. Шрайбікус подарував бібліотеці календар з фотопортретами бійців та книгу житомирського автора Ярослава Марищенка «Україна в війні».

Цього ж дня у відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбувся урок мужності «Дорогою боротьби» (до 110-річчя від дня проголошення (1918) IV Універсалом незалежності Української Народної Республіки).

У структурних підрозділах бібліотеки влаштовано виставки документів: «Соборна мати-Україна – одна на всіх, як оберіг» – відділ краєзнавства; «Соборна Україна: від ідеї до життя» – відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук; «День Соборності України: перемоги, трагедії, ціна єднання» – сектор газетної періодики.

17 січня у відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук у рамках циклу заходів «У звичаях й традиціях Поділля пізнавай» відбувся Різдвяний етнодень у «Тімірязєвці» «Три празники в гості». Він став початком власної традиції бібліотеки. У заході взяв участь Віктор Косаківський, етнограф, кандидат історичних наук, доцент Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, дійсний член Центру дослідження історії Поділля, член Національної спілки краєзнавців України, який розкрив тему «Різдвяна обрядовість на Поділлі». Майстер-клас з виготовлення різдвяних символів-оберегів – солом'яного дідуха та «павука» провела Наталя Шпак-

Косаківська, етнограф, заслужений майстер народної творчості України, керівник гуртка «Автентична вишивка» при Вінницькій обласній станції юних натуралістів. Музичне вітання «Щедрівкою й колядкою звучить українська хата» прозвучало у виконанні вокальної групи «Надія» Вінницького технічного коледжу (керівник Ігор Качурський). Присутні переглянули відеоролик «Святий вечір» (традиції святкування Різдвяного святого вечора у с. Соболівка Теплицького району).

Захід супроводжувала виставка «Різдво – свято любові і прощення», організована фахівцями відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук.

Завершив дійство святковий стіл з традиційними різдвяними стравами та колядки від гурту працівників бібліотеки «Бібліотечні барви». Протягом дня співробітники бібліотеки читачів зустрічали в українському вбранні.

Ведуча Діана Белоус – бібліотекар відділу маркетингу, реклами та соціокультурної діяльності.

25 січня відбувся круглий стіл «Бій під Крутами: історія, символ, пам'ять» за участю представників КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти», науковців Вінницького обласного краєзнавчого музею, Вінницької організації союзу юристів, волонтерів. Захід організовано сектором правової інформації.

У заході взяли участь: Лазаренко В. І., зав. відділу українознавства КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти»; Струкевич О. К., доктор історичних наук, професор; Семенко Л. І., зав. науково-дослідницького відділу новітньої історії Вінницького обласного краєзнавчого музею; Гончар О. В., голова обласної організації Союзу юристів України, кандидат юридичних наук; Вотчер Ю. Л., Бевз С. В., волонтери АТО. До Дня пам'яті героїв Крут у відділах бібліотеки організовано виставки: «Їх, юних сміливців, лиш жменька була – із серцем зі сталі і духом з граніту», «Крути: секрет героїзму».

29 січня у відділі економіки і новітніх технологій відбулася інтерактивна історична гра-квест «100 облич української революції» для вчителів та учнів 10–11-х класів загальноосвітніх закладів Вінниччини. Захід організований спільно з КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти» в рамках відзначення 100-річчя Української революції 1917–1921 років та вшанування її учасників на території Вінниччини.

30 січня у відділі економіки і новітніх технологій відбувся вечір-презентація книги М. Рябого «Ще не вмерла Україна» (про героїзм і трагедію під Крутами).

У заході взяли участь заступник голови обласної державної адміністрації Олександр Крученюк, депутат Вінницької міської ради Володимир Околіта, голова села Вінницькі Хутори Валерій Кравченко, кандидат історичних наук, краєзнавець Костянтин Завальнюк, поетеса, депутат Вінницької обласної Ради Жанна Дмитренко, заслужений журналіст України Ганна Секрет, представники громадських організацій, учасники АТО, волонтери, інтелігенція міста та студентська молодь. Модератором вечора був головний редактор журналу «Вінницький край», радник голови обласної Ради з питань культури, заслужений журналіст України Вадим Вітковський. Музичне вітання прозвучало від академічного аматорського ансамблю «Мальви і чорнобривці» під керівництвом Леоніда Луцишина.

Цього ж дня у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбувся вечір-панорама «Зробимо пам'ять живою», приурочений до 23-ї річниці від часу створення Вінницької міської громадської організації «Союз Чорнобиль України» та 15-ї річниці виходу в світ книги «Під чорним крилом Чорнобиля». Працівниками відділу було організовано книжково-ілюстративну виставку «Ліквідатори. Шануємо подвиг».

До Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту у відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук влаштовано виставку-пам'ять «Голокост – пам'ять віків». Відділ краєзнавства представив виставку документів «Свіча Голокосту».

1 лютого у бібліотеці в рамках програми міжрегіонального обміну «Схід і Захід разом» відбулася зустріч з книгою «Жива історія: мандруючий Коран» за участі керівника громадської організації «АРЕКЕТ» зі Львова Амета Бекірова, який представив вінницькій громаді книгу «Коран», що пережила депортацію, повернення в Крим та анексію.

До Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав для користувачів бібліотеки влаштовано виставки документів: «Відлуння Афганських гір» – відділ краєзнавства; «Далекий в часі, близький у пам'яті біль...» – сектор газетної періодики; «Солдат війни не вибирає» – відділ документів іноземними мовами; «Ціна чужої війни» – відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук.

15 лютого відбувся вечір-присвята «Ріка нашої пам'яті» (до Дня Героїв Небесної Сотні). Захід розпочав Лазаренко В. І., зав. відділу українознавства Вінницької академії неперервної освіти, провівши історичний екскурс процесів консолідації українського суспільства. Своїми спогадами про Героя Небесної Сотні Максима Шимка поділились Є. А. Тичук, науковий співробітник Вінницького обласного краєзнавчого музею та З. С. Кузьменко, мама Максима Шимка. Виступили учасники Майдану – Юлія Вотчер, президент ГО «Мольфар», волонтер, Влад Сорд (Владислав Стафійчук), учасник Революції гідності та воїн АТО. В авторському виконанні Жанни Дмитренко, поетеси, депутата обласної Ради прозвучали вірші, присвячені подіям Революції Гідності та героям Майдану. Також пролунали музичні виступи ансамблю «Mezzo Forte» (керівник Вероніка Ганай) та Тетяни Саволук, студентки IV курсу Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу.

Окрім того, до Дня Героїв Небесної Сотні проведено годину пам'яті «Герої не вмирають...», організовано бібліотечні виставки: «Незримі охоронці України» – відділ краєзнавства; «Взірець нескореного духу» – відділ попереднього замовлення, МБА та видачі літератури; «Славетні герої Майдану» – сектор газетної періодики; «Небесна Сотня – герої нашого часу» – сектор журнальної періодики.

17 лютого у відділі документів іноземними мовами відбулася творча зустріч «Мова – дзеркало думок народу» до Міжнародного дня рідної мови. Захід було проведено спільно з Вінницьким центром розвитку і партнерства «Полонія», в ньому взяло участь понад 40 осіб. На заході були присутні: Консул Генерального Консульства Республіки Польща у Вінниці пан Пшемислав Шиманські, голова центру «Полонія» пані Марія Козирська-Мазур, Євгенія Брільянт – голова Спілки поляків м. Хмільник, Юлія Кулик – голова спілки поляків м. Жмеринки, Юрій Войтітський – головний редактор газети «Слово польське», Лідія Павлюкевич – учителька польської мови з Християнсько-демократичного союзу поляків.

21 лютого у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук в рамках культурологічного проекту «Мови різні – душа одна» відбулося літературно-мистецьке свято «Рідна мова – коріння нації».

З вітальним словом виступили: Ігор Салецький, начальник управління у справах національностей та релігій Вінницької облдержадміністрації; Себастьян Делюра, віце-консул Генерального Консульства Республіки Польща у Вінниці; Отець Микола Дуркалець, протопресвітер Вінницького Протопресвітерства УГКЦ; Мерабі Нарсія, голова Вінницької обласної громадської організації «Арго»; Наміг Закіф огли Абдуллаєв, голова ГО «Вінницька обласна азербайджанська община «ОГУЗ».

Перед присутніми на заході виступила Ольга Павлушенко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови факультету філології й журналістики імені М.

Стельмаха ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського. Тема виступу: «Мова – ключовий індикатор самоідентифікації нації».

Читали вірші та виконували музичні твори представники різних національностей.

Українська сторінка

Вінницька дитяча школа мистецтв «Вишенька» (директор *Тетяна Заїчко*).

Поетичний твір «Заповіт» гетьмана Івана Мазепи виконали учні відділу театрального мистецтва Ярослав і Мирослав Дуркальці (викладач, заслужений діяч мистецтв України *Павло Третьяков*).

Вінницьке учбово-виробниче підприємство Українського товариства сліпих (директор *Георгій Удовик*).

Українські народні пісні «На вулиці скрипка грає» виконали Ірина Костюник та Наталія Слюсарчук (акомпанував Василь Фрецюк), «Ой, ходять Семенко» в обробці М. Леонтовича виконав ансамбль «Інтермеццо» (керівник *Василь Фрецюк*).

Польська сторінка

ГО «Конфедерація поляків Поділля – ХХІ ст.» (голова *Олена Гаврилюк*).

Відеопрезентація про діяльність організації та вивчення польської мови.

Вірші польською мовою читали Світлана Мандренко та Олена Кондратюк.

Кримськотатарська сторінка

ГО «Ветан» (голова *Ескендер Анафієв*).

Відеопрезентація про історію мови кримських татар – Юлія Піскунова, заступник голови ГО «Ветан».

Вірш «Не купленный билет» (Лілія Буджурова) – читав Іса Білялов та вірш кримськотатарською мовою «Вітаю тебе, мати Батьківщина» (Асана Оглу Решата) – читав Едем Аметов (наставник *Халіл Аран*).

Білоруська сторінка

Вінницьке обласне земляцтво білорусів (голова *Володимир Кочелаба*).

Пісні «Вы шуміце, бярозы» (слова Ніла Гілевича) та «Заповіт» Т. Шевченка (переклад Якуба Коласа) виконали Олена Болтак та Надія Кумпека.

Азербайджанська сторінка

ГО «Вінницька обласна азербайджанська община «ОГУЗ» (голова *Наміг Закіф огли Абдуллаєв*).

Відеопрезентація віршів-синквейн – поетеса Гюлана Мусаєва.

Пісню «Живи, Азербайджан» виконав Васіф Сафаров.

Єврейська сторінка

Голова Бершадської єврейської громади Юхим Вигоднер ознайомив з єврейськими колисковими піснями ХVІІ ст. та виконав міські жіночі пісні мовою ідиш.

Ромська сторінка

Вінницький регіональний центр культури та мистецтва циганського народу «Девлеса, ромале!» («З Богом, цигани!») (голова *Андрій Сенченко*).

Авторський вірш «Чому я згадую Майдан» прочитала Наталія Сенченко; «Молитву-сповідь» та «Гімн українських ромів» виконали Андрій і Наталія Сенченко.

Ведуча свята – Альона Ніжньовська, завідувач сектору наукової інформації з питань культури і мистецтва ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва.

Захід супроводжувала книжково-ілюстративна виставка «Відкрий, о рідна моя мово, свої скарбниці золоті...», підготовлена працівниками відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук.

20 лютого у секторі правової інформації відбувся урок державності «Українська мова – інститут державності» (до Міжнародного дня рідної мови)) у рамках молодіжного лекторію «Феміда». Настя Малиновська, фахівець Головного територіального управління юстиції, розповіла про правовий статус української мови та мов національних меншин. А. Криворука, бібліотекар I категорії сектору правової інформації, презентувала книжкову виставку «Мова як складник державотворення». Учасники заходу переглянули уривок тележурналу «Історична правда» з Вахтангом Кіпіані «Топ-5 заборон української мови».

До Міжнародного дня прав жінок і миру – 8 березня організовано низку заходів, зокрема проведено майстер-класи: з виготовлення 3-D листівки «Подарунок мамі» для дітей внутрішньо переміщених осіб (спільно з ГО «Спільна справа»); з виготовлення жіночих прикрас та квітів із фоамірану. Структурними підрозділами влаштовано бібліотечні виставки за темами: «Мати. Дружина. Берегиня», «Жінки Європи, що ввійшли в історію», «Woman In the Eyes of All-time Classics» («Образ жінки очима світових класиків»), «Права жінок: суспільний поступ та надбання», «Жінка. Поезія. Кохання».

Відбулися заходи до 204-ї річниці від дня народження Т. Г. Шевченка.

9 березня у читальній залі відділу із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулися Шевченківські читання. Захід організовано спільно з Благодійною організацією «Благодійний фонд «Месники ім. С. Табали». Учасник і співорганізатор читань Дмитро Кобельський, історик за фахом, ознайомив присутніх з основними віхами та цікавими фактами біографії Тараса Шевченка, проаналізував вплив його творчості на становлення модерної української національної ідентичності та на революційні рухи, показав революційність Шевченка, його виваженість та велику мудрість. Бандуристка та поетка Юлія Григорук порадувала слухачів чарівною музикою на твори Великого Кобзаря. Голова організації Владислав Стафійчук (Влад Сорд) – поет, майданівець та воїн, зазначив, що Тарас Шевченко – духовний символ України та її прагнення до волі.

До відзначення 204-ї річниці від дня народження Т. Г. Шевченка, популяризації українських цінностей, пізнання постаті Великого Кобзаря, актуальності його творчості, фахівцями відділу маркетингу, реклами та соціокультурної діяльності проведено відеомоб «Читаючи Кобзар, йдімо до Шевченка – так краще пізнаємо себе!». Працівники книгозбірні обирали уривок із твору Т. Г. Шевченка і декламували його. Організатори заходу провели зйомку та створили відеоролик, який розміщений у соціальній мережі facebook.

Відділами бібліотеки підготовлені книжкові інсталяції та виставки: «Тарас Шевченко – провісник долі України» – сектор газетної періодики; «Бібліографічна Шевченкіана» – відділ наукової інформації та бібліографії.

Низку заходів проведено до Всесвітнього дня поезії.

20 березня у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулася презентація книги Алли Вітвицької «Друге дихання». У заході взяли участь: Світлана Василюк, директор Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Вінницької облдержадміністрації; Михайло Каменюк, український письменник, голова Вінницької обласної організації НСПУ, заслужений працівник культури України; Дмитро Чаленко, радник голови облдержадміністрації, заступник голови постійної комісії обласної Ради з питань учасників АТО, бойових дій, Революції гідності, волонтерського руху та зв'язків з громадськістю; Лариса Шепель, начальник відділу управління у справах національностей та релігій; Олег Оркуша, голова Козятинської районної державної адміністрації; Катерина Вітвицька, учениця 11 класу Комунального закладу «Загальноосвітня школа I–III ст. № 32 Вінницької міської ради»;

Дар'я Вітвицька, студентка 4 курсу Національного університету харчових технологій; Андрій Лавренчук, студент 3 курсу Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу.

Модератор – Олена Поліщук, провідний бібліограф відділу аграрних наук і виробництва Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва.

21 березня відбувся поетичний марафон «Вільна поезія». Упродовж дня в приміщенні бібліотеки діяли локації: «Творчість вінницьких поетів-ювілярів 2018» – відділ краєзнавства (IV поверх); «У поетичному полі Василя Стуса» – відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук (III поверх); «Поезія української діаспори (поети-ювіляри 2018 року)» – відділ наукової інформації та бібліографії (I поверх); «Мазепа – романтичний герой Дж. Байрона та В. Сосюри» – відділ попереднього замовлення, МБА та видачі літератури (I поверх); «Вільний мікрофон» – вестибюль ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва (I поверх).

Під час поетичного марафону звучали вірші поетів-ювілярів 2018 року, зокрема поетів-земляків В. Стуса, М. Каменюка, А. Бортняка, Ю. Боярунця, В. Кобця, поетів-дисидентів В. Барки, О. Олеся, Я. Славутича, українського поета-лірика В. Сосюри та англійського поета-романтика Дж. Байрона. Молоді поети Вінниччини презентували свою творчість та прочитали власні вірші, а відвідувачі марафону – відкрили нові імена сучасної української літератури.

Участь у поетичному марафоні взяли: Руслана Мельничук, поетеса, член НСПУ; Олена Ткачук, поетеса, член НСПУ, працівник відділу документів іноземними мовами ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва; Ірина Федорчук, поетеса, член НСЖУ, голова літературно-мистецького об'єднання «Імпреза»; Галина Рибачук-Прач, поетеса, учасник літературно-мистецького об'єднання «Імпреза»; Алла Вітвицька – поетеса, головний спеціаліст відділу контролю управління діловодства та контролю апарату Вінницької облдержадміністрації; Світлана Лапатанова, поетеса; Оксана Лихогляд, поетеса-початківець, а також учасники літературно-мистецького об'єднання «Імпреза», літературної студії «Поетичний Атений» (керівник Н. М. Урсані) Донецького національного університету ім. В. Стуса, студенти Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу.

21 березня працівники відділу документів іноземними мовами разом з членами Вінницького центру розвитку і партнерства «Полонія» активно долучились до загальнобібліотечного заходу «Вільна поезія», а саме: у відділі була підготована виставка-інсталяція, присвячена життю та творчості польської поетеси, Нобелівського лауреата Віслави Шимборської, учні з центру «Полонія» читали її вірші польською мовою.

Фахівцями книгозбірні до заходу підготовлено книжкові виставки: «Поезія – живий зв'язок сердець», «Поезія – душі перлина», «Poetry – touch the soul immortal» («Поезія – безсмертний дотик до душі»).

2 квітня в секторі журнальної періодики Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва відбувся тренінг особистого зростання «Я – Жінка! І я – щаслива.!?», в якому взяли участь студенти Вінницького медичного коледжу ім. Д. К. Заболотного.

4 квітня у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулася презентація книги Анатолія Давидюка «Лікарська гекатомба. Репресоване покоління». Книга нарисів трагічно загиблого відомого науковця А. Давидюка розповідає про один із найважчих та найтрагічніших періодів в історії вітчизняної медицини 30–40-х рр. ХХ ст., час жорстоких політичних репресій, тотальної ворогоманії та шпигунофобії.

Модератор заходу – Валентина Шпак-Мельник, голова громадської організації «Вінницьке крайове козацьке молодіжне об'єднання «Молода Подільська Січ», член

координаційної ради національно-патріотичного виховання при Вінницькій облдержадміністрації, член комісії з питань культури, духовності та історичної спадщини Громадської ради при Вінницькій обласній Раді.

У презентації взяли участь: Світлана Василюк, директор Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Вінницької облдержадміністрації; Володимир Барцьось, історик, депутат Вінницької обласної Ради; Олексій Струкевич, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри філології та гуманітарних наук Вінницької академії неперервної освіти; Костянтин Завальнюк, історик, архівіст, кандидат історичних наук Державного архіву Вінницької області; Сергій Калитко, кандидат історичних наук, член обласної редакційної колегії «Реабілітовані історією. Вінницька область»; Світлана Трухманова, кандидат історичних наук, доцент кафедри філософії та суспільних наук ВНМУ ім. М. І. Пирогова; Микола Мельник, член політичної партії Народний Рух України, учасник Революції гідності, козак Вінницького козацького полку ім. Івана Богуна; Тетяна Давидюк, дочка професора А. Давидюка.

Прозвучали поезії від Світлани Травневої, подільської поетеси, члена НСЖУ та музичні вітання від Надії Кушнір, лауреата Всеукраїнського дитячо-юнацького фестивалю мистецтв «Сурми звитяги».

У рамках циклу заходів «У звичаях й традиціях Поділля пізнавай» 4 квітня до свята Великодня для працівників ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва проведено майстер-клас зі створення великодньої писанки. Етнограф, заслужений майстер народної творчості України, керівник гуртка «Автентична вишивка» Наталія Шпак-Косаківська поділилась своїм вмінням та майстерністю.

11 квітня відбувся Великодній етнодень у «Тімірязєвці» під назвою «Великодні дзвони», який є продовженням започаткованого бібліотекою циклу народознавчих заходів «У звичаях й традиціях Поділля пізнавай». Про Великодню обрядовість на Поділлі розповіла етнограф ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського Катерина Пірус. Учасники фольклорно-етнографічного колективу «Душі криниця» під її керівництвом разом з учнями Вінницької дитячої музичної школи № 1 та Вінницької дитячої школи мистецтв «Вишенька» співали-танцювали веснянки та гаївки, грали в «Подоланочку», «Кривий танець» та ін. Веснянки співаються майже завжди одночасно з танцями та іграми, які мають «закликати» весну та добрий урожай. Завершив етнодень святковий благодійний ярмарок на підтримку воїнів АТО, які наразі лікуються у Вінницькому обласному клінічному госпіталі ветеранів війни.

18 квітня у відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулася презентація збірок Олександри Бурбело «Рідній Україні», «Свої пісні дарую всім на радість».

У вечорі взяли участь: Тамара Артем'єва, поетеса, член НСЖУ; Валентина Сторожук, письменниця, член НСПУ, заслужений працівник культури України; Світлана Бевз, мати Олександри, викладач ВНТУ, кандидат технічних наук, волонтер, воювала в «Айдарі»; Галина Рибачук-Прач, письменниця. Музичні виступи прозвучали у виконанні Тетяни Скомаровської, Ігоря Шуберта, Сергія Браїляна. Учасники літературного гуртка ВНТУ читали поезії Олександри Бурбело.

26 квітня у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбувся літературно-мистецький вечір «Повернення у слові» (до 80-річчя від дня народження українського поета, публіциста, громадського діяча Анатолія Бортняка).

Модератор – Валентина Сторожук, поетеса, заступник головного редактора журналу «Вінницький край», член НСПУ, заслужений працівник культури України.

У вечорі взяли участь: Анатолій Подолинний, письменник, літературознавець, член НСПУ, заслужений працівник культури України; Ніна Гнатюк, поетеса, член НСПУ, громадська діячка, заступник голови Міжнародної громадської організації «Вінницьке земляцтво» у місті Києві (презентація книги вибраних творів А. Бортняка «Одинадцята заповідь»); Михайло Каменюк, поет, лауреат Всеукраїнської літературної премії ім. Анатолія Бортняка, заслужений працівник культури України; Володимир Рабенчук, поет, прозаїк, кінопубліцист, автор прозових та поетичних книг для дітей, заслужений працівник культури України; Василь Кобець, письменник і громадський діяч, член НСПУ, голова Конгресу української інтелігенції Вінниччини; Василь Паламарчук, голова Вінницької обласної організації НСЖУ, заслужений журналіст України; Андрій Стебелев, поет, прозаїк, есеїст, голова Вінницької міської організації НСПУ; Сергій Татчин, поет і художник, лауреат Всеукраїнської літературної премії ім. Михайла Коцюбинського; Галина Бортняк, дружина поета; Наталія Космина, головний редактор «Вінницької газети», а також делегація працівників культури та освіти з Крижопільського району; викладачі та студенти філологічного факультету Донецького національного університету ім. Василя Стуса.

У теплій дружній атмосфері згадували Анатолія Бортняка, читали його вірші, презентували книгу. На вечорі вручили премію імені видатного земляка, започатковану у 2010 році. Цьогорічним лауреатом став вінницький поет Сергій Татчин.

У рамках вечора відбулася презентація бібліографічного покажчика «Ювелір у майстерні слова» (укладач провідний бібліограф Лілія Заря).

Захід супроводжувала книжкова виставка «Я тут народився і зріс у рідних подільських полях...», влаштована фахівцями відділів краєзнавства і документів із гуманітарних, технічних та природничих наук.

28 квітня у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулася презентація книги Олександра Домбровського «Україна на розломі цивілізацій. Погляд з 2010 року» за участю автора, представників влади, народних депутатів, ЗМІ, громадськості.

4 травня ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва зустрічала учасників XIII Міжнародного дитячого фестивалю народної хореографії «Барвінкове кружало». Під час проведення квесту для 8 команд-учасниць з України, Польщі, Молдови, Литви, Туреччини та США у найбільшій книгозбірні області розмістили одну із локацій. Гості ознайомились з історією бібліотеки та стародруками 16–18 ст., представленими у відділі рідкісних і цінних видань та взяли участь у вікторині, яку підготувала завідувач сектору з питань культури і мистецтва Альона Ніжньовська.

Пройшла презентація книг Ігоря Федорова «Открытие» та «Казки дивного лісу».

23 травня відбулася зустріч з письменницею Ольгою Деркачовою та презентація її нового роману «Дім Терези». Модератором заходу була Вікторія Гранецька, вінницька письменниця.

До святкування Дня Європи в Україні проведено цикл творчих та рекламних акцій «Відкриваємо Європу разом».

16 травня спільно з Донецьким національним університетом ім. Василя Стуса організовано та проведено квест «Європейська Вінниця».

19 травня було організовано функціонування інтерактивного майданчика на прилеглий до бібліотеки території (вул. Соборна, 73). Працівники ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва інформували мешканців міста про європейську інтеграцію, залучали молодь до активної творчої діяльності, шанобливого ставлення до історії, культури, обрядів та традицій інших країн, популяризували європейську та українську культурну спадщину.

Вінничани та гості міста взяли участь у різноманітних заходах, зокрема:

- вікторини: «Мистецтво без кордонів: Що? Де? Коли?», «Європа – це дім, де живемо я і ти», «Парад країн Європи», «Пізнаємо Європу», «20 питань про Європу», «Подорожуємо Європою»;

- майстер-класи: «Виготовлення вітряків з прапорами Європи», створення магнітів із прапорами країн ЄС «Європейська єдність»;

- краєзнавчий флешмоб «Європейські міста-побратими м. Вінниці»;

- гео-пазли «Парад країн Європи»;

- інтерактивна вікторина «Україна обирає Європейський Союз».

Фахівцями структурних підрозділів влаштовано бібліотечні виставки, проведено тематичні години: «Europe – a house where I live and you» («Європа – це дім, де живемо я і ти»), «Ми – українці! Ми – європейці!», «Україна у європейському та світовому просторі», «Літературними стежками Європи», «Україна обирає Європейський Союз», «Аграрне виробництво: європейські перспективи».

Цього ж дня у бібліотеці діяла акція «Відкриваємо Європу разом» – безкоштовний запис нових користувачів з отриманням квартального читацького квитка.

Відбувся перегляд та обговорення фрагментів збірки комедійних короткометражних фільмів «VISIONS OF EUROPE» («ОБРАЗИ ЄВРОПИ»), знятих кращими європейськими режисерами 25 країн у рамках Кіноклубу «Х Муза», що діє при відділі мистецтв.

24 травня у вестибюлі основного приміщення бібліотеки відбулися XIII літературні читання «Під знаком Кирила і Мефодія» (до Дня слов'янської писемності і культури).

На заході виступили: Лариса Сенік, заступник директора з основної діяльності Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва; Алла Ратинська, заступник начальника управління у справах національностей та релігій Вінницької облдержадміністрації; Назарій Давидовський – клірик Вознесенського храму, історик, викладач Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу; Віктор Крупка – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури факультету філології й журналістики імені М. Стельмаха ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського, поет, літературознавець; Ірина Федорчук – поетеса, член Національної спілки журналістів України; студенти вінницьких вишів. У виконанні учнів молодших класів відділу хорového та сольного співу Вінницької дитячої школи мистецтв «Вишенька» (викладач В. Виговська) прозвучали духовні твори та українські пісні.

По завершенні заходу учасники традиційно поклали квіти до барельєфу святих рівноапостольних Кирила і Мефодія, який було встановлено у 2005 році на фасаді ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва на знак вшанування пам'яті славнозвісних братів-просвітителів.

Окрім того, до Дня слов'янської писемності і культури у структурних підрозділах влаштовано бібліотечні виставки за темами: «Духовність через призму Слова: мова, писемність, література слов'янських народів» (відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук), «Безцінний здобуток слов'ян» (відділ попереднього замовлення, МБА та видачі літератури); «“Повість временних літ” – пам'ятка історіографії і літератури Русі» (відділ рідкісних і цінних видань); «Єднання слов'ян: історія та реалії» (сектор газетної періодики).

Цього ж дня у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулася презентація книг Ігоря Федорова «Открытие» та «Казки дивного лісу», видані Н. М. Федоровою, матір'ю письменника після його смерті.

У презентації взяли участь: Іраклій Вахтангішвілі – редактор, віце-президент Всеукраїнського об'єднання любителів фантастики «ВОЛЬФ»; Олександр Шемет –

громадський діяч, журналіст, диск-жокей, друзі письменника. Модератор заходу – Віктор Байрак – поет, сатирик, бард.

26 травня у відділі документів іноземними мовами відбулось свято закінчення навчального року для учнів школи ГО «Центр розвитку та партнерства «Полонія». Учнім віком від 5-ти до 15-ти років було вручено офіційні посвідчення, завірені підписом та печаткою Генерального Консула Республіки Польща у Вінниці, про завершення курсу з вивчення польської мови. Також за активної участі Консула Генерального Консульства РП У Вінниці Пшемислава Шиманського учні ГО «Полонія» були нагороджені грамотами та дипломами за перемоги у різноманітних олімпіадах та конкурсах з польської мови, що відбувались протягом навчального року. Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тимірязєва отримала Подяку ГО «Центр розвитку та партнерства «Полонія» за активну співпрацю та розвиток культурних польсько-українських відносин.

4 червня у дитячій кімнаті «Пізнайко», що діє при відділі попереднього замовлення, МБА та видачі літератури Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тимірязєва, відбулося свято «З книгою пізнаємо світ» у рамках відзначення Міжнародного дня захисту дітей. Для школярів молодших класів фахівці бібліотеки Т. Попельянц, Л. Введенська, Д. Белоус, Н. Бєвз представили лялькову виставу «Лисичка йде до бібліотеки» за однойменною книгою авторів Лоренца Паулі та Катрін Шерер. Маленькі відвідувачі взяли активну участь у вікторині «Книга – твій друг» та ознайомилися з книжковою виставкою «Подорож у книжковий дивосвіт».

7 червня у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбувся творчий вечір «У товаристві Кобця Василя» та презентація 12-томного видання творів українського письменника, журналіста і громадського діяча. Автора привітав В. Коровій, голова Вінницької обласної державної адміністрації.

У заході взяли участь: П. Гордійчук, поет, перекладач, журналіст, член НСПУ, член НСЖУ; В. Вітковський, головний редактор літературно-мистецького журналу «Вінницький край», голова Вінницької обласної організації НСПУ, заслужений журналіст України; І. Зелененька, поетеса, прозаїк, літературознавець, критик, член НСПУ; Т. Кобець – син письменника, депутат Вінницької обласної Ради; І. Федорчук – поетеса, член НСЖУ, голова літературно-мистецького об'єднання «Імпреза»; Марія та Соломія Кобець – онуки письменника, студенти факультету філології й журналістики ім. Михайла Стельмаха ВДПУ імені Михайла Коцюбинського.

Музичні вітання прозвучали у виконанні вокального тріо «Зірниця» (керівник О. Янушкевич); фольклорно-етнографічного колективу «Душі криниця» (керівник К. Пірус); В. Остапчук, поетеси, барда, композитора; А. Сенченка, поета, композитора, голови Вінницького регіонального центру культури та мистецтва циганського народу «Девлеса, ромале!» («З Богом, цигани!»). Модератор – Жанна Дмитренко, поетеса, депутат Вінницької обласної Ради.

13 червня відбулася презентація виставки-пам'яті «Життя, як спалах...», присвяченої 70-річчю від дня народження педагога, режисера, відомого організатора культури на Вінниччині, громадського діяча, колишнього директора ВОУНБ ім. К. А. Тимірязєва, заслуженого працівника культури України Василя Федоровича Циганюка.

Ведуча Оксана Антонюк, зав. відділу красзнавства ВОУНБ ім. К. А. Тимірязєва презентувала виставку-пам'ять «Життя, як спалах» та електронне видання «У постійному пошуку і горінні».

Перед присутніми виступили: Н. І. Морозова, в. о. директора Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тимірязєва, заслужений працівник культури України; С. В. Гарбулінський, заступник

директора Вінницького обласного навчально-методичного центру галузі культури, мистецтва та туризму; А. І. Левицький, в. о. генерального директора Вінницької обласної філармонії, заслужений працівник культури України; Т. А. Мрищук, в. о. директора Вінницької обласної бібліотеки для дітей ім. І. Я. Франка; В. В. Лозовський, в. о. директора Вінницького обласного академічного музично-драматичного театру ім. М. Садовського, В. П. Сторожук, письменниця, член НСПУ, заслужений працівник культури України; О. В. Ярощук, Т. Є. Кулібаба – викладачі Станіславчицької дитячої музичної школи ім. В. Циганюка Жмеринського району; В. В. Циганюк, син В. Ф. Циганюка.

До Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні (22 червня) у структурних підрозділах влаштовано бібліотечні виставки: «Війна пройшлась по їхніх долях» (відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук), «Тільки пам'ять не сивіє...» (відділ краєзнавства), «22 червня 1941 року: Я маю кого пам'ятати» (сектор газетної періодики), «Пам'ять серця» (сектор журнальної періодики).

До відзначення Дня Конституції України організовано та проведено круглий стіл «Конституційні права і свободи людини в Україні: правові гарантії захисту та проблеми сьогодення» (сектор правової інформації), бібліотечні виставки за темами: «Стабільність Конституції – стабільність держави», «Конституція України – основний закон суспільства і держави», «День Конституції України – знаменна дата в житті українського народу», «Конституція України – правова основа життєдіяльності суспільства і держави», «Конституція Української Гетьманської держави».

26 червня у відділі документів іноземними мовами відбувся літературний вечір «Кращий письменник «втраченого покоління» (до 120-річчя від дня народження німецького письменника Еріха Марії Ремарка).

21 серпня відбувся серпневий етнодень «Спас українського народу» в рамках циклу заходів «У звичаях й традиціях Поділля пізнавай». На захід були запрошені етнографи, народознавці, бджолярі, представники громадських організацій, науковці та молодь міста. На заході був присутній і виступив з вітальним словом заступник голови Вінницької обласної Ради М. Кременюк, учасники школи керівника для директорів ЦБС, центральних районних та міських бібліотек, а також керівники бібліотек ОТГ області та начальник управління культури і мистецтв Вінницької облдержадміністрації, заслужений артист України С. С. Городинський.

4 вересня біля пам'ятника поету-земляку, Герою України В. Стусу на майдані його імені відбулися традиційні вересневі Стусівські читання «Доля і світла пам'ять Василя Стуса». У заході взяли участь Станіслав Городинський, Василь Кобець, Вадим Вітковський, Андрій Стебелев, Жанна Дмитренко, Ірина Зелененька, Віктор Крупка, Олександра Кучинська (викладач Вінницького технічного коледжу), Анатолій Бурдейний (скульптор, автор пам'ятника В. Стусу), Ніна Урсані, Віталій Борецький, студенти філологічного факультету Донецького національного університету ім. Василя Стуса, Вінницького технічного коледжу, Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського, всього біля 100 осіб.

На початку серпня у відділі наукової інформації та бібліографії оформлено книжкову виставку «Всеукраїнська літературна премія ім. Михайла Коцюбинського: книгономанти», яку переглянули як члени журі, так і користувачі та співробітники бібліотеки.

28 серпня А. Ніжньовська дала інтерв'ю вінницькій журналістці Л. М. Балинській (радіо «Місто над Бугом»), в якому прокоментувала книги-номінанти, представлені на виставці на здобуття Всеукраїнської літературної премії ім. Михайла Коцюбинського.

3 вересня відбулися публічні літературні читання творів авторів-номінантів конкурсу на здобуття Всеукраїнської літературної премії ім. Михайла Коцюбинського за участю членів журі. Надійшло понад 50 книг від 42 авторів з різних регіонів України, зокрема: Вінниці, Києва, Харкова, Миколаєва, Хмельницького, Сумщини, Закарпаття та ін. У заході взяло участь 90 чол.

Журі визначило лауреатів у 5-ти номінаціях, а саме:

- номінація «Поезія» – Євген Постульга за книгу поезій «Минає все»;
- номінація «Проза» – Ростислав Мусієнко за книгу «Завихрений час»;
- номінація «Народознавство» – Володимир Кузьменко за книгу «Історія української літератури ХХ – початку ХХІ століття у трьох томах»;
- номінація «Декоративне та образотворче мистецтво» – Надія Мартиненко за цикл робіт «Етнічні сакраменталії»;
- номінація «Театрально-музичне мистецтво» – Олексій Биш за роль Гамлета у виставі Гайнера Мюллера «Гамлет-машина».

Бібліотека взяла участь у святкуванні Дня міста. Фахівці відділу рідкісних і цінних видань та краєзнавства у проекті «Вінниця і вінничани» представили локації – книжкову виставку з фонду рідкісних і цінних видань «З книжкових колекцій відомих вінничан», а фахівці відділу краєзнавства – виставку-калейдоскоп «Відкрий для себе рідну Вінницю!».

7 жовтня у відділі документів іноземними мовами пройшов вечір-зустріч «Бібліотечний Октоберфест», на якому учасники гуртка спілкування німецькою мовою знайомилися з історією фестивалю, національним костюмом та кухнею німецького народу, пригощались смаколиками, співали німецькі пісні.

9 жовтня відбулася творча зустріч з українським поетом і художником, лауреатом Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка Анатолієм Кичинським та презентація його книги «Жива і скошена тече в мені трава». Захід організовано спільно з Вінницькою обласною організацією Національної спілки письменників України. Модератором заходу виступив Володимир Рабенчук – поет, прозаїк, член НСПУ, заслужений працівник культури України.

Запрошені на творчу зустріч гості відкрили для себе Анатолія Кичинського не тільки як поета, але й як професійного художника. У заході взяли участь письменники, літературознавці, викладачі, студенти Вінницького соціально-економічного інституту Університету «Україна», Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу, слухачі Вінницької академії неперервної освіти та військовослужбовці Національної гвардії України (в/ч 3008).

10 жовтня відбулася творча зустріч з головним редактором газети «Культура і життя» Є. Букетом та генеральним директором Національного газетно-журнального видавництва України А. Щекуні. До заходу було влаштовано виставки з фонду газетної періодики: «"Культура і життя" – це літопис культурно-мистецького життя України» та «Газеті "Культура і життя" – 105».

31 жовтня була проведена авторська презентація книги Ю. Ляшук «Je t'aime» (Я люблю тебе) та майстер-клас «Секрети французького макіяжу» Лори Маргішвілі. Юлія Ляшук (AuthorJulia) – київська письменниця, авторка різних статей і креативних ідей, мандрівниця (відвідала 33 країни світу), бізнес-леді, громадська діячка. Авторка книг «Любовь никогда не перестает...», «Достоинство», «Истории моих мечтаний» цього річ видала новий роман «Jet'aime».

Працівники відділу попереднього замовлення, МБА та видачі літератури виступили модераторами заходу, а також оформили книжкову виставку «Французьке рандеву», на якій

була представлена інформація про культуру, традиції, звичаї французів. Своєю історією знайомства з авторкою поділилася Олена Чернوبرова, господиня кафе «Je t'aime» – «Флористична кав'ярня «Je t'aime»... або з чого почалось знайомство...».

6 листопада відбувся ювілейний вечір, присвячений 75-річчю від дня народження українського письменника, журналіста, громадського діяча, голови Конгресу української інтелігенції у Вінницькій області Василя Кобця за назвою «Свято нашої зустрічі».

Привітати автора з ювілеєм прийшли заступник голови Вінницької обласної Ради Михайло Кременюк, депутати Вінницької обласної Ради – Людмила Станіславенко та Жанна Дмитренко, творча інтелігенція міста й області, письменники, науковці, літературознавці, рідні письменника, викладачі, студенти та інші шанувальники творчості Василя Кобця.

8 листопада пройшов літературно-мистецький вечір «Як дар найсвятіший від вічного Слова», присвячений Дню української писемності та мови. На вечорі виступив Тарас Ткачук, кандидат філологічних наук, доцент, викладач кафедри філології та гуманітарних наук Вінницької академії неперервної освіти з темою «Моніторинг стану української мови у Вінниці та Вінницькій області», Олена Ткачук, поетеса, член НСПУ, Інна Аксьонова, асистент кафедри української мови філологічного факультету та Дар'я Вальянікова, студентка III курсу філологічного факультету ДонНУ імені Василя Стуса з творчим проектом «День української писемності та мови в новому баченні студентів Стусівського університету». У заході взяли участь: хореографічний колектив ВДМШ № 2 «Чарівні зорі» (керівник Макарчук Ірина), Володимир Білозор, студент 4 курсу театрального відділення Вінницького коледжу культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича, Катерина Бродецька, студентка 3 курсу факультету дошкільної, початкової освіти та мистецтв ВДПУ ім. М. Коцюбинського, Олександра Гандзейчук, учениця 11 класу КЗ «ЗОШ I–III ступенів № 4 ім. Д. І. Менделєєва ВМР», студенти Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу та учні 11-х класів КЗ «ЗОШ I–III ст. № 4 ім. Д. І. Менделєєва ВМР».

В. о. заступника директора бібліотеки, заслужений працівник культури України П. І. Цимбалюк вручила учасникам вечора Подяки.

8 листопада – Етностебень «У звичаях й традиціях Поділля пізнавай» присвячувався Всеукраїнському дню працівників культури та майстрів народного мистецтва.

У святі взяли участь етнограф, заслужений майстер народної творчості України, Наталя Шпак-Косаківська, кандидат історичних наук, член Національної спілки краєзнавців України Віктор Косаківський, завідувач науково-дослідницького відділу Вінницького обласного художнього музею «Музей гончарного мистецтва ім. О. Г. Луцишина» Ольга Романишена, провідний майстер гончарного мистецтва Вікторія Ніколаєва, етнограф ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського Катерина Пірус. Балада Б. Грінченка «Скарб» майстерно прозвучала у виконанні студента 4 курсу театрального відділення Вінницького коледжу культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича Богдана Шафінського. Вірші прочитали учасники театру-студії «ПТАХА» (режисер Марина Ревенко) Соф'я Новосьолова та Олександра Парпальос. Піснями вітали гостей Діана Люлик, учениця Вінницької дитячої школи мистецтв «Вишенька», Владислав Цвілишин, студент 4 курсу ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського та фольклорно-етнографічний колектив «Душі криниця» (керівник Катерина Пірус).

17 листопада відбулася презентація книги та фільму «Позивний «Бандерас». До Вінниці завітав один із сценаристів українського бойовика Артемій Кірсанов. Після прокату фільму в українських кінотеатрах він та співавтор книги «Позивний «Бандерас» Сергій Дзюба продовжують презентувати в містах України власну книгу, за мотивами якої було знято стрічку.

21 листопада організовано літературно-мистецький вечір «Співець душі народної» (до 180-річчя від дня народження І. С. Нечуя-Левицького), в якому взяли участь студенти Вінницького центру ПТО технологій та дизайну, Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу, користувачі та співробітники ВОУНБ ім. К. А. Тимірязєва. Учасники театру-студії «Сьоме небо» та незалежного театру-студії «Птаха» (режисер М. Ревенко) показали уривки з вистав за творами І. С. Нечуя-Левицького.

22 листопада відбулася презентація збірки «Рідній Україні» Олександри Бурбело та збірки віршів українських поетів «Друзі по перу – Олександрі Бурбело», присвячених її творчості.

19 грудня у відділі документів іноземними мовами відбувся музичний вечір «Мелодія Різдвяної ночі» (до святкування католицького Різдва, 25 грудня) для учасників клубу з вивчення польської мови та користувачів бібліотеки.

Інформаційні, тематичні, літературні, літературно-мистецькі години, години спілкування, уроки мужності, патріотизму, вікторини, педагогічні читання

Урок мужності «Крути: секрет героїзму» для учнів 11 класу Вінницької ЗОШ № 20 – *відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук спільно з сектором правової інформації (25.01).*

Тематична година «Українська книга від часів Івана Федорова до сучасності» для учнів Стрижавської ЗОШ I–III ступеня – *відділ рідкісних і цінних видань (26.01);*

Година пам'яті «Уроки пам'яті людської» (до Міжнародного дня визволення в'язнів фашистських концтаборів) для студентів-дизайнерів I курсу Вінницького будівельного коледжу будівництва та архітектури КНУБА. Учасники заходу переглянули документальний фільм «Зверства фашистів в концлагерях» – *відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук (10.04).*

Тематична година «За все, що маю, мамо, дякую тобі!» (до Дня матері) для студентів I курсу спеціальності «Будівництво та цивільна інженерія» Вінницького будівельного коледжу будівництва та архітектури КНУБА. Читання віршів про маму, перегляд відеороликів, спілкування у формі запитань та відповідей «Наскільки я люблю свою маму?» – *відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук (10.05).*

Бліц-вікторина «Вірю – не вірю», гра-вікторина «Тварини-метеорологи» з вихованцями приватної гімназії «Дельфін» (04.07.).

Інформаційна година «Подорож старовинними польськими містами» (для учасників гуртка з вивчення польської мови та всіх охочих) (24.07).

«Національний музичний символ України та його творці» – вікторина до Дня Незалежності України (21.08).

Тематична година «Польські стародруки з фонду відділу рідкісних і цінних видань» (для членів організації «Конфедерація поляків Поділля – XXI століття», в рамках всепольської акції «Національне читання», приурочене до 100-річчя незалежності Польщі – *відділ рідкісних і цінних видань (9.09);*

Година цікавих повідомлень «Бібліотеки світу» (до Всеукраїнського дня бібліотек) для студентів 1 та 2 курсу Вінницького коледжу Київського національного університету харчових технологій – *відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук (02.10.).*

Урок мужності «Україна понад усе!» (до Дня українського козацтва) для вихованців Лицею цивільного захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності – *відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук (13.09).*

Цим же відділом проведено пізнавальну годину «Туризм – глобальне соціально-економічне явище сучасного світу» (20.09) та годину цікавих повідомлень «Бібліотеки світу» до Всеукраїнського дня бібліотек для студентів Вінницького коледжу будівництва і архітектури КНУБА (27.09).

«Хор народної душі» – музична година до 75-річчя з часу створення Національного заслуженого академічного українського народного хору України ім. Г. Г. Верьовки – *відділ мистецтв (27.09).*

«Професія юриста: алгоритми успішності». Зустріч з фахівцями у галузі права, приурочена до Дня юриста відбулася у відділі економіки та новітніх технологій, організована фахівцями сектору правової інформації (8.10.).

«Торгівля людьми – соціальна проблема сучасності» – інформаційно-просвітницька година, приурочена до Європейського дня боротьби із торгівлею людьми – *сектор правової інформації – (17.10).*

Педагогічні читання «Ідеї В. О. Сухомлинського у просторі сучасної освіти» для вчителів ЗОШ Якушинецької ОТГ Вінницького району – *відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук (01.11.).*

Година патріотизму «Україна – країна нескорених» (до Дня Гідності та Свободи) для студентів Вінницького центру ПТО технологій та дизайну – *відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук спільно з сектором журнальної періодики (19.11.).*

Година цікавих повідомлень «Сучасна бібліотека – основний центр інформації» (до Всесвітнього дня інформації) для студентів 3 та 4 курсу Донецького національного університету імені Василя Стуса (26.11.).

Інформаційна година «Військова справа на сторінках стародруків 17–18 ст.» для військовослужбовців з Калинівської військової частини – *відділ рідкісних і цінних видань (16.12).*

«Захист прав людини в поліцейській діяльності». Інформаційно-просвітницька година (В рамках Всеукраїнського тижня права) – *сектор правової інформації (10.12).*

«Не стань жертвою обману!» – (Захід-застереження в рамках Всеукраїнського тижня права) – *сектор правової інформації (11.12).*

Презентації

Презентація виставки документів «Василь Стус – людина, поет, легенда» для учнів 10 класу Сосонської ЗОШ (04.01.)

Презентація виставки документів «Соборна Україна: від ідеї до життя» для учнів 9 класу Вінницької ЗОШ № 20 (18.01.).

Презентація виставки-пам'яті «Голокост – пам'ять віків» для учнівської молоді Вінницької ЗОШ № 20 (18.01.).

Презентація книжково-ілюстративної виставки «Дорогою боротьби» для учнів 10 класу Вінницької ЗОШ № 20 (22.01.).

25 січня для учнів Стрижавської ЗОШ I–III ступеня була презентована виставка «Українське книгодрукування XVI–XXI ст.». В рамках відзначення 80-х роковин Великого терору – масових політичних репресій 1937–1938 років для учасників Міжнародної історико-правової конференції «Західні і східні традиції та впливи в історії права, держави і юридичної думки» була презентована виставка «Заарештована книга», також працівниками

відділу була підготовлена віртуальна презентація книжково-ілюстративної виставки «Заарештована книга». Для військовослужбовців Національної гвардії Калинівської військової частини 16 грудня було презентовано книжкову виставку «Законодавчі акти Української Народної Республіки».

Презентація книжково-ілюстративної виставки «Відкрий, о рідна моя мово, свої скарбниці золоті...» для студентів Вінницького коледжу будівництва та архітектури (21.02.).

Презентація книжково-ілюстративної виставки «Lovestory всіх часів» для учнів Вінницького центру професійно-технічної освіти технологій та дизайну (22.02.).

Презентація книжкових виставок одного жанру «Поезія – живий зв'язок сердець» та «У поетичному полі Василя Стуса» для студентів ДонНУ імені В. Стуса та Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу (21.03.).

Презентація книжково-ілюстративної виставки «Природа на твоїй долоні» для учнів навчально-виховного комплексу «Школа АІСТ» (18.04.).

Презентація книжково-ілюстративної виставки «Чорнобиль...Трагедія...Пам'ять...» для студентів Вінницького будівельного коледжу будівництва та архітектури КНУБА (24.04.).

Презентація книжково-ілюстративної виставки «Історичний портрет на тлі епохи» для учнів 10 класу Вінницької школи-гімназії № 2 (03.05.).

Презентація літературного калейдоскопу «Сучасні українські книги, які стали культовими» для бібліотекарів шкіл Вінницької області (03.05.).

Презентація фотоколажу «Зупинити на мить війну» для студентів III курсу Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу (07.05.).

Презентація виставки-поради «Хай сонцю і квітам посміхаються діти» для студентів I курсу Вінницького будівельного коледжу будівництва та архітектури КНУБА (24.05.).

Презентація книжково-ілюстративної виставки «Тарас Шевченко: поет, художник, мислитель» для науковців правознавців України учасників 38 Міжнародної історико-правової конференції. (02.06.).

Фахівці відділу аграрних наук та виробництва для викладачів і студентів Вінницького національного аграрного університету з нагоди відзначення Дня знань презентували виставку «Інноваційний потенціал АПК» і бібліографічний список за такою ж темою.

24 вересня відбулася презентація літературно-творчого об'єднання «Імпреза» за участю голови Ірини Федорчук, поета Віктора Крупки, членів об'єднання, студентів Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу, учнів загальноосвітньої школи I–III ступенів № 4 ім. Д. І. Менделєєва Вінницької міської ради, організована відділом попереднього замовлення, МБА та видачі літератури.

Презентація виставки-адвайзер «Знання – це скарб, а вміння вчитись – це ключ до нього» для студентів I курсу Вінницького кооперативного інституту (11.09.).

Презентація виставки документів «На крутих перевалах долі» для студентів I курсу Вінницького медичного коледжу імені академіка Д. К. Заболотного (17.09.).

Презентація книжково-ілюстративної виставки «Моє здоров'я – моє життя» (до Всеукраїнського дня боротьби із захворюванням на рак молочної залози) для працівників та користувачів ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва (03.10.).

Презентація ювілейної інсталяції «Українська поштова марка – невід'ємний символ держави» (до 100-річчя першої поштової марки України) для студентів 4 курсу Вінницького коледжу КНУХТ (10.10.).

Презентація виставки-присвяти «Легендарний кардіохірург нашого часу» (до 105-річчя від дня народження М. М. Амосова) для студентів Вінницького медичного коледжу ім. акад. Д. К. Заболотного (05.12 та 06.12.).

Презентація прес-виставки «І возсіяла благодать Божа» для відвідувачів сектору (30.07.);

Презентація виставки журнальних публікацій «Поетеса зламу століть» (до 105-ї річниці від дня народження Лесі Українки) для відвідувачів сектору (01.08.).

Презентація прес-виставки «Державний прапор України – святиня нашого народу» – для учасників Школи керівника директорів районних (міських) бібліотек та керівників книгозбірень ОТГ (21.08.).

Презентація прес-виставки «Барвіста країна – моя Україна» для відвідувачів сектору журнальної періодики (22.08.).

Презентація «Розумна молодь – сила країни» для студентів Вінницького кооперативного коледжу та відвідувачів сектору (10.09.);

Презентація прес-виставки «Спортивні новини» для студентів Вінницького педагогічного коледжу – сектор журнальної періодики (06.09.).

Презентація виставки-адвайзер «Знання – це скарб, а вміння вчитись – це ключ до нього» для студентів I курсу Вінницького кооперативного інституту (11.09.).

Презентація виставки документів «На крутих перевалах долі» (до Дня партизанської слави) для студентів I курсу Вінницького медичного коледжу імені академіка Д. К. Заболотного (17.09.).

Заходи, проведені поза межами бібліотеки

До Дня Соборності України 22 січня у Вінницькому молодіжному центрі «Квадрат» за підтримки Департаменту соціальної та молодіжної політики Вінницької ОДА відбулася презентація серії документальних фільмів «Вінниччина 30-х років. Радянські репресії» з циклу передач «Вінниччина таємнича». Автор циклу журналістка медіа-центру «Власно. Інфо» Любов Завальнюк. Однією з локацій перфомансу була коментована виставка книг відділу рідкісних і цінних видань, що перебували в так званому «спецфонді» ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва з початку 20-х до кінця 80-х рр. ХХ ст. і були забороненими для читачів.

21 березня працівники відділу попереднього замовлення, МБА та видачі літератури Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва долучились до проведення поетичного марафону з нагоди відзначення Всесвітнього дня поезії «Вільна поезія». Для студентів Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу було презентовано виставку «Мазепа – романтичний герой Джорджа Байрона та В. Сосюри».

Традиційною стала участь відділу аграрних наук і виробництва на святі газети «Вінниччина» та садівників-городників нашого краю. В рамках заходу презентували виїзну книжкову виставку «Садівництво: новітні технології». Про цей захід газета «Вінниччина» подала статтю «Сад і квітник “на ганку” редакції» (2018, 6 квіт.).

7 липня відбулася презентація бібліографічного покажчика «Знавець слова та людської душі» (до 80-річчя від дня народження письменника І. Волошенюка) в приміщенні літературно-меморіального музею Михайла Коцюбинського для учасників ювілейного вечора – літераторів, журналістів, працівників культури.

10 вересня проведено презентацію альбомів митців-земляків «Художня палітра Вінниччини» на виставці творів мистецтва в експоцентрі «Торгово-промислова палата».

13 вересня організована пізнавальна година «Рятувальник – професія героїчна» у Вищому професійному училищі № 11 міста Вінниці. Учні I та II курсів переглянули відеофільм про нелегку працю пожежників та служби МНС, ознайомились із завданнями, які

постають перед рятувальниками під час надзвичайних ситуацій, а також взяли участь у вікторині «Знати, щоб передбачати, передбачати, щоб діяти». Захід провели фахівці відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук.

9 жовтня у Вінницькому навчально-науковому інституті Тернопільського національного економічного університету відбулася презентація книжкової виставки.

Заходи в рамках літньої акції «Бібліотека виходить в місто»

У рамках акції працівники бібліотеки організували різноманітні заходи для користувачів на інтерактивному майданчику та в місцях масового відпочинку громадян і гостей міста (парки, сквери, міські пляжі, дитячі літні оздоровчі заклади і табори відпочинку).

4 червня працівники відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук на Європейській площі запропонували дорослим переглянути літературу, яка може стати гарним порадином у вихованні дітей.

6 червня працівники відділу попереднього замовлення, МБА та видачі літератури, а також відділу аграрних наук і виробництва здійснили вихід на дитячий майданчик «Європейський сад». Для дорослих і малечі були представлені кращі дитячі видання, художні книги для підлітків, журнали для батьків, цікава література про тварин, рослини, садівництво.

Працівники відділу рідкісних і цінних видань на Європейській площі презентували книги з історії українського костюма (7.06.), на дитячому майданчику були представлені унікальні книги для дітей з фонду відділу.

11 червня працівники відділу документів іноземними мовами та сектору правової інформації провели для дітей з пришкільного табору інтерактивну вікторину «Кольорова карусель» на знання іноземних слів та вікторину «Чи знаєш ти свої права?».

12 червня працівники відділу аграрних наук і виробництва провели пізнавальну годину про дивовижний світ тварин «Домашні улюбленці» для вихованців пришкільного табору. А фахівці відділу краєзнавства провели вікторину «Чи знаєте ви своє місто?». Її учасниками стали учні ЗОШ I–III ст. № 26 Вінницької міської ради. Діти та вчителі активно відповідали на запитання, а переможці отримали заохочувальні призи. Окрім того, організатори заходу ознайомили всіх охочих із літературою про місто Вінницю та роздали їм рекламні матеріали з інформацією про «Тімірязєвку».

14 червня працівники відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук долучилися до Вінницького обласного клінічного високоспеціалізованого ендокринологічного центру, який безкоштовно перевіряв кров усіх охочих на вміст цукру у наметі, розташованому біля основного приміщення бібліотеки. Бібліотекарі підготували для ознайомлення літературу про цукровий діабет у дорослих та дітей. Книги дають відповідь на питання, як з цією хворобою жити, як правильно харчуватися, як лікуватися. Також були представлені видання з інших галузей медичної науки.

Цього ж дня фахівці відділу мистецтва та відділу маркетингу, реклами і соціокультурної діяльності презентували мешканцям та гостям міста Вінниці книжкову виставку «Вінниччина образотворча», мистецьку виставку «Твори вінницьких художників» (із бібліотечної колекції картин, подарованих авторами-земляками) та провели інтелектуальну вікторину «Літнє сонце на книжковій сторінці». Наймолодші учасники отримали подарунки – м'які іграшки, а охочі мали можливість в рамках акції стати користувачами найбільшої книгозбірні області. Найприємнішим для учасників була

можливість поспілкуватись з Іваном Горобчуком, відомим вінницьким живописцем, заслуженим майстром народної творчості України, членом Національної спілки майстрів народного мистецтва України.

Працівники сектору правової інформації ознайомили вінничан з літературою на теми: «Правова обізнаність – запорука захисту своїх прав та інтересів», «Новинки правової літератури».

Фахівці відділу аграрних наук та виробництва для вінничан і гостей міста провели вікторини «Світ рибалки», «Гриби: їстівні та отруйні», ознайомили з довідковими виданнями, журнальною і газетною періодикою на тему «Гармонія овочевої краси та користі».

Працівники відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук запропонували вінничанам та гостям Вінниці коментовані перегляди літератури: до Міжнародного дня шахів; «Всесвіт на долоні», підбір літератури з астрології; «Українська поштова марка» (до 100-річчя української поштової марки).

31 липня фахівці відділу попереднього замовлення, МБА та видачі літератури організували обслуговування вінничан та гостей міста на Майдані Незалежності. Для дорослих були представлені кращі зразки художньої української та світової літератури, а для юних вінничан – яскраві дитячі видання, а також періодика для різних вікових категорій.

7 серпня працівники цього ж підрозділу запропонували відвідувачам Центрального міського парку книжковий перегляд «Подорож в казковий дивосвіт». Дорослі ознайомилися з кращими зразками художньої української та світової літератури й періодикою, а юних вінничан зацікавили яскраві дитячі видання.

На Європейській площі для маленьких вінничан та їх батьків працівниками відділу РіЦ були презентовані рідкісні сучасні дитячі книги.

Працівники відділу мистецтв провели презентацію альбомів із фонду відділу в Центральному міському парку «Церковна та храмова архітектура»; «Матеріали на допомогу викладачам та учням» – знайомство вінничан з мистецькою навчальною літературою до Дня знань на Майдані Незалежності. Відділ документів іноземними мовами провів вікторини «Смаколики з-за океану» (Що ви знаєте про американську кухню?) та «Польща – далека і близька».

Заходи для вихованців Вінницького обласного центру соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Обрій»

У рамках двостороннього договору про співпрацю між ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва та Вінницьким обласним центром соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Обрій», як і в попередні роки, систематично проводилися різноманітні інформаційні, культурно-просвітницькі, пізнавальні заходи. Організовував ці акції відділ попереднього замовлення, МБА та видачі літератури (Введенська Л. В.) спільно з усіма відділами і секторами, що обслуговують користувачів.

- Різдвяне свято в стародавніх виданнях – інформаційна година (09.01.) – *відділ рідкісних і цінних видань*;
- Кишенькові гроші для дітей – інформаційна година (23.01.) – *відділ економіки і новітніх технологій*;
- Китайський Новий рік: історія, міфи і традиції – пізнавальна година (23.02.) – *відділ документів іноземними мовами*;
- Любити Шевченка – любити Україну – літературна година (06.03.) – *сектор газетної*

періодики;

- З історії комп'ютерної техніки – пізнавальна година (26.03) – відділ економіки і новітніх технологій;

- Парки України – година-подорож (02.04) – відділ аграрних наук і виробництва;

- Найцікавіші музеї України (до Міжнародного дня музеїв) – відеоподорож (17.05) – відділ мистецтв;

- І возсіяла благодать Божа (зустріч зі священником до 1030-річчя хрещення Київської Руси-України) – година духовності (26.06) – ВПЗ, МБА та видачі літератури;

- Усе моє, все зветься Україна (до Дня Незалежності України) (21.08.) – інформаційно-просвітницька година, конкурс малюнків – сектор правової інформації;

- Збереження лісів – наша турбота – пізнавальна година (28.08) – відділ аграрних наук і виробництва

- Подорожуємо Україною (до Всесвітнього дня туризму) (25.09) – година цікавих повідомлень – відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук;

- Тварини мають свої права, тому, що вони розумні (до Всесвітнього дня тварин) (09.10) – тематична година – відділ документів іноземними мовами;

- Іван Богун – полковник Вінницький – краєзнавча година (09.10) – відділ краєзнавства;

- У гармонії з природою – тематична година – (01.11) – Сектор журнальної періодики;

- Толерантність – шлях до порозуміння – година толерантності (20.11) – сектор правової інформації

- Історія книгодрукування в Україні – година толерантності (27.11) – відділ рідкісних і цінних видань

- Брати Георгій та Платон Майбороди – пісенна слава України (до 100 та 105-річчя від дня народження митців) – музична година (04.12) – відділ мистецтв

- Дивосвіт різдвяних свят – відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук;

Для представників громадських організацій, що опікуються людьми з інвалідністю, 17 грудня 2018 р. відбулася конференція-дискусія «Розповідь про перші кроки раннього втручання батьків, спеціалістів – батькам, спеціалістам», яка реалізується в рамках проекту «Раннє втручання – шлях у нове життя» – збільшення впливу батьків дітей з інвалідністю, порушеннями розвитку та ризиком їх виникнення на впровадження системи раннього втручання у Вінницькій області», за фінансової підтримки Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Вінницької ОДА.

Заходи, проведені відділами бібліотеки спільно з різними установами й організаціями

Тренінг «Діалог та комунікації для вирішення конфлікту» у рамках проекту «Сприяння відбудові та сталому розв'язанню проблем ВПО та постраждалого від конфлікту населення в Україні» спільно з ГО «ВЕТАН» – 19.01.

«День здоров'я» – Компанія CHOICE – 27.01.

Інтерактивна гра-квест «100 облич Української революції» – Вінницька академія неперервної освіти – 29.01.

Зустріч з книгою «Жива історія: мандруючий Коран» у рамках програми міжрегіонального обміну «Схід і Захід», що здійснюється у рамках проекту «Містки громадської активності» – спільно з ГО «Ветан» – 01.02.

Лекція кандидатка історичних наук Оксани Кісь «Українки в ГУЛАГу: вижити – значить перемогти» та презентація однойменної монографії (виданої Інститутом народознавства НАН України у 2017 р.) спільно з Інститутом народознавства НАН України – 06.02.

Музичний вечір «День Здоров'я Духу» спільно з ВМГО «Вінницьке культурно-просвітницьке товариство ім. О. І. та М. К. Реріхів» – 08.02.

Зустріч «Здоров'я на крилах бджіл» – «ФітапіСВІТ» – 10.02.

Заняття Центру гармонійного розвитку людини «Софія» на тему: «Коло чи спіраль людської долі?» спільно з ВМГО «Вінницьке культурно-просвітницьке товариство ім. О. І. та М. К. Реріхів» – 22.02.

Тренінг «Виконання розпорядниками вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації» (Уповноважений Верховної Ради з прав людини спільно з Центром демократії і верховенства права за підтримки Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй) спільно з ГО «Філософія Серця» – 23.02.

Навчальний тренінг з питань надання адміністративних послуг для представників місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування – Департамент міжнародного співробітництва та регіонального розвитку Вінницької ОДА – 01.03.

Семінар з питань міжмуніципальної співпраці ОМС і участі в XV Обласному Конкурсі Проектів Розвитку – Центр Розвитку Місцевого Самоврядування – 23.03.

Тренінг «Гендер та дискримінація» у рамках проекту «Сприяння відбудові та сталому розв'язанню проблем ВПО та постраждалого від конфлікту населення в Україні» спільно з ГО «ВЕТАН» – 29.03.

Благодійний бал із захисту рідкісних рослин і тварин та збереження видового біорізноманіття (до Дня біологічного факультету) – спільно із Донецьким національним університетом ім. Василя Стуса – 19.04.

Інформаційна зустріч з дітьми з діагнозом спектру аутизм та іншими розладами (до Всесвітнього дня поширення інформації про проблему аутизму) – спільно з БФ «Центр реабілітації та соціалізації дітей з аутизмом та іншими розладами «Розвиток» – 02.04.

Засідання дебатного клубу – спільно з ГО Вінницький Дебатний клуб та ВМГО Федерація Дебатів України – 2, 16.04.

Зустріч з представником Фонду сприяння демократії Посольства США в Україні Сергієм Решетовим – 03.04.

Гурток школи журналістики «Stand-Up» – спільно з Донецьким національним університетом ім. Василя Стуса – квітень-травень.

Тренінг «Як стати гуру публічних виступів, прес-конференцій, круглих столів» в рамках проекту «Інформаційні кампанії для ГО від ідеї до успіху» – спільно з ГО «СПІНОЗА» – 06.04.

Тренінг «Інформаційні приводи: «гачок для преси» (в рамках проекту «Інформаційні кампанії для ГО від ідеї до успіху» спільно з ГО «СПІНОЗА») – 13.04.

Квест «Європейська Вінниця» – спільно з Донецьким національним університетом ім. Василя Стуса – 16.04.

Семінар «Безпека та цивільний захист в ОТГ» – спільно з Вінницьким Центром Місцевого Самоврядування, ГУ НП у Вінницькій області та ГУ ДСНС у Вінницькій області – 17.04.

«День культури» – спільно з ВМГО «Вінницьке культурно-просвітницьке товариство ім. О. І. та М. К. Реріхів» – 19.04.

VI Міжнародна науково-практична конференція «Василь Стус: життя, ідеологія,

творчість, соціополітичний і літературний контекст» – спільно з Донецьким національним університетом ім. Василя Стуса – 20.04.

Тренінг «Канали комунікації: використання на всі 100%» в рамках проекту «Інформаційні кампанії для ГО від ідеї до успіху» – спільно з ГО «СПІНОЗА» – 20.04.

Прес-конференція «Стратегія сталого розвитку України 2020» – спільно з Комітетом суспільної ініціативи Ліги студентів АПУ – 21.04.

Тренінг «Прес-реліз – влучно «у яблучко» в рамках проекту «Інформаційні кампанії для ГО від ідеї до успіху» – спільно з ГО «СПІНОЗА» – 30.04.

Групова психокорекційна робота з дітьми і дружинами демобілізованих військовослужбовців та загиблих учасників антитерористичної операції – спільно з Вінницьким обласним товариством психологів та психотерапевтів – 12, 26.05; 2.06.

Тренінгова робота з психологами, учасниками антитерористичної операції та їх дружинами у рамках проекту «Попередження та подолання ПТСР в Україні» та програми «Реабілітація та соціальна адаптація демобілізованих військовослужбовців, членів їхніх сімей та членів сімей загиблих учасників антитерористичної операції» – спільно з Вінницьким обласним товариством психологів та психотерапевтів – 19.05.

Круглий стіл «Актуальні проблеми розвитку спеціальності «Міжнародні економічні відносини» в українських вишах» в рамках розширеного засідання Науково-методичної підкомісії МОН України з міжнародних економічних відносин – спільно з Донецьким національним університетом ім. Василя Стуса – 23.05.

Круглий стіл «Консолідація зусиль держави та громадянського суспільства щодо надання безоплатної правової допомоги» – спільно з Вінницьким місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги – 23.05.

Заняття на тему: «Чи довго чекати на зміни? – Якщо чекати, то довго» в рамках культурного проекту «Філософія Серця» – спільно з ВМГО «Вінницьке культурно-просвітницьке товариство ім. О. І. та М. К. Реріхів» – 24.05.

Заняття з інформаційної безпеки в рамках проекту «Школа ветеранів» – спільно з ГО Вінницька обласна організація інвалідів «А-ВЕСТА» – 26.05.

Урочисте закінчення навчального року учнів Центру Розвитку і Партнерства «Полонія» – спільно з ГО «Центр Розвитку і Партнерства «Полонія»» – 26.05.

Інформаційно-просвітницький захід «Європейський суд з прав людини: рішення щодо України. Вибірка» – спільно з Управлінням забезпечення прав людини Національної поліції України – 29.05.

30 травня на базі Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва відбувся II Вінницький Регіональний Форум громадських ініціатив. Метою форуму, що відбувався під гаслом «Я змінюю!», було налагодження партнерських стосунків між представниками громадянського суспільства, влади, комерційних та донорських структур задля вирішення сучасних викликів, що існують в суспільстві, зокрема і в нашому регіоні.

Проект «Школа ефективного домоправителя» (для старших по будинках та керівників ОССБ) – спільно з ГО Об'єднання «Самопоміч» – 30.05.

Тренінг «Бюджетна участь та соціальна підзвітність для людей поважного віку» – ГО «Центр Поділля-Соціум» – 20–21.06.

23 серпня 10 працівників бібліотеки взяли участь у поетичному марафоні з нагоди Дня Незалежності України та Дня Державного Прапора України, організованого Крайовим товариством «Вінницький козацький полк ім. Івана Богуна на Майдані Небесної Сотні у рамках мистецького заходу «Шевченківські читання».

9 вересня ГО «Конфедерація поляків Поділля – XXI століття» провела інформаційну зустріч. Захід відбувся в рамках акції Національного читання, приуроченого до 100-річчя повернення Незалежності Польщі. Учасники зустрічі читали в оригіналі фрагмент роману «Провесінь» польського письменника Стефана Жеромського.

15 вересня ГО «Вінницьке обласне товариство психологів та психотерапевтів» у відділі аграрних наук і виробництва провело психологічний тренінг «Рівний Рівному» для учасників антитерористичної операції у рамках програми «Реабілітація та соціальна адаптація демобілізованих військовослужбовців, членів їхніх сімей та членів сімей загиблих учасників антитерористичної операції».

У відділі економіки і новітніх технологій відбулися тренінги:

- «Інструменти фандрейзингу» для внутрішньо переміщених осіб, співробітників та користувачів бібліотеки;
- презентація фітокомплексів української фірми «Choice» «День здоров'я та популяризація здорового стилю життя» – 27.10.
- розважальний святковий захід «Ніч перед «Хелловіном» для дітей з особливими потребами та внутрішньо переміщених осіб – 30.10.
- 18 грудня відбувся майстер-клас для дітей з малозабезпечених сімей та дітей з інвалідністю «Медова свічка».

Засідання «Школи ефективного домоправителя»

У відділі економіки і новітніх технологій відбулися засідання на теми:

- Що потрібно знати про управління будинку?
Спікер – Ірина Туровська, керівник Національного проекту «Будь господарем власного будинку» – 29.11.
- Функціонування багатоквартирного будинку: ОСББ чи управитель.
Спікер – Ельвіра Мрясова, голова правління Асоціації ОСББ Вінниччини (м. Вінниця) – 03.12.
- Програми співфінансування
Спікер – Роман Фурман, директор Департаменту житлового господарства Вінницької міської ради – 04.12.
- Як правильно читати договір?
Керуючий адвокатського бюро, адвокат Віталій Головенько – 10.12.
- Енергозбереження в будинку. Прості способи заощадження коштів у будинку та квартирах – Ельвіра Мрясова, голова правління Асоціації ОСББ Вінниччини (м. Вінниця) – 12.12.

Комунальна установа «Вінницький районний методичний центр закладів освіти провів інструктивно-методичну нараду за темою: «Про підсумки діяльності працівників психологічної служби системи освіти району щодо профілактики залучення дітей та учнівської молоді до небезпечних квестів». Методичну нараду було організовано для практичних психологів та соціальних педагогів закладів дошкільної та загальної середньої освіти Вінницького району – 24.05.

Головне територіальне управління юстиції у Вінницькій області спільно ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва провело виставку шкільних малюнків «Я МАЮ ПРАВО», присвячену Міжнародному дню захисту дітей – 16.05–05.06.

«Молодь проти сімейного насильства: юридичний та загальнопсихологічні аспекти». Участь у круглому столі у Вінницькому навчально-науковому інституті економіки ТНЕУ – 09.10.

Психологічні тренінги

ГО «Вінницьке обласне товариство психологів та психотерапевтів» провело групову психокорекційну роботу з дітьми і дружинами демобілізованих військовослужбовців та загиблих учасників антитерористичної операції – 28.04., 02.06, 15.09.

«Право на пільги ветеранам АТО та їх родинам» – організатор ГО «А-Веста» – 24.11.

«Соціальний захист та соціальна адаптація військовослужбовців, ветеранів їх родин та волонтерів» – організатор ГО «А-Веста» – 15.12.

Тренінг з інформаційної безпеки

Волонтерська група «Бойові бджоли» провела тренінг-заняття з інформаційної безпеки для ветеранів АТО, військовослужбовців, їх родин та волонтерів – 26.05.

Засідання клубів та об'єднань за інтересами

Науково-краєзнавчий клуб «Дослідник краю»

(Відділ краєзнавства)

У рамках науково-краєзнавчого клубу «Дослідник краю» 23 березня відбулася презентація книг Валентини Павленко «Ріка на ім'я Здивування», «Пам'ять місця».

22.11 – «То пам'ять стоїть при свічі...» – презентація бібліографічного покажчика до 85-річчя Голодомору.

06.12 – Презентація збірок члена НСПУ Ю. Хмелевського – «Декорація змін» (лірика) та збірки гумору і сатири «Акт гуманізму».

13.12 – Творча зустріч «Дослідження краєзнавців Вінниччини» та вручення посвідчень Національної спілки краєзнавців України новим членам, у тому числі зав. відділу краєзнавства ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва Антонюк О. Ю.

Гендерний клуб «Я+ТИ=МИ»

(Сектор правової інформації)

Відбулися засідання за темами:

06.03 – Інформаційно-просвітницький захід «Гендер та права жінок» у рамках відзначення Міжнародного жіночого дня;

22.03 – «Участь жінок у миротворчих процесах у зоні конфлікту» – зустріч-бесіда з жінками з Луганської та Донецької областей;

29.03 – «Гендер та дискримінація» – тренінг в рамках проекту «Сприяння відбудові та сталому розв'язанню проблем ВПО та постраждалого від конфлікту населення в Україні»;

22.03 – «Участь жінок у миротворчих процесах у зоні конфлікту». – Зустріч-бесіда з жінками з Луганської та Донецької областей в рамках соціальної програми ООН Жінки – ПРООН «Відновлення управління та сприяння примиренню в постраждалих від кризи громадах України»;

12.09 – «Жіноче політичне лідерство». На засіданні голова правління ГС «Інститут місцевої демократії «Відкрите суспільство» С. А. Ходакова розповіла присутнім як ефективно працювати жінкам-активісткам у територіальних громадах, які сучасні знання та навички варто використовувати для цього;

17.09 – «Стратегічне планування в місцевих громадах». На засіданні клубу голова правління ГС «Інституту місцевої демократії «Відкрите суспільство» С. А. Ходакова акцентувала увагу присутніх чому виникає потреба у стратегічному плануванні, на чому слід базувати таке планування та як це відбувається в європейських країнах;

22.11 – «Тільки не мовчи... Все про домашнє насильство» – Інформаційно-просвітницька година (до Міжнародного дня боротьби за ліквідацію насильства щодо жінок).

Школа медіації та права (Сектор правової інформації)

Відбулися заняття за темами:

- «Медіатор – професія майбутнього» – інформаційно-просвітницький захід;
- «Врегулювання трудових відносин» – зустріч-бесіда з Богданом Мусієнком, в. о. начальника відділу Національної служби посередництва та примирення у Вінницькій області, посередником у врегулюванні трудових спорів;
- «Як отримати аліменти? Новели законодавства» – інформаційно-просвітницький захід;
- «Шкільна медіація» – інформаційно-просвітницький захід;
- «Відновне правосуддя – шлях до справедливості» – лекція;
- «Правові аспекти спадкування» – лекція;
- «Заповіт подружжя» – Олексій Мотилук, експерт у сфері захисту та реалізації спадкових прав, магістр права, співзасновник Подільського центру медіації, аспірант ДонНУ ім. В. Стуса розповів про види та окремі питання право застосування даного заповіту;
- «Тато має право. Життя після розлучення». Тематика заходу викликала зацікавленість у відвідувачів. Індивідуальний підхід та особиста консультація експерта заходу Мотилук Марії стала максимально ефективною для учасників заходу;
- «Ефективна комунікація в сім'ї», яку провели Олексій Мотилук та Марія Мотилук;
- «Нерухоме майно. Баланс прав та обов'язків»;
- «Примирна процедура за участю судді».

Дебатний клуб (Сектор правової інформації)

З 19 березня у секторі правової інформації розпочалися заняття ГО «Вінницький Дебатний Клуб» у співпраці з ВМГО «Федерація Дебатів України», метою яких є надання молоді навичок критичного та аналітичного мислення, комунікації, аргументації та авторського мистецтва, а також сприяння розвитку дебатного руху на Вінниччині.

«Права та обов'язки громадян». – Правовий брейн-ринг (в рамках Всеукраїнського тижня права) – 10. 12.

«Створення інституту приватних виконавців». – Правові дебати – 10.10.

Студенти Вінницького національного аграрного університету під час заходу обговорили актуальні питання щодо створення інституту приватних виконавців.

Молодіжний лекторій «Феміда» (Сектор правової інформації)

У рамках молодіжного лекторію «Феміда» було проведено:

20.02 – урок державності «Українська мова – інститут державності» (до Міжнародного дня рідної мови);

27.02 – Інформаційно-просвітницький захід «Як захистити свої права від порушень і протиправних посягань?»;

27.02 – «Як захистити свої права від порушень і протиправних посягань?» Інформаційно-просвітницький захід;

26.04 – «Юридичні гарантії права молоді на трудову зайнятість». Інформаційно-просвітницький захід;

19.04 – «Природно-заповідний фонд України: правова охорона» Інформаційно-просвітницький захід (до Дня довкілля);

29.05 – «Європейський суд з прав людини: рішення щодо України. Вибірка». Інформаційно-просвітницький захід (в рамках Дня Європи в Україні);

31.05 – «Права дитини в Україні в аспекті норм міжнародного права» – Інформаційно-просвітницький захід (до Міжнародного дня захисту прав дітей).

Клуб садівників-любителів «Садівник»

(Відділ аграрних наук та виробництва)

На засіданнях клубу «Садівник» обговорювалися теми: «Суниця: сорти, догляд, захист» (09.01.), «Плодово-ягідні культури: агротехніка вирощування» (23.01.), «Новітні технології у виноградарстві» (13.02.), «Картоплярство: від традицій до інновацій» (27.02.), «Вирощування ранніх овочів» (13.03.). «Урожай-2018» (жовтень), «Сучасні технології в овочівництві» (листопад).

На заняттях клубу проходили майстер-класи, які проводили президент клубу Г. Г. Мінова, кандидат сільськогосподарських наук П. О. Донченко, голова Асоціації «Картопля та овочі Поділля» Ф. Г. Палазюк та садівники-аматори.

25 вересня відділ аграрних наук та виробництва спільно з членами клубу «Садівник» провів свято врожаю «Щедра осінь дарами».

На виставці в поєднанні з актуальною літературою були представлені овочеві композиції, плоди унікальних сортів, малопоширені культури, вирощені на дачних і присадибних ділянках членів клубу. У святі взяли участь студенти Вінницького національного аграрного університету. Захід висвітлювався у ЗМІ.

Кіноклуб «Х Муза» та інші мистецькі проекти

(Відділ мистецтв)

На засіданнях клубу проходили зустрічі, обговорення кінотем, перегляд тематичної літератури та уривків з фільмів. Засідання проходили щосереди. Загалом було переглянуто понад 20 кінострічок та відбулося їх обговорення.

Щотижня у відділі мистецтв проходили заняття гуртка образотворчого мистецтва в рамках проекту «Живи, мистецтво, у руках майстрів» (керівник – художниця-педагог Наталія Дерлиця).

У цьому ж відділі пройшла низка заходів у рамках циклу «Кроки назустріч мистецтву».

Екологічний клуб «День Х»

(Відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук)

Відбулися засідання клубу:

01.03 – скайп-зустрічі з фахівцями зоології та ботаніки в рамках відзначення Всесвітнього дня дикої природи;

29.03 – Зустріч з Корнеєвим В. О., українським ентомологом, фахівцем з систематики двокрилих, членом-кореспондентом НАН України, професором, доктором біологічних наук, лауреатом премії імені І. І. Шмальгаузена НАН України, завідувачем відділу ентомології та наукових колекцій Інституту зоології імені І. І. Шмальгаузена НАН України.

26.04 – Виїзне засідання клубу у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса. Зустріч відбулась у формі інтелектуального квесту «У пошуках рослин».

Продовжували свою діяльність гуртки з вивчення іноземних мов та клуби спілкування іноземними мовами.

У відділі *документів іноземними мовами* працювали гуртки з вивчення польської мови (відбулося понад 25 занять) та німецької мови (25 занять).

На базі сектору *Інформаційно-ресурсний центр «Вікно в Америку»* працювали клуби з вивчення англійської мови.

Виставкова робота

Структурні підрозділи бібліотеки протягом звітнього періоду проводили значну виставкову роботу, спрямовану на розкриття багатогалузевого інформаційного ресурсу, наявного у бібліотеці на різних носіях інформації. Загалом оформлено більше 300 бібліотечних виставок (це – книжково-ілюстративні, мистецькі, виставки-повідомлення, виставки-дати, виставки-портрети, виставки-пам'ять, виставки-адвайзер, виставки-присвяти, виставки журнальних, газетних публікацій тощо).

Протягом минулого року фонд **відділу рідкісних і цінних видань** традиційно розкривався шляхом організації книжкових виставок, переглядів літератури до знаменних і пам'ятних дат, виставок однієї книги, інформація про які своєчасно виставлялася на веб-сайті Бібліотеки. Так, у відділі були організовані книжково-ілюстративні виставки:

10.01 – «Літературно-науковий вісник»: до 120-річчя від початку видання (1898) часопису, заснованого Науковим товариством ім. Шевченка у Львові;

20.01 – «Українське книгодрукування XVI–XXI ст.»: в рамках відзначення року української мови в Україні;

21.02 – «“Українська мова” Івана Огієнка»: до 100-річчя бібліографічного покажчика виходу у світ та в рамках відзначення Міжнародного дня рідної мови;

15.03 – «Німецьке книгодрукування XVII–XIX ст.»;

18.04 – «Реймське Євангеліє»: до Дня пам'яток історії та культури.

16.05 – «Заарештована книга» в рамках відзначення 80-х роковин Великого терору – масових політичних репресій 1937–1938 років.

24.05 – «“Повість временних літ” – пам'ятка історіографії і літератури Русі»;

28.06 – «Конституція Української Гетьманської держави»: до Дня Конституції;

1.07 – «Колиска української цивілізації»: 125 років з часу відкриття Трипільської археологічної культури в Україні;

28.07 – «Хрещення Київської Русі-України: подорож в історію»: до 1030-річчя Хрещення Київської Русі;

15.08 – «Збірники українських наукових товариств XIX – поч. XX ст.»;

30.09 – «Наукові видання відділу РіЦ»: до Всеукраїнського дня бібліотек;

11.10 – «Запорозькі лицарі булави»: до Дня Українського козацтва;

17.11 – «Філософські трактати у фонді відділу РіЦ»: до Всесвітнього дня філософії;

26.11 – «Джовані Ботеро і його Relatiurrowszecznyusk»: виставка однієї книги;

09.12 – «Законодавчі акти Української Народної Республіки» до відзначення 100-річчя подій Української революції 1917–1921 років.

Відділ аграрних наук і виробництва

«Агропромисловий комплекс: концептуальні засади розвитку», «Маркетингові відносини в АПК», «Аграрний сектор України», «Інноваційний потенціал АПК», «Відпочинок в українському селі», «Кадрове забезпечення сільськогосподарського виробництва» та бібліографічні списки до них на веб-сайті, віртуальна виставка «Агроекологія: концептуальні складові розвитку». До Дня Європи відділ підготував

перегляд-повідомлення «Аграрне виробництво: європейські перспективи» та провів вікторину «Подорожуємо Європою».

Відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук

Виставка-портрет «Славетний освітянин: Василь Каразін» (до 250-річчя від дня народження Василя Назаровича Каразіна, українського вченого, винахідника, громадського діяча), книжково-ілюстративна виставка «Ліне над землею Шевченкове слово», виставка-присвята «Жінка. Поезія. Кохання.» (до Міжнародного жіночого дня), виставка-портрет «Микола Міхновський у вирі української революції 1917–1921 рр.», книжкова виставка одного жанру «Поезія – живий зв'язок сердець» (до Всесвітнього дня поезії), екологічна інсталяція «Скринька екологічної мудрості», книжково-ілюстративна виставка «Забути цього неможливо» (до Міжнародного дня визволення в'язнів фашистських концтаборів), книжково-ілюстративна інсталяція «Природа на твоїй долоні» (до Всеукраїнського дня довкілля та Всесвітнього дня Землі), книжково-ілюстративна виставка «Червоний Хрест України: відповіді на виклики часу» (до 100-річчя з дня утворення Товариства Червоного Хреста України), літературний калейдоскоп «Сучасні українські книги, які стали культовими» (до Всесвітнього дня книги і авторського права), виставка-портрет «Павло Скоропадський – останній гетьман України» (до 100-річчя з дня проголошення Української Держави (Гетьманату Павла Скоропадського), фотоколаж «Зупинити на мить війну» (до Дня Перемоги, Днів пам'яті та примирення), виставка-портрет «Історичний портрет на тлі епохи» (до 145-річчя від дня народження П. П. Скоропадського), книжково-ілюстративна виставка «Тарас Шевченко: поет, художник, мислитель» (до Міжнародного Шевченківського свята «В сім'ї вольній, новій»), книжково-ілюстративна виставка «Духовність через призму слова: мова, писемність, література слов'янських народів» (до Дня слов'янської писемності і культури), виставка-інсталяція «Велич Святої Трійці у звичаях нашого народу» (до Дня Святої Трійці), виставка-порада «Хай сонцю і квітам посміхаються діти» (до Міжнародного дня захисту дітей), виставка-портрет «Петро Конашевич-Сагайдачний – гетьман Війська Запорозького» (400 років з часу походу гетьмана на Москву), книжково-ілюстративна виставка «Ти молодий! І це прекрасно...» (до Дня молоді), ювілейна інсталяція «Ці загадкові англійки: сестри Бронте» (до 200-річчя від дня народження Емілі Бронте), книжково-ілюстративна виставка «Коліївщина: погляд із XXI століття» (250 років з часу початку Коліївщини), виставка-адвайзер «Знання – це скарб, а вміння вчитись – це ключ до нього» (до Дня знань), виставка-пам'ять «Довге відлуння війни» (до Міжнародного дня пам'яті жертв фашизму), виставка однієї книги О. Герасим'юк «Розстріляний календар», виставка документів «На крутих перевалах долі назустріч» (до Дня партизанської слави), книжково-ілюстративна виставка «Великий гуманіст, мислитель, педагог Василь Сухомлинський» (до 100-річчя від дня народження), ювілейна інсталяція «Українська поштова марка – невід'ємний символ держави» (до 100-річчя першої марки України), виставка документів «Повір у себе» (до Міжнародного дня людей з інвалідністю), виставка документів «Героїв стежина – від батька до сина» (до Дня Збройних Сил України), книжково-ілюстративна виставка «Хай рік новий, Різдво Христове, Вам подарують дні казкові» (до Новорічних та Різдвяних свят).

Сектор журнальної періодики

«Соборність – це єдність і злагода» (до Дня Соборності), «Крути: секрет героїзму», «Здоров'я – безцінне надбання людини (до Всесвітнього дня здоров'я), Кримський півострів: історія криз віки, Найкраще літо: 30 секретів краси і здоров'я», Пам'ять серця (до Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні), «Новини, анонси, події», «Краще на

сторінках часопису «Країна», «Світ друкованого слова», «Розумна молодь – сила країни» (до Дня знань), «Спортивні новини» (до Дня фізичної культури і спорту), «Скарбниця земних талантів і знань» (до Всеукраїнського дня бібліотек), «Автомобілі: мандрівка від минулого до сьогодення», «Інформаційний простір України», «Періодика-2018: найцікавіше і пізнавальне».

Сектор газетної періодики

«Мир вам, щастя і добро хай несе святе Різдво» – виставка-свято; «День Соборності України: перемоги, трагедії, ціна єднання» (до Дня Соборності України) – виставка-подія, «Їх, юних сміливців, лиш жменька була – із серцем зі сталі і духом з граніту» (до Дня пам'яті Героїв Крут) – виставка-пам'ять; «Далекий в часі, близький у пам'яті біль...» (до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав) – виставка-пам'ять, «Не забудь рідне слово, що мати учила» (до Дня рідної мови) – виставка-дата, «Славетні герої Майдану» (до днів вшанування пам'яті жертв Майдану – Небесної сотні) – виставка-пам'ять, «Тарас Шевченко – провісник долі України» (до 204-ї річниці від дня народження Т. Г. Шевченка) – виставка-дата, «Забуття найбільшої трагедії Європи» (75 років знищення Корюківки на Чернігівщині) – виставка-пам'ять, «Загартовані безсмертям» (до відзначення 100-річчя подій Української революції 1917–1921 років) – виставка-подія, «Біля витоків української преси» – ретровиставка, «Світ і всесвіт у подільській писанці» (до Великодніх свят) – виставка-свято, «Чорнобиль – це ми з тобою винні без вини» – виставка-пам'ять, «Йде травень крізь хвилини, дні і роки, несе нащадкам спогади свої...» – виставка-пам'ять, «Ідеї для відпочинку» – виставка-порада, «І знову вересень ступив на наш поріг ... » – (до Дня знань) – виставка-свято.

Відділ краєзнавства

«Різдвяно-новорічні свята на Поділлі», «Майстер мініатюри з Подільського краю» (до 100-річчя від дня народження М. Г. Маслюка), «Видатний краєзнавець Поділля» (до 125-річчя від дня народження Валентина Отамановського), «Вінниця та вінничани в період Української державності у 1917–1920 рр.», «Визволення Вінниччини в серцях поколінь...» (до 74-ї річниці визволення Вінниччини від німецько-фашистських загарбників), «Честі не зрадив свої» (до 140-річчя від дня народження військового діяча Якова Гандзюка, «Творчість вінницьких поетів-ювілярів – 2018» (до Всесвітнього дня поезії), «Великдень на Поділлі: традиції святкування», «Майстер пера» (до 80-річчя від дня народження Івана Степановича Волошенюка), «Великдень на Поділлі: традиції святкування», «Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів: Вінниччина», «Слова плекаймо чисті, як роса» (до 80-річчя від дня народження Василя Гарвасюка), Юрій Боярунець – український поет, прозаїк, публіцист» (до 65-річчя від дня народження) – виставка-дата, «Тімірязєвка» на шпальтах видань» (до Всеукраїнського дня бібліотек) – виставка-калейдоскоп, «Від лірики до детективу» (до 60-річчя від дня народження Віктора Івановича Мельника) – книжкова виставка-дата, «Вони мужністю прославили Вінниччину» (до Дня українського козацтва. Дня захисника України), книжкова виставка-пам'ять «Тема політичних репресій у дослідженнях вінницьких науковців», книжкова виставка-ювілей «Слова повинні обпикати» (до 70-річчя від дня народження поета і громадського діяча М. Ф. Каменюка), книжкова виставка-дата «Голос української крові, українського духу» (до 130-річчя від дня народження Галини Журби), книжкова виставка-калейдоскоп «Зоря Різдвяна в сяєві любові» (Різдвяно-новорічні свята на Поділлі).

Відділ економіки і новітніх технологій

«Кредити, банки, гроші», «Поняття, види та система органів державної влади» «Менеджмент та фінанси від «А» до «Я», «Економічна історія України», «Інтернет очима

наших батьків», «Концепції маркетингової діяльності», «Світ комп'ютерної графіки», «Нові економічні досягнення України», «Україна - ЄС: два погляди на один факт», «Комп'ютерні мережі – частина сучасності», «Нові економічні досягнення України», «Комп'ютерні мережі – невід'ємна частина сучасності», «Сучасні мови програмування», «Національна модель маркетингу: особливості формування», «Сучасні нові програмування», «Поняття, види та система органів державної влади», «Розвиток туризму в Україні», «Мікроекономіка як складова економічної теорії», «Державний бюджет України в сучасному просторі».

Сектор правової інформації

«Соціально-трудові відносини в Україні: регулювання та модернізація», «Як захистити свої права?», «Права жінок: суспільний поступ та надбання» (до Міжнародного дня прав жінок і миру), «Право громадян на екологічно безпечне навколишнє середовище» (до Дня довкілля в Україні), «Правове забезпечення прав і свобод дитини в Україні» (до Міжнародного дня захисту дітей), «Правові аспекти спадкування», «Захист прав біженців та внутрішньо переміщених осіб», «Конституція України – правова основа життєдіяльності суспільства і держави» (до Дня Конституції), «Декларація про державний суверенітет – першооснова незалежності України». (до Дня прийняття Декларації про державний суверенітет), «Правова освіта як засіб формування громадянського суспільства», «Бібліотека в правовому полі» (до Всеукраїнського дня бібліотек), «Світ юридичних професій», «Інформаційна демократія в Україні: новий вимір» (до Всесвітнього дня інформації), «Децентралізація: зміни заради майбутнього» (до Дня місцевого самоврядування), «Захист прав людини – найголовніша національна ідея» (до Міжнародного дня прав людини).

Відділ попереднього замовлення, МБА та видачі літератури

«Жіночий феномен в українській прозі» (до 60-річчя від дня народження Г. Пагутяк (1958), української письменниці), «Вінок пам'яті О. Гончару» (до 100-річчя від дня народження), «Пригодницький світ Майна Ріда» (до 200-річчя від дня народження відомого англійського письменника), «Повік не згасне пам'ять» (до Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні), «Безцінний здобуток слов'ян» (до Дня слов'янської писемності і культури), «Ми разом створюємо ауру часу» (до 70-річчя від дня народження С. О. Алексієвич, білоруської письменниці, лауреата Нобелівської премії з літератури за 2015 рік), «Правдивий та досі актуальний» (до 120-річчя від дня народження Е. М. Ремарка, німецького письменника), «Письменники Незалежної України» (до Дня Державного Прапора України і Дня Незалежності України), «Нащадки козацького роду», «Писемні пам'ятки України», «Хто за свободу вийшов проти смерті, тому немає смерті на землі» (до Дня Гідності та Свободи), виставка-ювілей «Художник, трибун і людина» (до 125-річчя від дня народження українського письменника М. Г. Хвильового (1893–1933), виставка-свято «Від Різдва до Йордану».

Відділ мистецтв

«Духовна музика – світ краси і гармонії» – презентація нотно-книжкової виставки в рамках святкування Різдва Христового; «Він просто працював і був щасливим» – виставка-портрет до 130-річчя від дня народження українського театрального режисера, актора театру і кіно Г. П. Юри, «Магія творчості» – диспут-презентація одного твору (картини К. Малевича «Чорний квадрат») – до 110-ї річниці від дня народження українського художника-авангардиста, «Багатогранна особистість митця» – виставка літературно-музичних матеріалів до 205-ї річниці від дня народження українського композитора, оперного співака, актора, драматурга, педагога П. П. Гулака-Артемівського, «14 митців до 14 лютого» – перегляд-знайомство зі збірками пісень та АВМ про кохання відомих поетів та композиторів до Дня закоханих, «Майстрам театральної сцени присвячується» – бесіда з молодими акторами

Вінницького Академічного музично-драматичного театру ім. М. Садовського: А. Побережним, А. Константиновим, М. Левченко та М. Жарковською біля книжкової полиці до Міжнародного дня театру, «Квітка Цісик – видатна американська співачка з українським серцем» – презентація книжково-ілюстративної виставки в рамках відзначення 65-річчя від дня її народження, «Київський інститут музики ім. Р. М. Глієра – іспит на зрілість» – коментована виставка до 150-ї річниці заснування закладу, «Владислав Городецький. Архітектор з химерами» – книжково-ілюстративна виставка до дня народження майстра, нашого земляка та в рамках святкування Дня архітектури України, «Вічне джерело духовності – ікона» – книжково-ілюстративна виставка до відзначення 1030-ї річниці Хрещення Київської Русі, «Симфонічна музика в Україні та її майстри» – виставка-презентація до 100-річчя з часу заснування Національного заслуженого академічного симфонічного оркестру України, «Чарівниця української сцени» – книжково-ілюстративна виставка до 120-річчя української актриси театру і кіно Н. М. Ужвій, «Микола Колесса: «Я обіцяв віддати музиці все» – перегляд-портрет до 115-ї річниці від дня народження українського композитора, диригента, педагога, лауреата Національної премії ім. Т. Шевченка, Героя України «Українець Левко Лепкий» – перегляд-вшанування до 130-річчя від дня народження композитора і художника, прозаїка і драматурга, журналіста і редактора, видавця і громадського діяча, патріота України.

Відділ документів іноземними мовами

Виставка-календар «Лорд Джордж Байрон: «той, хто не любить свою країну, нічого любити не може» (до 230-річчя від дня народження поета), виставка-портрет «Жуль Верн: «Ледарство для мене катування...» (до 190-річчя від дня народження письменника), книжкова виставка «Образ жінки очима світових класиків» (до Міжнародного дня прав жінок і миру 8 Березня), виставка-календар «Поезія – безсмертний дотик до душі» (до Всесвітнього дня поезії, 21 березня), виставка-інсталяція «Благословення сходять з небес» (до святкування католицького Великодня, 1 квітня), книжкова виставка «Мова – духовне багатство народу» (уроки польської мови), книжкова виставка «Learnin gtospeak foreignlanguage» («Вчимося говорити іноземною мовою») (до Всесвітнього дня культурного розмаїття, 21 травня), книжкова виставка «Без книг порожнє людське життя!» – виставка-портрет Erikh Mariya Remark: «Fragen Sie, Siewar denschauer» (Еріх Марія Ремарк: «Питаючи стаєш розумніший») (до 120-річчя від дня народження письменника, 22 червня), жанрова виставка «Франц Кафка – «закоханий у страждання» (до 135-річчя від дня народження письменника, 3 липня), жанрова виставка «Сучасний урок іноземної мови», виставка-календар «100 років Незалежності Польщі в контексті світової історії» (До дня незалежності Польщі, 11 листопада), жанрова виставка «Спалах Різдвяної Зірки» (до святкування католицького Різдва, 25 грудня).

Сектор інформаційно-ресурсний центр «Вікно в Америку»

«Lookthe World Around You» («Озирнись на світ навколо тебе») (до Міжнародного Дня без Інтернету), «The Greatest Treasure of Freedom» («Найбільший скарб свободи») (до Національного Дня Свободи у США), «Pen Isthe Eyeof a Soul» («Душа говорить крізь перо») (до Всесвітнього дня поезії), «Christisrisen! Wonders of Easter» («Христос Воскрес! Великодні дива») (до свята Пасхи), «You Will Not Cease To Be a Child Until You Have a Mother. (S. Jeet)» («Ти не перестанеш бути дитиною, поки у тебе є мама (С. Джеет)») (до Міжнародного дня Матері), «The Best Wayto Make Children Good Is to Make Them Happy» – Oscar Wilde («Найкращий спосіб зробити дітей хорошими – це зробити їх щасливими» – О. Уальд) (до Міжнародного дня захисту дітей), «Celebrate America! Happy Independence Day» («Святкуй, Америко! Щасливого дня Незалежності») (до Дня незалежності США), «Life of Colors in

Photos» (Життя у барвах на фото)) (до Міжнародного дня фотографії), «Education in USA» («Освіта в США») (до Міжнародного дня знань), «Without Meat It Can Be Tasty, Healthy and Sweet!» («Вегетаріанство – це смачно та корисно!») (до Всесвітнього дня вегетаріанства), «The Youth Is the Hope of Our Future» («Молодь – наша надія на майбутнє») (до Всесвітнього дня молоді), «Christmas Is The Atmosphere for Miracles» («Різдвяна атмосфера чуда»).

Художні виставки

05.01–15.02 – «Погляд АТО: тисяча облич» – презентація виставки світлин волонтера та учасника АТО, житомирянина Л. Шрайбікуса та житомирського автора Ярослава Маришенка «Україна в війні» (подарунок з автографом: документально-художня проза про війну);

20.02–01.03 – «Витинанковий розмай» – мистецька виставка творчої палітри талановитої вінницької майстрині Ліни Концевич;

03.04–20.04 – «Чорно-білі фантазії» – персональна виставка Вінницького художника-аматора Олександра Тереза у техніці графіки;

27.04–01.06 «Рукотворний світ» – виставка гобелену, графіки та живопису вихованців Вінницького дитячо-молодіжного художнього Центру «Барви України»;

20.09–15.10 «Душа людська у кольорі та слові» – презентація спільної виставки живопису художниці Анни Ольшанської-Кобильнік та поезії поетеси-початківця Ольги Мудрицької;

18.10–06.11 «Імпровізації та інтерпретації» – персональна художня виставка живопису вінницького митця, члена Національної спілки художників України Довбощука Олега Карповича;

08.11–08.12 «Традиції та сучасність – діалог мистецтв» – збірна мистецька виставка робіт вінницьких майстрів до Дня працівників культури та майстрів народного мистецтва;

10.12–06.01.19 «Мої мелодії» – персональна виставка живопису та текстильних виробів вінничанки Інни Стратієвської.

Наукова діяльність бібліотеки

Наукова, науково-дослідна та науково-методична робота проводилася за такими напрямками: моніторинг, аналіз і прогнозування бібліотечної ситуації в області; консультування та інформаційне забезпечення з питань бібліотечної справи бібліотекарів області, підвищення кваліфікації бібліотечного персоналу області; здійснення книгознавчих досліджень; пошукова і краєзнавча робота. Значна увага приділялася бібліотекознавчій та аналітичній діяльності.

Фахівцями науково-методичного відділу здійснено збір статистичних даних про роботу бібліотек області у 2017 році. Результати проведеної роботи відображені в електронному виданні «Статистичний експрес «Бібліотеки Вінниччини 2016–2017 рр.».

Протягом січня-лютого робота науково-методичного відділу була направлена на заповнення обласного сегменту сервісу «Електронна система моніторингу мережі публічних бібліотек України (ЕСМаР)». Постійно надавалися консультації бібліотекарям області щодо введення даних у поля електронної системи.

Упродовж року здійснювався моніторинг моделей і кількості бібліотек для внесення змін в електронну систему ЕСМаР. Упорядковувалися записи та було внесено відповідні зміни у «Картки бібліотек» ЕСМаР.

Підготовлено пропозиції до проекту змін Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу». Подавалися пропозиції щодо внесення змін до статистичної форми звіту № 6-НК.

На виконання наказу Міністерства культури України «Про затвердження Порядку формування зведеного каталогу оцифрованих видань» до Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого надіслано перелік оцифрованих ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва у 2018 році краєзнавчих рідкісних і цінних видань та представлених в електронному вигляді на веб-сайті бібліотеки. Крім того, подано перелік краєзнавчих рідкісних і цінних видань, які планується оцифрувати у 2019 році.

Проводилась науково-дослідницька робота з підготовки каталогу «Стародруки XVIII ст. у фонді відділу рідкісних і цінних видань Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва».

Здійснювалися наукові книгознавчі дослідження фонду рідкісних і цінних видань, результати яких будуть вміщені у X випуску книгознавчого альманаху «Подільський книжник», зокрема підготовлено інформаційні матеріали за такими темами: «Релігійна кирилична книга XVIII ст.», «Навчальна книга XVIII ст.», «Допоміжні у господарюванні книги (медичні, господарчі, порадики) XVIII ст.» та інші.

Працівниками відділу рідкісних і цінних видань відредаговано та підготовлено 450 наукових описів для Державного реєстру національного культурного надбання.

У фонді відділу рідкісних і цінних видань створено колекцію «Українські стародруки», до якої ввійшли твори, надруковані на території сучасної України з 1574 р. до 1830 р. включно, серед них: книги Л. Барановича «Житіє святих» (Київ, 1670) та «Лютня Аполонова» (Київ, 1671), також «Анфологіон» (Новгород-Северський, 1678), «Мінея общая» (Київ, 1681), «Євангеліє» (Львів, 1722) та інші видання друковані в Львові, Харкові, Почаєві.

З метою дослідження стану і рівня популярності читання серед користувачів Бібліотеки віком до 35 років та ролі книги серед інших джерел інформації фахівцями відділу маркетингу, реклами і соціокультурної діяльності проведено соціологічне дослідження «Тімірязєвк@. Книга. Читання».

Здійснювалися організаційні заходи щодо проведення у бібліотеці науково-практичних конференцій, круглих столів.

12 січня проведено науково-практичну конференцію у форматі Стусівських читань на тему «Велетень нескореного духу» (до 80-річчя від дня народження українського поета, Героя України В.С. Стуса).

У рамках проекту «Голоси живої історії» 24–26 жовтня було організовано й проведено VI Міжнародну науково-практичну конференцію «Усна історія: теорія, метод, джерело».

Бібліотека була співорганізатором VI Міжнародної науково-практичної конференції «Василь Стус: життя, ідеологія, творчість, соціополітичний і літературний контекст», що проходила на базі бібліотеки 20 квітня. Участь у Конференції брали філологи, мистецтвознавці, філософи, культурологи, історики, правознавці, психологи, журналісти – усі зацікавлені у вивченні багатогранного доробку поета і громадянина Василя Стуса.

У рамках заходу відбулася презентація Віртуального музею Василя Стуса. Презентацію проводив Дмитро Стус – кандидат філологічних наук, член Асоціації українських письменників, Голова Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України», Генеральний директор Національного музею Тараса Шевченка, син Василя Стуса. Модерував захід Олег Соловей – кандидат філологічних наук, доцент ДонНУ імені Василя Стуса.

7 листопада у читальній залі відділу документів з гуманітарних, технічних та природничих наук відбулася науково-практична конференція «100 років Незалежності Польщі в контексті світової історії», організована ГО «Конфедерація поляків Поділля XXI сторіччя». Під час Конференції було заслухано й обговорено наступні доповіді: «Рефлексія над спогадами Софії Потоцької «Болючі спогади 1917–1919» – О. Колястрок, професор, доктор історичних наук, завідувача кафедри історії та культури України ВДПУ імені Михайла Коцюбинського; «Репресії проти польської національної меншини упродовж 1920–1930 років на Поділлі» – С. Гула, аспірант Інституту історії України НАН України, співробітник Центру історії Вінниці; «Реалізація спільного проекту Державного архіву Вінницької області і ANP з копіювання справ репресованих поляків. Стан реалізації» – Ю. Легун, професор, доктор історичних наук, директор Державного архіву Вінницької області; «У світлі Єжи Гедройца: зцілення минулого, звільнення майбутнього (екзиль і питання українсько-польського порозуміння)» – В. Василенко, кандидат філологічних наук, науковий співробітник Інституту літератури ім. Тараса Шевченка НАН України; «Співпраця організації «Конфедерація поляків Поділля – XXI століття» і молоді Дольношльонського воєводства в акції «Могила прадіда збережи від забуття» – О. Гаврилюк, голова Громадської організації «Конфедерація поляків Поділля – XXI століття», М. Куцик та Я. Понуляк – члени організації. Конференцію супроводжувала виставка літератури.

25 січня в секторі правової інформації проведено круглий стіл «Бій під Крутами: історія, символ, пам'ять» за участю представників Вінницької академії неперервної освіти, науковців Вінницького обласного краєзнавчого музею, Вінницької організації союзу юристів України, волонтерів.

23 травня 2018 року було організовано круглий стіл «Консолідація зусиль держави та громадянського суспільства щодо надання безоплатної правової допомоги», під час якого було обговорено питання консолідації зусиль провайдерів правової допомоги щодо якісного надання її та напрацювання механізмів ефективного перенаправлення громадян з метою вирішення їхніх правових проблем. Захід проходив у секторі правової інформації.

До Дня Конституції 26 червня проведено круглий стіл «Конституційні права і свободи людини в Україні: правові гарантії захисту та проблеми сьогодення».

Бібліотека в рамках відзначення 27-ї річниці Незалежності України була організатором круглого столу на тему «Громадські ініціативи формування громадянського суспільства як вимога утвердження незалежної держави». Засідання відбулося 22 серпня у секторі правової інформації за участю представників Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Вінницької облдержадміністрації, Вінницької академії неперервної освіти, Головного територіального управління юстиції у Вінницькій області, обласної організації Союзу юристів України, науковців, громадських організацій. Тематика круглого столу: «Українське державотворення: історія, сучасний стан» (Степанчук Ю. С., кандидат історичних наук, доцент кафедри історії та культури України ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського); «Вінниччина: період творення української незалежної держави» (Лазаренко В.І. – зав. відділу українознавства Вінницької академії неперервної освіти); «Власні волонтерські ініціативи та їх роль в житті суспільства і держави» (Вотчер Ю. Л., засновник громадської організації «Мольфар», волонтерка); «Поборниці жіночого рівноправ'я: Мілена Рудницька та Атена Пашко» (Пойда О. А., старший викладач кафедри методики філологічних дисциплін ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського, керівник Вінницької міської організації «Союз українок»); «Розвиток сільськогосподарського дорадництва, як конституційно-економічна основа розвитку сільських територій» (Гончар О. В. – голова обласної організації Союзу юристів України, кандидат юридичних наук).

11 жовтня у читальній залі відділу економіки і новітніх технологій відбулося засідання круглого столу на тему: «Розвиток Збройних сил України: реалії та перспективи» з нагоди відзначення Дня захисника України. Організатори – ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва, Вінницька обласна асоціація ветеранів силових структур України та Громадська рада при Вінницькій обласній Раді.

У рамках надання методичної допомоги бібліотекам ОТГ 22 березня було організовано семінар «Організація роботи з фондами бібліотек в умовах ОТГ». Під час семінару зав. науково-методичного відділу Марченко Т. М. виступила з презентацією «Бібліотеки та бібліотечні фонди в епоху стрімких змін у суспільстві»; головний бібліотекар Когут О. Б. розповіла про нормативно-правове регулювання бібліотечних фондів; зав. сектору обмінного фонду Галушко С. І. ознайомила з особливостями комплектування фондів бібліотек за державними та регіональними програмами. Зав. сектору каталогізування та організації каталогів Приходько Л. І. ознайомила з організаційними питаннями впровадження УДК в практику роботи бібліотек.

18–20 квітня проведено групове стажування для бібліотекарів ОТГ на тему «Основи систематизації документів за класифікаційною системою УДК».

26 квітня у рамках екологічного місячника «Екологічний портрет України» на базі Жмеринської ЦРБ ім. В. Вовкодава провідні фахівці бібліотеки провели виїзний методично-інформаційний день «Інформаційна екологія бібліотеки: пошук і створення достовірної інформації». Програма Дня включала виступи бібліотечних фахівців обласної книгозбірні, так Мамчур Н. П., бібліотекар I категорії сектору правової інформації, презентувала літературу за темою: «Інформація, як основа інформаційного суспільства: законодавче регулювання». Виступ-візуалізацію «Інформаційна екологія та інформаційна культура» представила присутнім бібліотекарям Борисенко Л. Б., провідний бібліограф відділу наукової інформації та бібліографії. Тему «Від напрямків діяльності до вкладу бібліотек у розвиток територіальних громад (Бібліотеки і реалізація повістки дня ООН до 2030 року)» розкрила Кристофорова Т. П., провідний методист науково-методичного відділу. Всі учасники заходу брали участь у тренінгу-практикумі «Просування бібліотеки у соціальних мережах. Основи медіаграмотності», який підготувала О. А. Ткачук, бібліотекар сектору інформаційно-ресурсний центр «Вікно в Америку».

21 серпня організовано засідання Школи керівника на тему «Бібліотека в системі координат культурного простору територіальної громади», де було обговорено особливості функціонування бібліотек в умовах децентралізації та реформи місцевого самоврядування. У заході брали участь: Попова Л. Г., начальник відділу Департаменту з питань місцевого самоврядування та територіальної організації влади Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України; Кременюк М. В., заступник голови Вінницької обласної Ради; Городинський С. С., начальник управління культури і мистецтв Вінницької обласної державної адміністрації; Побережна Т. І., голова Вінницької обласної організації профспілки працівників культури, а також директори ЦБС, центральних районних, міських та публічних бібліотек об'єднаних територіальних громад Вінницької області. Директор ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва Сенік Л. Б. у своєму виступі виклала основні орієнтири стратегічного розвитку головної книгозбірні області та взаємодії з бібліотеками ОТГ в умовах децентралізації.

Актуальну та корисну інформацію щодо державної політики, спрямованої на розвиток територіальних громад, отримали учасники Школи з виступу Попової Л. Г. на тему «Чотири роки реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні».

Регіональний вимір». Були наведені приклади успішної роботи Барської, Калинівської та Тульчинської ОТГ.

Побережна Т. І. розкрила питання забезпечення трудових та соціально-економічних прав і гарантій працівників культури в умовах проведення реформ.

До заходу долучився експерт Вінницького Центру розвитку місцевого самоврядування міжнародного проекту Європейського Союзу U-LEAD з Європою Є. Шаповал, який ознайомив учасників зібрання з процесом децентралізації в області.

Учасники Школи активно обговорювали презентації-виступи практиків бібліотечної роботи – Коваль О. А., директора централізованої бібліотечної системи Немирівської міської ради; Вонхольської М. В., директора КЗ «Публічна бібліотека Жданівської сільської ради Хмільницького району Вінницької області» та Марченко Т. М., зав. науково-методичного відділу Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва.

26 вересня було проведено обласне свято «Я люблю свою професію і свою бібліотеку» з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек. У рамках свята Почесними грамотами Міністерства культури України, Вінницької обласної державної адміністрації, обласної Ради та управління культури і мистецтв були відзначені кращі працівники бібліотечної галузі області. Підбито підсумки обласного конкурсу видань «Історія бібліотеки в есе, особах, міфах, легендах та анекдотах».

15–16 листопада відбулося засідання Клубу ділових зустрічей методистів на тему «Методична діяльність: виклики сьогодення, пріоритети бібліотек, потреби бібліотекарів». Захід відбувся за участі головних методистів Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого – Адаменко М. П. та Лагути Л. В.

З метою ознайомлення з результатами реформи місцевого самоврядування учасники заходу здійснили виїзд до Іллінецької ОТГ, ознайомилися з діяльністю закладів культури Іллінецької ОТГ та брали участь у відкритті Павлівської сільської бібліотеки-філії Іллінецької мультимедійної міської бібліотеки.

14 грудня на колегії управління культури і мистецтв облдержадміністрації було розглянуто питання «Про стан і проблеми функціонування бібліотек області в умовах децентралізації». З даного питання доповідачем виступила Л. Б. Сенік, директор ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва.

Долучалися працівники бібліотеки й до спілкування з колегами та обміну досвідом за допомогою новітніх інформаційних технологій, зокрема 26 квітня група бібліотечних працівників брала участь у вебінарі «Моя громада – мій добробут», що проходив у рамках проекту ПУЛЬС «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні».

У рамках реалізації проекту «Голоси живої історії» та підготовки VI Міжнародної науково-практичної конференції «Усна історія: теорія, метод, джерело» для бібліотекарів з 27 лютого по 1 березня було організовано тренінг «Усна історія: від теорії до практики» за участі тренера Оксани Романюк, історика, представника ГО «Зерна». У результаті участі в тренінгу записано 5 наративів.

Провідні фахівці бібліотеки систематично брали участь у проведенні занять з підвищення кваліфікації бібліотечних кадрів області, що організовувалися Вінницьким обласним науково-методичним центром галузі культури мистецтв і туризму.

У 2018 році такі навчання були організовані для 9 груп, зокрема для: зав. бібліотек ОТГ на тему «Трансформація діяльності бібліотеки: від створення стратегії до її реалізації»; бібліотекарів центральних районних, міських бібліотек зі стажем роботи до 10 років на тему «Бібліотека сьогодення і нові професійні цінності»; бібліотекарів районних, міських бібліотек на тему «Фандрейзингова діяльність бібліотеки»; бібліографів-краснознавців ЦБС,

центральної районних, міських бібліотек на тему «Роль публічних бібліотек у розвитку краєзнавства»; бібліотекарів публічних бібліотек ОТГ на тему «Роль і місце бібліотеки у формуванні нового культурного простору об'єднаної територіальної громади»; працівників обласних бібліотек на тему «Поєднання традиційних та інноваційних підходів у створенні ефективного інформаційно-бібліотечного обслуговування: орієнтир на користувача»; методистів ЦБС, центральної районних, міських бібліотек на тему «Методичні служби бібліотек у контексті децентралізації них процесів: актуалізація діяльності для вирішення проблемних професійних завдань» та інші.

Підготовлено та проведено низку занять Університету культури «Книга і суспільство» для працівників обласних, наукових і спеціальних бібліотек м. Вінниці, зокрема у 2018 році відбулися такі заходи:

- зустріч з письменниками В. Гранецькою, В. Сордом та презентація їх творів;
- зустріч з Вешелені О., літературознавцем, арт-менеджером книгарні «Є» на тему «Сторінками Вінницького тексту: місто варте літератури, література варта міста»;
- лекція «Синдром професійного вигорання» (Кондратюк А. І., доцент кафедри медичної психології ВНМУ ім. М. І. Пирогова);
- презентація проекту «Ораторське мистецтво» (тренер центру «РОУ» А. Мореходов);
- лекція-тренінг «Публічний виступ: формула успіху» (Залюбівська О. Б., кандидат філософських наук, доцент ВНТУ);
- презентація діяльності молодих науковців ВНТУ (Коваль К. О., кандидат технічних наук, зав. кафедри інтеграції навчання та виробництва ВНТУ).

У співпраці з провідними науковцями міста та при підтримці членів Вченої ради бібліотеки було розроблено програму інтелектуально-просвітницького проекту «На перетині культур» для бібліотечних працівників та всіх зацікавлених вінничан і гостей міста. Проект стартував у бібліотеці 22 лютого лекцією-презентацією «Знайомі незнайомці: українські імена у світовій культурі», яку представила доктор історичних наук, професор, зав. кафедри історії і культури ВДПУ імені Михайла Коцюбинського О. А. Коляструк.

29 березня в рамках проекту відбулася презентація книги «Топографічний опис Подільської губернії 1799 року (Вінницький, Брацлавський, Ямпільський повіти)» (упорядник доктор історичних наук, професор, директор ДАВіО Ю. В. Легун).

У квітні було організовано лекцію «Тимчасова столиця: Вінниця 1917–1921 років», яку презентував директор Центру історії Вінниці, керівник Вінницького історичного товариства О. Ю. Федоришен.

У травні лекцію-дискусію «Поступ Вінниці ХХ століття: закономірність чи випадковість?» провела доктор історичних наук, доцент кафедри історії і культури України ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського Т. Р. Кароєва.

У вересні відбулася лекція на тему «Смеречинський Сергій Степанович: український мовознавець, поет, перекладач, архівіст, бібліограф, співробітник Кабінету виучування Поділля», яку провів кандидат філологічних наук, доцент Є. В. Пшеничний.

У жовтні ректор Вінницької академії неперервної освіти, професор, доктор історичних наук С. І. Дровозюк провів презентацію нового вінницького журналу «Історичний калейдоскоп».

У листопаді організовано лекцію «Дихотомія: Схід-Захід у художній культурі» (Верещагіна О. В., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства ВДПУ ім. М. Коцюбинського).

Супроводжували заняття тематичні книжкові виставки, підготовлені фахівцями бібліотеки.

Упродовж звітнього року ряд провідні фахівці бібліотеки брали участь у роботі різноманітних бібліотечних форумів, тренінгах, семінарах, навчаннях тощо. Так зав. сектором електронних комунікацій та баз даних О. А. Пашкова з 11 по 13 квітня брала участь у роботі III Міжнародного форуму молодих бібліотекарів УБА «Бібліотеки та сталий розвиток суспільства» (м. Львів).

З 16 по 21 квітня зав. сектору «Вікно в Америку» Скомаровська К. І. та бібліотекар Центру Ткачук О. А. брали участь у роботі Шостої Всеукраїнської школи бібліотечного журналіста (м. Харків).

23–27 квітня К. І. Скомаровська була учасницею Міжрегіонального тренінгу з медіаграмотності для американських центрів (м. Київ).

25–26 квітня директор Н. І. Морозова брала участь у роботі XI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Бібліотека і книга в контексті часу», що проходила на базі Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого.

Працівники відділу краєзнавства Г. М. Авраменко, Н. В. Березюк 26 квітня брали участь у IV Всеукраїнському науково-теоретичному семінарі з циклу «Повсякденність: візії та смисли» на тему «Життя «по-радянськи»: проблеми вивчення та інтерпретації», що був організований факультетом історії, етнології і права ВДПУ імені Михайла Коцюбинського.

З 3 по 5 червня Скомаровська К. І. брала участь у роботі семінару для керівників Центрив «Вікно в Америку», що проводив відділ преси, освіти та культури Посольства США в Києві спільно з Асоціацією «Інформатіо-Консорціум» (м. Харків).

17–19 травня в. о. зав. відділу економіки та новітніх технологій Шевчук О. С. брала участь у тренінгу «Стратегічне планування як інструмент соціально-економічного розвитку».

Заступник директора з наукової роботи та інформатизації Слотюк Г. М. брала участь у роботі Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Модель бібліотеки XXI століття», яка відбулася 15 червня в он-лайн режимі на сайті Наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Тези виступу вміщено у збірнику.

7 червня Кароєва Т. Р., доктор історичних наук, бібліотекар I категорії брала участь у роботі XIV біографічних читань «Людина науки», присвячених 100-річчю Національної академії наук України та 100-річчю Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського, де виступила з доповіддю «Інформаційний потенціал маргіналіїв в біографічних студіях (на прикладі маргіналіїв на книгах з бібліотеки П. О. Адріанова (1855–193?))».

6-7 вересня Кароєва Т.Р. була учасницею XXIX Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої конференції «Вінниччина: минуле та сьогодення» та виступила з повідомленням «Вінницька міська дума за Городовим положенням 1892 р.».

19–21 вересня 2018 року директор Сенік Л. Б. та Скомаровська К. І. брали участь у роботі IX Львівського міжнародного бібліотечного форуму, організованого Українською бібліотечною асоціацією.

4–5 жовтня Скомаровська К. І. брала участь у Всеукраїнському молодіжному форумі НАТО (м. Київ).

15 жовтня Слотюк Г. М. та Шевчук О. С. брали участь у тренінгу «Інструменти фандрейзінгу» (м. Вінниця).

23–24 жовтня Валігура І. М., бібліотекар I категорії відділу рідкісних і цінних видань, була учасницею XXI Міжнародної науково-практичної конференції «Короленківські читання-2018» (м. Харків).

Шевчук О. С. протягом 17–19 жовтня брала участь у тренінгах в рамках проекту «Громадська активність без вікових обмежень» (м. Вінниця).

6–8 листопада бібліотекар I категорії, доктор історичних наук Т. Р. Каросва брала участь у роботі Міжнародної наукової конференції «Бібліотека. Наука. Комунікація. 100-річчя Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського», де виступила з повідомленням «В. Д. Отамановський – керівник Вінницької філії Всенародної бібліотеки України».

З 16 по 17 листопада Скомаровська К. І. брала участь у тренінгу для керівників центрів «Вікно в Америку» (м. Київ).

22 листопада Сенік Л. Б. брала участь у звітно-виборній Конференції УБА «Українська бібліотечна асоціація – нове лідерство» (м. Київ).

6–7 грудня Сенік Л. Б. та Слотюк Г. М. були учасниками Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегії розвитку бібліотек: від ідеї до втілення», що проходила на базі Науково-технічної бібліотеки ім. Г. І. Денисенка (м. Київ).

Працівники бібліотеки впродовж 2018 року виїздили до бібліотек області з метою надання методичної допомоги.

З метою участі у заходах проекту ПУЛЬС «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні» (IREX) команда, що складалася з працівників науково-методичного відділу – Марченко Т. М., Мельник Н. М., Кристофорової Т. П. здійснила виїзди до бібліотек міст Іллінці та Тульчин.

Директор бібліотеки Морозова Н. І. з метою надання методичної допомоги виїздила до бібліотек Чернівецького, Тульчинського, Мурованокуриловецького, Козятинського, Жмеринського, Тульчинського, Хмільницького районів.

6 липня зав. науково-методичного відділу Марченко Т. М. брала участь у творчій лабораторії сільських бібліотечних працівників на тему «Інновації популяризації народних традицій та звичаїв», що організовувалася Літинською ЦРБ.

10 серпня директор бібліотеки Сенік Л. Б. відвідала Теплицьку центральну районну бібліотеку для дорослих ім. Г. Журби.

20 вересня зав. сектору каталогізування та організації каталогів Приходько Л. І. брала участь у семінарі-практикумі з темою «Впровадження Універсальної десятикової кваліфікації в практику роботи бібліотек». Захід приходив на базі бібліотеки-філії №14 Вінницької міської ЦБС.

25 вересня на базі сектору «Вікно в Америку» проведено засідання методичної секції бібліотечних працівників професійно-технічних закладів міста за участю фахівців обласної книгозбірні.

27 вересня Марченко Т. М. брала участь у семінарі бібліотечних працівників ВНАУ.

Провідний методист науково-методичного відділу Кристофорова Т. П. 27 вересня брала участь у виїзному семінарі «Історичне краєзнавство як один з напрямків краєзнавчої бібліотечної діяльності», що проходив для бібліотекарів Жмеринського району на базі Дубівської сільської бібліотеки.

2 жовтня Сенік Л. Б. з метою надання методичної допомоги відвідала Шаргородську районну бібліотеку.

3 жовтня Слотюк Г. М. та Кристофорова Т. П. відвідали Іллінецьку міську мультимедійну бібліотеку Іллінецької міської ОТГ.

19 жовтня Сенік Л. Б. з метою надання методичної допомоги побувала в Мурованокуриловецькій ЦРБ.

8 листопада Марченко Т. М. брала участь у регіональному форумі культури «Заклади культури Тульчинщини в єдності традицій та інновацій» (м. Тульчин), де виступила з темою «Бібліотеки Вінниччини в умовах децентралізації: ресурси – послуги – якість».

З метою збору усної історичної свідчень творчі групи бібліотечних працівників здійснили польові дослідження у містах Літин, Погребище, Жмеринка та с. Іванів Калинівського району.

Для популяризації професійних бібліотечних видань у науково-методичному відділі було оформлено бібліотечні виставки: «УДК: адаптування та використання в практиці роботи», «Участь бібліотек у програмах і проектах: від ідеї до впровадження», «Креативність та інноваційність як вектор методичної діяльності» та інші.

З метою інформування директорів, методистів центральних районних (міських) бібліотек та сільських бібліотекарів було здійснено тематичну розсилку 27 груповим та 50 індивідуальним абонентам інформування на теми: «Нові акції й проекти», «Робота бібліотек в мережі Інтернет», «До впровадження УДК в практику роботи бібліотеки», «Нові акції й проекти», «Матеріали щодо установчих документів для бібліотек ОТГ», «Децентралізація і організація роботи бібліотек», «Матеріали до атестації бібліотечного персоналу», «Звітна кампанія: 2018», «Новини для адвокаційної діяльності бібліотек» та інші.

Бібліотечним працівникам області впродовж року надавалася консультативно-методична допомога з різних напрямків діяльності бібліотек.

Продовжували працювати органи колегіального управління. Організовувалися засідання Вченої ради бібліотеки, де розглядалися питання:

- про затвердження переліку розширених текстових довідок до хронологічного довідника «Знаменні і пам'ятні дати Вінниччини 2019 року»;
- про затвердження змістового наповнення 10-го випуску книгознавчого альманаху «Подільський книжник» за 2017 рік;
- про визначення видань бібліотеки, рекомендованих на розгляд обласної експертної ради для їх видання за кошти Вінницької обласної державної адміністрації та Вінницької обласної Ради.

За результатами обговорення було визначено перелік розширених текстових довідок до хронологічного довідника «Знаменні і пам'ятні дати Вінниччини 2019 року» та їх авторів. По другому питанню затверджено пропонування зміст 10-го випуску книгознавчого альманаху «Подільський книжник» за 2017 рік. По третьому питанню було рекомендовано 4 видання бібліотеки для їх друку за кошти Вінницької обласної державної адміністрації та Вінницької обласної Ради.

На засіданні Вченої ради бібліотеки, що відбулося 27 вересня, було розглянуто такі питання:

- про деякі підсумки діяльності Вченої ради бібліотеки у 2018 році;
- про відбір, надісланих на науково-практичну конференцію доповідей, повідомлень, результатів досліджень;
- про затвердження програми VI Міжнародної науково-практичної конференції «Усна історія: теорія, метод, джерело» та участь у ній членів Вченої ради.

На засіданнях науково-методичної ради розглядалися такі питання: «Про затвердження програми виїзного методично-інформаційного дня», «Про погодження профілю комплектування фонду відділу рідкісних і цінних видань», «Про реєстрацію журналів 20–30 років ХХ ст. російською мовою в ЕБД «Аналітика» та інші.

Відбулося 4 засідання редакційно-видавничої групи, де обговорювалися питання щодо затвердження структури та стан підготовки бібліографічних покажчиків, які готували відділи впродовж 2018 року тощо.

З усіх обговорюваних питань були прийняті відповідні рішення, закріплено відповідальних та здійснювався контроль за їх виконанням.

Розроблено і погоджено з експертно-перевірною комісією (ЕПК) Державного архіву Вінницької області «Номенклатуру справ Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва на 2019 рік», яка затверджена директором бібліотеки.

Сформовано архівні справи бібліотеки з основної діяльності та особового складу (кадрових питань) за 2015–2016 роки.

Розроблено два регламентуючих документи – «Положення про архівний фонд Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. К. А. Тімірязєва» та «Положення про експертну комісію з відбору, оцінки та формування справ для архівного зберігання Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. К. А. Тімірязєва» та подано на узгодження до ЕПК ДАВіО.

Бібліотека впродовж року була базою виробничої практики, зокрема виробничу практику проходили дві студентки III курсу спеціальності «Бібліотечна справа» Тульчинського училища культури та студент Донецького національного університету імені Василя Стуса.

З вересня бібліотека стала базою проведення навчальної практики для студентів III курсу спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна і архівна справа» з додатковою кваліфікацією «Фахівець з бібліотечної справи» Вінницького обласного комунального гуманітарно-педагогічного коледжу.

З 8 по 20 жовтня виробничу практику проходили три магістри Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (спеціальність «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»).

З 5 листопада виробничу практику проходила студентка Київського університету культури (спеціальність «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»).

Окрім того, з 5 листопада по 14 грудня на базі бібліотеки було організовано стажування В. А. Просалової, доктора філологічних наук, професора, завідувачки кафедри теорії та історії української і світової літератури, Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Керівниками практики були призначені провідні кваліфіковані спеціалісти бібліотеки.

Основним напрямком науково-бібліографічної діяльності бібліотеки була робота з укладання бібліографічних покажчиків як самостійних, так і складових частин збірників матеріалів.

Редакційно-видавнича діяльність

Одним із важливих напрямків роботи обласної наукової бібліотеки є її видавнича діяльність. Упродовж року провідні спеціалісти бібліотеки працювали над підготовкою до друку низки бібліотечних видань.

У 2018 році фахівцями науково-методичного відділу було підготовлено статистичний експрес «Бібліотеки Вінниччини 2016 – 2017 рр.».

На веб-сайті представлено щорічне видання «Зведений каталог періодичних видань, передплачених бібліотеками м. Вінниці на 2018 р» підготовлений фахівцями відділу формування фондів.

Вийшли з друку наступні бібліографічні покажчики та збірники матеріалів:

Життєве і творче кредо Станіслава Городинського : зб. матеріалів / Упр. культури і мистецтв Вінниц. облдержадмін., Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва ; уклад. А. А. Ніжньовська ; ред. С. В. Лавренюк ; комп'ютер. верстка, дизайн, оригінал-макет Н. В. Спиця; відп. за вип. Н. І. Морозова. – Вінниця, 2018. – 108 с. – (Діячі культури і мистецтв краю).

Знавець слова та людської душі : до 80-річчя від дня народж. письменника, журналіста і публіциста І. С. Волошенюка: бібліогр. покажч. / Упр. культури і мистецтв Вінниц. ОДА, Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва ; уклад. О. Ю. Антонюк ; ред. С. В. Лавренюк ; відп. за вип. Н. І. Морозова. – Вінниця : Вид. Балюк І. Б., 2018. – 180 с. : фот. – (Письменники Вінниччини).

Знаменні і пам'ятні дати Вінниччини 2019 року : хронол. довід. / Упр. культури і мистецтв Вінниц. облдержадмін., Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва ; уклад.: Г. М. Авраменко, О. Ю. Антонюк ; ред. С. В. Лавренюк ; відп. за вип. Л. Б. Сенік. – Вінниця, 2018. – 208 с.

Ювелір у майстерні слова : до 80-річчя від дня народження відомого українського поета і публіциста А. А. Бортняка : бібліогр. покажч. / Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва ; уклад. Л. І. Заря ; авт. ст.: А. М. Подолинний, Н. Ю. Гнатюк ; ред. С. В. Лавренюк ; відп. за вип. Н. І. Морозова. – Вінниця, 2018. – 156 с. : фот. – (Письменники Вінниччини).

«Я – потік, в якого серце – хвиля...» : до 70-річчя від дня народж. поета, публіциста, драматурга, перекладача, громад. діяча Михайла Каменюка : бібліогр. покажч. / Упр. культури і мистецтв Вінниц. облдержадмін., Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва ; уклад. Н. В. Березюк ; ред. С. В. Лавренюк ; відп. за вип. Л. Б. Сенік. – Вінниця, 2018. – 140 с. – (Письменники Вінниччини).

За підсумками роботи VI Міжнародної науково-практичної конференції «Усна історія: теорія, метод, джерело» видано матеріали:

Усна історія: теорія, метод, джерело : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. 24–26 жовт. 2018 р., м. Вінниця / Департамент інформ. діяльності та комунікацій з громадськістю Вінниц. облдержадмін., Упр. культури і мистецтв Вінниц. облдержадмін., Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва, ГО «Асоц. б-к Вінниччини». – Вінниця, 2018. – 148 с.

Вийшла друком книга:

Стародруки XVII ст. відділу рідкісних і цінних видань Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва : каталог / уклад.: Т. Р. Кароєва, О. В. Сафронова ; відп. за вип. Л. Б. Сенік ; Управління культури і мистецтв Вінниц. облдержадмін., Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва. – Вінниця, 2018. – 92 с. : іл.

Низка бібліографічних покажчиків була підготовлена в електронному вигляді й представлена на веб-сайті бібліотеки, а саме:

Вінницький полковник Іван Богун – яскрава постать в історії Козаччини (близько 1618–17.02.1664) [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. / Упр. культури і мистецтв Вінниц. облдержадмін. ; Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва ; уклад. Г. М. Авраменко ; наук. ред., вступ. ст. І. М. Романюка ; ред. О. Г. Поліщук ; відп. за вип. Л. Б. Сенік. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2018. – 85 с. – Режим доступу: <http://www.library.vn.ua/publications/2018/Ivan-Bogun.html> (дата звернення: 08.01.2019), вільний. – Назва з екрана.

Василь Стус – велетень духу і таланту : до 80-річчя від дня народження видатного українського поета, Героя України [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. (2008–2017) / Упр. культури і мистецтв Вінниц. облдержадмін., Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва ; уклад. Н. В. Березюк ; бібліогр. редагування Л. Б. Борисенко ; ред. С. В. Лавренюк ; відп. за вип. Н.

I. Морозова. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2018. – 95 с. – (Наші видатні земляки). – Режим доступу: <http://www.library.vn.ua/publications/2018/Stus-2018.html> (дата звернення: 08.01.2019), вільний. – Назва з екрана.

То пам'ять стоїть при свічі : до 85-х роковин Голодомору 1932–1933 рр. [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. / Упр. культури і мистецтв Вінниц. облдержадмін., Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тимірязєва ; уклад. С. Ф. Коваль ; ред. С. В. Лавренюк ; відп. за вип. Л. Б. Сенік. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2018. – 266 с. – Режим доступу: <http://www.library.vn.ua/publications/2018/golodomor-2018.html> (дата звернення: 08.01.2019), вільний. – Назва з екрана.

У постійному пошуку і горінні [Електронний ресурс] : (до 70-річчя від дня народження Василя Федоровича Циганюка) : електрон. вид. / уклад.: О. Ю. Антонюк, О. А. Пашкова, О. В. Стояльникова, П. І. Цимбалюк ; Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тимірязєва ; ред. С. В. Лавренюк ; відп. за вип. Н. І. Морозова. – Електрон. текст., аудіо дані. – Вінниця, 2018. – 1 електрон. оптич. диск (CD-ROM) : кольор. ; в контейнері 14x12,5. – Систем. вимоги: Pentium-II ; 128 Мб RAM ; Windows 95/98/NT. – Назва з контейнера. – Мова укр.

Упорядковано рукописи видань бібліотеки, зокрема спарений 8/9 (за 2015 і 2016 рр.) та 10-й (за 2017 рік) випуски книгознавчого альманаху «Подільський книжник».

Крім того, сектор наукової інформації з питань культури і мистецтв упродовж року проводив роботу з підготовки щомісячного видання «Хроніка культурного життя Вінниччини» та інформаційного дайджесту «Актуально про культуру». Усі випуски за 2018 рік представлено на веб-сайті бібліотеки.

У рубриці «Наші видання» веб-сайту бібліотеки розмішені повнотекстові електронні варіанти видань.

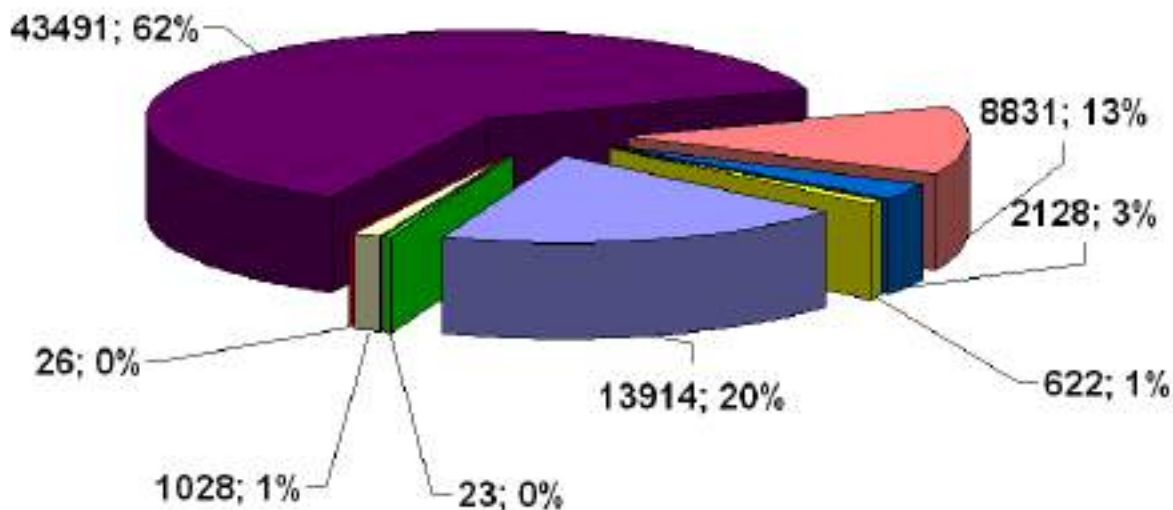
З метою популяризації бібліотечно-інформаційних послуг бібліотеки, протягом року здійснювалася підготовка видань інформаційного та рекламного характеру.

Діяльність бібліотеки з питань інформатизації та інноваційної роботи

Діяльність працівників структурних підрозділів бібліотеки та інженерної групи протягом року була спрямована на подальше впровадження в процес роботи бібліотеки інформаційних технологій, створення та поповнення електронних баз даних (ЕБД).

Поповнення ЕБД проводилося систематично та якісно. Загальна кількість бібліографічних записів, введених до електронного каталогу бібліотеки та баз даних у 2018 році, становить 70 063 записи, з них:

- БД «Книга» – 13914 записів (106 % до плану);
- БД «РІЦ-книга» – 23 записів (110 % до плану);
- БД «Ноти» – 1028 записів (102 % до плану);
- БД «Медіа» – 26 записів (100 % до плану);
- БД «Аналітичний опис статей» – 43491 записів (із них понад 9253 записи у рамках співпраці з ЦУКК) (105 % до плану);
- БД «Література про Вінницьку область» – 8831 запис (із них 1328 записів у рамках РКК) (110 % до плану);
- БД «РІЦ-аналітика» – 2128 записів (118 % до плану) та інші.

БД «Книга»	БД «РІЦ-книга»
БД «Ноти»	БД «Медіа»
БД «Аналітичний опис статей»	БД «Література про Вінницьку область»
БД «РІЦ-аналітика»	Інші

Упродовж року працівники краєзнавчого відділу здійснювали поповнення краєзнавчих електронних баз даних, серед них:

- «Бібліотека» – 171 запис;
- «Голодомор» – 51 запис;
- «Т.Г. Шевченко і Вінниччина» – 121 запис;
- «М.Коцюбинський і Вінниччина» – 50 записів;
- «М. Грушевський і Вінниччина» – 50 записів;
- «Вінниччина в роки II Світової війни» – 80 записів та ін.

Проводилася робота з наповнення інформаційними матеріалами краєзнавчої електронної бази даних-персоналій «Вінничани – учасники Революції Гідності та ООС (АТО)», у базі є відомості про 201 учасника ООС (АТО).

За результатами збору усноісторичних досліджень в рамках проекту «Голоси живої історії» створено нову базу даних «Усна історія», яка включає інформацію про документи Фонду усноісторичних досліджень, що зберігаються у відділі краєзнавства.

Систематично здійснювалося редагування і корегування записів у ЕБД «Аналітика», так відкореговано понад 25,4 тис. бібліографічних записів.

Загалом, на кінець 2018 року обсяг власних електронних бібліографічних баз даних налічує 1 289 088 записів, з них в електронному каталозі – 230 726 записів. Крім того, БД «Імідж-каталог» вміщує 112 789 оцифрованих каталожних карток.

Фахівці бібліотеки здійснювали облік та реєстрацію періодичних видань в електронному вигляді, у 2018 році зареєстровано 3558 періодичних видань.

Продовжено співробітництво в рамках функціонування Центрального Українського кооперативного каталогу (ЦУКК) та Регіонального кооперативного каталогу (РКК). За рахунок співпраці об'єм ЕБД «Аналітичний опис статей» збільшився у 2018 року на 9253 анотованих бібліографічних записи бібліотек-учасниць. У рамках співпраці з ЦРБ до бази даних «Література про Вінницьку область» бібліографами-краєзнавцями подано 1328 бібліографічних записів. Найбільш активними у 2018 року були бібліографи

Погребищенської ЦРБ, Козятинської ЦРБ, Липовецької ЦРБ.

У звітному році розпочато роботу з маркування фондів структурних підрозділів за допомогою штрих-кодів, загалом упродовж року опрацьовано понад 44,2 тис. документів.

Працівниками відділу рідкісних і цінних видань і сектору електронних комунікацій та баз даних проводилася робота з оцифрування цінних видань, зокрема у звітному році оцифровано 66 книг (понад 8,0 тис. сторінок). Серед них такі видання як: Герасименко В. И. Усадьба Н. И. Пирогова «Вишня»: краткий исторический очерк (Вінниця, 1950 р.); Довідник Вінницької міжрайонної сільськогосподарської виставки 1936 року (Вінниця, 1936 р.); Коцюбинська К. Музей М. Коцюбинського: провідник (Вінниця, 1930 р.); Кустовський В. П. Інформаційна книжка (справочник) Гайсинського повіту на Поділлю й Календарь на 1923 рік (1922 р.); Некоторые данные по вопросу о развитии Крестьянского Садоводства в Подольской губернии, собранные Отделением Садоводства Подольского Общества Сельского Хозяйства и Сельско-хозяйственной Промышленности. Вып. 1. (Вінниця, 1909) та ін.

З періодичних видань було оцифровано «Справочный Листок Подольского Общества Сельского Хозяйства и Сельско-Хозяйственной Промышленности» за 1912–1914 роки.

Продовжувалася робота з оцифрування літератури з питань культури і мистецтва для передачі їх до електронної бібліотеки «Культура України». У 2018 році оцифровано 13 книг, серед яких: Коцюба Г. Нові береги : роман (1936); Якубський, Б. Дмитро Загул (1931); Багалій Д. І. Заселення Південної України (Запорожжя й Новоросійського краю) і перші початки її культурного розвитку (1920); Пачовський В. Кубань і Україна (1919); Ярошенко В. Гробовище: повість (1928); Смолич Ю. Фальшива мельпомена (1932) та ін.

Працівники відділу краєзнавства спільно із сектором інформаційних технологій та із залученням студентів ВДПУ імені Михайла Коцюбинського оцифрували наявні у фонді примірники газет «Юго-Западный край» (1915–1917 рр.), «Голос Подольской церкви» (1918 р.), «Селянська правда».

Електронні копії видань представлено на веб-сайті та передано до віртуальної бібліотеки «Культура України».

Працівники бібліотеки приєднувалися до марафону «#1Lib1Ref (один бібліотекар – одне посилання), яку оголошувала Вікіпедія у лютому 2018 року.

Упродовж року проводилася робота зі створення нового веб-сайту бібліотеки.

Для поліпшення задоволення інформаційних потреб користувачів оперативно поповнювалися новою інформацією, веб-ресурсами та фотоматеріалами веб-сайт бібліотеки (<http://www.library.vn.ua>), Вінницький інформаційний портал (<http://irp.vn.ua>). На веб-сайті бібліотеки систематично оновлювалася інформація про нові надходження до бібліотеки, пропонувалися видання бібліотеки в електронному варіанті, аносувалися соціокультурні заходи, представлялися щомісячні плани роботи бібліотеки, надавався доступ до електронного каталогу й баз даних тощо. Загалом у 2018 році відвідування віртуальними користувачами склало 289 373.

У віртуальному просторі фахівці бібліотеки презентували електронні бібліографічні продукти, серед них такі рекомендаційні бібліографічні списки: «Соборність – це єдність і злагода» (до Дня Соборності), «Крути: секрет героїзму», «Солов'їна, барвінкова, Українська рідна мова...» (до Міжнародного дня рідної мови), «Ріка нашої пам'яті (до Днів вшанування пам'яті жертв Майдану – Небесної сотні), «Лине над землею Шевченкове слово», «Бринять поезії слова» (до Всесвітнього дня поезії), «Агропромисловий комплекс: концептуальні засади розвитку», «Голокост – пам'ять віків», «Багатогранна особистість митця» (до 205-ї річниці від дня народження Семена Гулака-Артемівського), «Ціна чужої війни» (до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав), «Маркетингові відносини в

АПК», «Великі твої жертви, Україно» (до Дня пам'яті жертв політичних репресій), «Сучасна українська поезія», «Зоряний шлях», «Культура читання в епоху цифрових комунікацій», «Створено природою: найцікавіші природні пам'ятки України», «Церковна та Храмова архітектура України», «І возсіяла благодать Божа», «Хрещення Русі – духовний стержень української культури» (до 1030-ліття хрещення Русі-України), «Поетеса зламу століть» (до 105-ї річниці від дня смерті Лесі Українки), «Державний прапор України – святиня нашого народу», «Барвіста країна – моя Україна!», «Розумна молодь – сила країни», «Скарбниця земних талантів і знань», «Родинні читання: відновимо добру традицію!», «Чарівниця української сцени» (до 120-річчя від дня народження української актриси театру і кіно Н. М. Ужвій), «Пісенне диво України – козацькі пісні», «Інформаційна компетентність сучасної людини», «Місцеве самоврядування: теорія, реформування в Україні, зарубіжні практики», «Соборність України: теза знову актуальна» та інші.

З метою популяризації інформаційних ресурсів бібліотеки на веб-сайті у 2018 році були представлені віртуальні виставки, зокрема – «Незримі охоронці України» (до Дня Героїв Небесної Сотні), «Всеукраїнська літературно-мистецька премія імені Степана Руданського 2017 р.», «The Treasure of Poetry» (до Всесвітнього дня поезії), «Україна: віхи незалежності. IV Універсал Центральної Ради УНР», «Карбівничий козацької слави» (до 290-річчя з дня смерті Самійла Величка), «Without Meat It Can Be Tasty, Healthy and Sweet!» («Вегетаріанство – це смачно та корисно!»), «Заарештовані книги», «Україна – держава європейська», «Планета Україна» Олександра Гордієвича» (до 75-річчя з дня народження фотохудожника), «Поляки у світовій культурі», «Агроєкологія: концептуальні складові розвитку», «Історія української мови», «Європейська освіта – це реально», «Децентралізація: зміни заради майбутнього», «Час відпочинку і оздоровлення. Країнами Європи», «Олександр Потебня – видатний український мовознавець», «Medical referencebooks for women» (Медичні довідники для жінок) та інші.

Також було представлено й каталоги виставок, серед них «Василь Стус – людина, поет, легенда» (до 80-річчя від дня народження Василя Семеновича Стуса, українського поета, правозахисника, Героя України), «He who loves not his country can love nothing» («Той, хто не любить свою країну, нічого не може любити») (до 230-річчя від дня народження Джорджа Гордона Байрона), «Соборність – це єдність і злагода», «Крути: секрет героїзму», «Мова як складник державотворення», «Поезія – живий зв'язок сердець» (до Всесвітнього дня поезії), «Україна – держава європейська», «Планета Україна» Олександра Гордієвича» (до 75-річчя від дня народження фотохудожника), «Квітка Цісик – видатна американська співачка з українським серцем», «Авторське право у системі права інтелектуальної власності», «Природа на твоїй долоні», «Дорогами вогняних літ», «Дружба між Вінницькою областю і Свентокшиським воєводством» (до 60-річчя з часу підписання договору), «Хай сонцю і квітам посміхаються діти» (до Міжнародного дня захисту дітей), «Сім'я – найбільша цінність на землі», «Вірні девізу: “Держава, честь, відвага”», «Кадрове забезпечення сільськогосподарського виробництва», «Серце, віддане музиці» (до 100-річчя від дня народження П. І. Майбороди та 105-річчя Г. І. Майбороди, видатних українських композиторів ХХ століття), «Усна історія: теорія, метод, джерело», «Навчання – економіка – успіх», «Україна – країна нескорених», «Відпочинок в українському селі», «Випробовування голодом: злочин влади – трагедія народу», «Захист прав людини – найголовніша національна ідея» (до Міжнародного дня прав людини), «Чорнобиль – найбільша техногенна катастрофа ХХ ст.» та інші.

Працівниками відділу документів іноземними мовами було підготовлено тематичне відео «Солдат війни не вибирає» з нагоди відзначення Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав.

Працівниками бібліотеки записано усні історії з життя бібліотеки й підготовлено відеоролик «Веселі бувальщини з історії «Тімірязівки».

Відділом наукової інформації та бібліографії на сайті бібліотеки започатковано «Бібліографічний анонс», на якому презентуються книгознавчі та бібліографічні дослідження, серед яких: дослідження «Кобзар» Т. Г. Шевченка у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського» (Київ, 2015), бібліографічний покажчик «Українська канадіана» (Київ, 2017), матеріали до біобібліографічного словника «Історія української бібліотечної справи в іменах» (Київ, 2017) та інші.

Також було підготовлено й представлено на веб-сайті відеоролик «Душа народу», який знайомив віртуальних користувачів з історією кримськотатарського народу, його культурою, звичаями й традиціями.

9 листопада до Дня української писемності та мови на веб-сайті вміщено інтерактивну вікторину, яка давала змогу перевірити знання з української мови за допомогою тесту.

17 грудня у відділі економіки і новітніх технологій спільно з Вінницьким обласним центром соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Обрій» було організовано конференцію-дискусію зі скайп-зв'язком із Харківською областю – «Розповідь про перші кроки раннього втручання батьків, спеціалістів – батькам, спеціалістам» та круглий стіл зі скайп-зв'язком із Львівською областю на тему «Розбудова соціальної послуги «соціальна адаптація та дотримання репродуктивних прав людей з інтелектуальним порушенням».

Щомісяця спеціалісти відділу маркетингу, реклами та соціокультурної роботи представляли на веб-сайті випуски віртуальних виставок «Читаю сам і раджу вам!», «10 книг, що стали сенсацією» та результати щотижневого маркетингового дослідження «Книга тижня». Систематично поповнювалася інформацією рубрика «Нові надходження».

Загалом на веб-сайті у 2018 році було представлено 528 інформаційних повідомлень, 23 бібліографічних списки, 24 віртуальних виставки, 36 каталогів виставок.

Працівники відділу краєзнавства поповнили рубрики «Літературна Вінниччини» та «Історико-краєзнавчі дослідження» розділу «Цифрова бібліотека». Також розширилося наповнення рубрик «З фонду відділу рідкісних і цінних видань» та «Наші видання».

Працівники сектору з питань культури і мистецтва відділу наукової інформації та бібліографії представили на веб-сайті 12 випусків «Хроніки культурного життя Вінниччини» та 12 випусків інформаційного дайджесту «Актуально про культуру».

За 2018 рік бібліографами відділів обслуговування було виконано понад 200 віртуальних довідок. Вони представлені на веб-сайті бібліотеки в розділі «Архів виконаних довідок».

Підтримує бібліотека і Вінницький інформаційний портал (<http://irp.vn.ua>), який у 2018 році відвідали понад 16,9 тис. Інформацію на портал подають і бібліографи-краєзнавці ЦБС та центральних районних бібліотек. У 2018 році найбільш активними були працівники Барської ЦБ, Тульчинської та Погребищенської ЦРБ.

У мережі Інтернет у звітному році бібліотека була представлена низкою бібліотечних блогів, зокрема інформація про діяльність Регіонального тренінгового центру відтворювалася на блозі «Бібліомісток» (50 постів; біля 2,1 тис. візитів). Працівники відділу краєзнавства поповнювали інформацією «Блог відділу краєзнавства» (21 пост; понад 2,6 тис. візитів). Для реалізації творчого потенціалу людей з особливими потребами продовжується

поповнення блогу «INVA-гурт» (32 пости; біля 3,1 тис. візитів). З метою відображення подій, які відбуваються у центрі «Вікно в Америку», ознайомлення з інформаційним ресурсом та послугами, що надає Центр продовжено ведення блогу «Вікно в Америку» (24 пости; понад 2,3 тис. візитів). Фахівці науково-методичного відділу вели блог «Бібліоконтинент Вінниччини» (5 постів; понад 2,2 тис. візитів).

Також бібліотека активно інформує своїх користувачів про проведені заходи, анонсує події, що відбуватимуться, рекламує свої послуги в соціальних мережах Інтернету. У мережі Фейсбук функціонують кілька сторінок і спільнот: «Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва» – 1619 осіб приєднані, «3-D: Дайджест-Дизайн-Довершеність» – 390 учасників, «Тімірязєвка» інформує» – 394 учасники, спільнота «Бібліотеки Вінниччини і реформи» – 506 учасників, «Регіональний тренінговий центр – ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва» – 368 учасників. У звітному періоді свою спільноту організували працівники відділу економіки та новітніх технологій, у 2018 році до спільноти приєдналося 76 осіб.

У 2018 році Вінницька ОУНБ ім. К.А. Тімірязєва в мережі Instagram систематично презентувала фото нових книг, що надійшли до бібліотеки (понад 50 публікації). Групу підтримує понад 280 учасників.

Проектна діяльність бібліотеки

У 2018 році продовжувалася проектна робота бібліотеки, спрямована на забезпечення більш повного і ефективного доступу до інформації та бібліотечних послуг, розширення їх спектру.

З 2010 року у Вінницькій ОУНБ ім. К.А. Тімірязєва функціонує **Регіональний тренінговий центр**, на базі якого для користувачів бібліотеки у 2018 році було організовано:

- 18 тренінгів на тему «Світ Інтернету для кожного», участь в яких брали 174 особи;
- 18 тренінгів «Доступ до публічної інформації органів влади та місцевого самоврядування» за участі 174 користувачів бібліотеки;
- 16 тренінгів «Електронне урядування та електронна демократія» для 168 користувачів;
- 15 тренінгів «Спілкування Skype» для 147 користувачів бібліотеки;
- 1 тренінг «Word для бібліотекарів» за участі 12 бібліотечних працівників.

Крім того, спільно з Пенсійним фондом у м. Вінниця проведено 7 тренінгів зі знайомства з веб-сайтом Пенсійного фонду та його сервісами для 69 користувачів бібліотеки.

Загалом у звітному році в РТЦ проведено 75 тренінгів, участь в яких взяли 744 особи.

Крім того, 29 березня представники сектору брали участь у роботі Соціальної майстерні для людей поважного віку «Навчання. Можливості. Участь», що проходила у локації НГО Хаб «Місто зі змістом», де було презентовано діяльність Регіонального тренінгового центру та роботу сектору Інформаційно-ресурсний центр «Вікно в Америку».

Користувачам регіонального тренінгового центру впродовж року було надано понад 1,0 тис. консультацій.

При відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук у 2018 році успішно продовжив діяльність **Центр Європейської інформації**. Основним завданням Центру є підвищення обізнаності громадськості з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України. У рамках діяльності Центру впродовж року було організовано низку заходів, зокрема у січні проведено фотофлешмоб (соцмережі) «Теплі обійми улюбленої книги.#фотокнига» (до Міжнародного дня об'ємів).

30 січня було проведено інформаційну годину «Україна – НАТО: співпраця в дії» у Вінницькому коледжі архітектури та будівництва КНУБА. Студенти I курсу більше

дізналися про Північноатлантичну організацію, а також розглянули співробітництво України і НАТО.

12 лютого було влаштовано книжково-ілюстративну експозицію «Романтичний круїз від Вінниці до Парижа» (до Дня закоханих).

Для студентської молоді у Вінницькому коледжі будівництва та архітектури КНУБА 27 лютого проведено інформаційну годину «Україна – НАТО. Формула безпеки».

Книжково-ілюстративну виставку «Жінки Європи, що ввійшли в історію» (до Міжнародного жіночого дня) було презентовано 6 березня.

27 березня було організовано пізнавальну годину «Рух України до НАТО» для студентів I курсу ВДПУ імені Михайла Коцюбинського.

10 травня проведено інформаційний захід «Відкриваємо Європу разом!». Учасниками були учні школи-гімназії №1. Вони взяли участь у вікторині про країни Європи, майстер-класі зі створення магнітів з прапорами країн ЄС, а також ознайомились із презентацією молодіжних програм.

До відзначення Дня Європи 19 травня було організовано загальнобібліотечний День інформації «Через книгу – до Європи». У рамках заходу було презентовано книжково-ілюстративну виставку «Україна у європейському та світовому просторі»; на веб-сайті представлено віртуальний рекомендаційний бібліографічний список «Культурно-цивілізаційний простір Європи і Україна. Книги, варті уваги». Було організовано виставку газетних публікацій «Ми – українці! Ми – європейці!». Виставку-інформацію «Європейські міста-побратими Вінниці» презентували у відділі краєзнавства. У відділах обслуговування було організовано такі виставки як «Україна – ЄС: два погляди на один факт», виставку-подорож «Україна – держава європейська»; виставку-презентацію «Архітектурні перлини Європи»; книжкову виставку «Німецькі стародруки XVII–XIX століття»; книжкову виставку «Європа – це дім, де живемо я і ти»; перегляд-повідомлення «Аграрне виробництво: європейські перспективи» та цикл творчих і рекламних акцій «Відкриваємо Європу разом».

12 липня на веб-сайті бібліотеки було представлено віртуальну виставку «Час відпочинку і оздоровлення. Країнами Європи».

25 липня до відзначення 60-річчя встановлення дружніх стосунків між Вінницькою областю і Свентокшиським (до адмінреформи – Келецьким) воєводством Республіки Польща підготовлено віртуальний каталог «Дружба між Вінницькою областю і Свентокшиським воєводством», який представлено на веб-сайті бібліотеки.

1 вересня в рамках загальнобібліотечного Дня інформації «Бібліотека для тебе: читай, навчайся, розвивайся» у відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук було представлено книжкову виставку «Сучасна освіта країн Європи».

У вересні на базі відділу документів іноземними мовами відновилися заняття гуртка спілкування німецькою мовою.

19 вересня було організовано книжково-ілюстративну виставку «Барви європейських мов» (до Європейського дня мов).

10 жовтня для студентської та учнівської молоді проведено інформаційну годину «Відкриваємо Європу разом».

17 листопада на веб-сайті бібліотеки представлено віртуальну виставку «Європейська освіта – це реально».

22 грудня у відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук організовано презентацію книжково-ілюстративної виставки «Merry Christmas в Європі» та проведено дві інформаційні години за темою для учнівської молоді.

3 5 листопада організувалися засідання дискусійного клубу «Молодіжний розвиток з волонтером Корпусу миру». Проведено 9 занять для молоді. Заняття проводила волонтерка Корпусу миру Сугі Гоматінаягам, яка працює за запрошенням ГО «Креатив».

3 метою активізації роботи бібліотеки щодо інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції на базі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук у квітні створено **Регіональний інформаційний центр з питань євроатлантичної інтеграції України** (далі – Центр). У рамках функціонування Центру проведено низку інформаційних заходів, зокрема: 4 квітня до 69-ї річниці заснування НАТО було організовано День інформації «Віхи історії та погляд у майбутнє» для студентської молоді. Бібліотечні працівники розповіли про історію та розвиток Північноатлантичного альянсу. Повідомлення супроводжувала презентація «НАТО – організація колективної безпеки». В рамках заходу було проведено бібліографічний огляд літератури з книжково-ілюстративної виставки «Віхи історії та погляд у майбутнє». Учасники також переглянули фрагменти з документального фільму «НАТО: свій чи чужий?».

29 травня у читальному залі ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва пройшла інформаційна година «Україна – НАТО. Партнерство має значення». Слухачами були студенти Вінницького коледжу будівництва та архітектури КНУБА. Під час заходу учасники ознайомилися з історією співробітництва України і НАТО та перспективами подальшої співпраці. Захід супроводжували презентація, відеоролики. Також проведено вікторину за темою інформаційної години.

5 червня для студентів Вінницького коледжу НУХТ було проведено інформаційну годину «Україна – НАТО. Результати весняної сесії Парламентської асамблеї НАТО».

У вересні було організовано виставку однієї книги – «НАТО: український вимір». Нове видання надійшло до фонду бібліотеки як подарунок від народного депутата України Ірини Фріз, яка очолює постійну делегацію України в Парламентській асамблеї НАТО.

У вересні також проведено годину запитань і відповідей для студентської молоді на тему «Співробітництво Україна – НАТО».

30 жовтня було організовано інформаційну годину «Хронологія партнерства Україна – НАТО». Під час заходу учасники дізналися про євроатлантичний курс України, досягнення та перешкоди на шляху України до НАТО, а також про плідну багаторічну співпрацю нашої країни з Альянсом. До того ж студенти мали нагоду подивитися цікаве відео та взяти участь у вікторині.

29 листопада для студентської молоді було організовано інформаційний захід «Союзники та вороги України на шляху до євроатлантичної інтеграції», яку провів К. І. Мелекесцев, аспірант ДонНУ імені Василя Стуса. Крім того, відбулося обговорення статті Олега Чорногуза «Чому я не хочу в НАТО, або десять заповідей».

13 грудня відбулася інформаційна година «Співробітництво з НАТО: панацея чи орієнтир реформування сектору безпеки України?» за участю декана історичного факультету ДонНУ імені Василя Стуса, кандидата історичних наук, доцента кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики Ю. Т. Темірова.

У відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук функціонує постійно діючий інформаційний стенд «Україна – НАТО», що систематично оновлюється новими інформаційними матеріалами щодо євроатлантичної інтеграції України.

На веб-сайті бібліотеки вміщено інформаційний блок «Інформаційний стенд «Україна – НАТО» (<http://library.vn.ua/NATO/index.html>), де представлено матеріали про інформаційні заходи з популяризації євроатлантичної інтеграції України, подано інформацію про публікації, книги з питань євроатлантичної інтеграції України, а також посилання на

дипломатичні представництва країн-членів НАТО в Україні й інші корисні посилання та онлайн ресурси.

У 2018 році ефективно працював **інформаційно-ресурсний центр «Вікно в Америку»**, де було проведено низку засідань в рамках діяльності клубів з вивчення та спілкування англійською мовою, зокрема:

- Клуб «Експрес англійська» для початківців – 35 засідань,
- Клуб «Discovery» середній рівень – 31 засідання,
- Клуб спілкування англійською мовою для високого рівня – 6 засідань,
- Клуб спілкування з волонтерами – 45 засідань,
- Клуб вихідного дня – 45 засідань,
- Ігровий клуб – 3 засідання,
- Клуб перегляду американської кінострічки – 5 засідань,
- Клуб «Kid's English» («Англійська для дітей») – 6 засідань,
- Клуб «Англійська для бібліотекарів» – 13 засідань,
- Клуб «Англійська для людей з інвалідністю зору» – 11 засідань,

15 грудня розпочав роботу «Кар'єрний клуб для успішних жінок», проведено перше засідання, на якому зібралися відомі та успішні жінки Вінниці.

Також на базі Центру було організовано ряд тренінгів в рамках проекту «Школа майбутнього журналіста», зокрема 11 липня для студентів ДонНУ імені Василя Стуса та слухачів центру «Державна установа "Центр комплексної реабілітації "Поділля" та 18 липня для представників об'єднаних територіальних громад та громадських організацій Вінниччини.

Для бібліотекарів Вінницької області тренінг «Школа майбутнього журналіста» було проведено 27 липня.

Працівниками Центру приділялася значну увагу популяризації медіаграмотності. Так 25 вересня для працівників бібліотек закладів вищої освіти міста було організовано тренінг «Мій особистий медійний ландшафт».

24 жовтня для студентів ДонНУ імені Василя Стуса було організовано тренінг «Молоді й медійнограмотні».

25 жовтня було проведено урок медійної грамотності для учнівської молоді СЗОШ № 30 м. Вінниці.

Тренінг для студентів ДонНУ імені Василя Стуса «Медіаграмотність: вивчай та розрізняй» було проведено 27 жовтня.

30 жовтня проведено тренінг для студентської молоді «Медіаграмотність для всіх і просто».

15 листопада для студентської та учнівської молоді було організовано тренінг «Медіаграмотність для всіх і просто».

22 та 29 листопада для різних груп студентів ДонНУ імені Василя Стуса проведено тренінги «Медіаграмотність для всіх і просто». Такий же тренінг 11 грудня було проведено для учнівської молоді на базі СЗОШ № 8.

Загалом проведено 12 тренінгів для 285 учасників.

На веб-сайті бібліотеки було представлено такі віртуальні виставки – «The Treasure of Poetry», до Всесвітнього дня поезії; «Книги – лауреати престижних премій: National Book Award, the Pulitzer Prize, Pen/Faulkner Award та National Book Critics Circle Award for Fiction», «Without Meat It Can Be Tasty, Healthy and Sweet!» («Вегетаріанство – це смачно та корисно!»).

У Центрі організовувалися й інші інформаційні заходи. Так для відвідувачів клубів 17 січня було проведено інформаційну годину «The Time Is Always Right to Do What Is Right» до Дня Мартіна Лютера Кінга. 14 березня для працівників Державної установи «Центр комплексної реабілітації «Поділля» організовано інформаційну годину на тему «Media Literacy». Знайомство з «Media Literacy» для працівників ВДПУ ім. М. Коцюбинського було проведено 4 квітня.

У рамках проекту Посольства США в Україні на базі Центру діє проект «Віртуальна Бібліотека», який пропонує бази даних з доступом до повнотекстових електронних книг та журналів.

Інформація про роботу Центру широко висвітлюється в мережі Інтернет, на блозі «Вікно в Америку» (24 пости; понад 2,3 тис. візитів) та у соцмережах.

3 травня 2012 року на базі відділу документів іноземними мовами функціонує **Центр польської книги та інформації**. Мета Центру – надання актуальної інформації про Республіку Польща, її історію, культуру, освіту та сприяння у вивченні польської мови.

У 2018 році на базі Центру було організовано 22 засідання Гуртка спілкування польською мовою.

17 лютого спільно з Вінницьким центром розвитку і партнерства «ПОЛОНІЯ» було організовано творчу зустріч «Мова – дзеркало думок народу» (до Міжнародного дня рідної мови). Участь у заході брали: Консул Генерального Консульства Республіки Польща у Вінниці пан Пшемислав Шиманські, голова центру «Полонія» пані Марія Козирська-Мазур, Євгенія Брільянт – голова Спілки поляків м. Хмільник, Юлія Кулик – голова спілки поляків м. Жмеринки, Юрій Войтітський – головний редактор газети «Слово польське», Лідія Павлюкевич – вчитель польської мови з Християнсько-демократичного союзу поляків та представники громадськості міста.

21 березня у Центрі було підготовлено виставку-інсталяцію, присвячену життю та творчості польської поетеси, Нобелівського лауреата Віслави Шимборської.

29 березня було організовано виставку-інсталяцію «Благословення сходять з небес» (до святкування католицького Великодня).

15 квітня влаштовано книжкову виставку «Мова – духовне багатство народу» (уроки польської мови).

26 травня проведено «Свято закінчення навчального року» для учнів школи ГО «Центр розвитку та партнерства «Полонія».

Також у травні на веб-сайті бібліотеки презентовано віртуальну виставку «Поляки в світовій культурі».

24 липня на веб-сайті бібліотеки представлено відеопрезентацію «Подорож старовинними польськими містами» та проведено інформаційну годину за цією ж темою.

2 серпня влаштовано книжкову виставку «Подорожуємо Польщею разом: найцікавіші маршрути».

27 серпня підготовлено бібліографічний список «Невідома Польща для мандрівників».

8 вересня на базі бібліотеки за участі представників Генерального Консульства Республіки Польща у Вінниці проведено акцію «Національне читання», присвячене 100-річчю повернення Незалежності Польщі. Впродовж чотирьох годин польською мовою вінничани читали роман польського письменника і драматурга С. Жеромського «Провесінь».

7 листопада у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулася науково-практична конференція «100 років Незалежності

Польщі в контексті світової історії», організована спільно з ГО «Конфедерація поляків Поділля ХХІ сторіччя».

7 листопада було підготовлено книжкову виставку-календар «100 років Незалежності Польщі в контексті світової історії».

Вінницька ОУНБ ім. К.А. Тімірязєва входить до складу **Мережі Пунктів Доступу Громадян до офіційної інформації (ПДГ)**. На базі відділу економіки та новітніх технологій продовжував функціонувати Пункт доступу громадян до офіційної інформації органів влади. Саме у ПДГ користувачі бібліотеки мають можливість отримати інформацію органів державної влади та дізнатись, яким чином можна долучитись та впливати на законодавчий процес.

Для користувачів бібліотеки на базі РТЦ проведено 18 тренінгів на тему «Доступ до офіційної інформації органів влади та місцевого самоврядування». Під час тренінгів учасники ознайомилися з сайтами Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, Вінницької облдержадміністрації, Вінницької обласної Ради, Вінницької міської ради. Участь у тренінгах брали 174 користувача.

Бібліотека у 2018 році долучилася до **проекту ПУЛЬС «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні»**, що реалізувався за сприяння міжнародної організації IREX. Гасло проекту – «Моя громада – мій добробут». Проект реалізовувався на базі Іллінецької мультимедійної бібліотеки та Тульчинської центральної районної бібліотеки.

Зав. науково-методичного відділу Марченко Т.М. та провідний методист Кристофорова Т. П., як представники ГО «Асоціація бібліотек Вінниччини», були співорганізаторами проекту та здійснювали документальний супровід.

У рамках проекту було проведено ряд заходів з метою інформування громади про процеси реформи децентралізації в Україні. Працівниками Іллінецької міської мультимедійної бібліотеки Іллінецької ОТГ та Тульчинської центральної районної бібліотеки було проведено вуличні акції «Бібліотека інформує про особливості місцевого самоврядування» та організовано роботу вуличних консультаційних пунктів.

Крім того, з метою надання студентській та учнівській молоді базових знань про суть самоврядування та територіальної організації влади, проведено семінари «Доступно про децентралізацію для молоді». Публічні дискусії «Ресурси місцевого самоврядування для розвитку: як ідентифікувати свої ресурси і як їх оптимально використовувати?».

Проект «Голоси живої історії»

У 2018 році працівники бібліотеки долучилися до реалізації проекту «Голоси живої історії», який отримав фінансову підтримку Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації.

Мета проекту «Голоси живої історії» – активізувати роботу зі збору усної історичної спадщини, досліджень, наративів, інтерв'ю учасників й очевидців (вінничан) Революції Гідності, подій, що відбуваються у зоні ООС (АТО), життєвих історій внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у Вінницькій області.

Основними завданнями проекту «Голоси живої історії» були:

- організувати збір бібліотекарями Вінницької області наративів, інтерв'ю учасників й очевидців (земляків) Революції Гідності, подій, що відбуваються у зоні ООС (АТО), життєвих історій внутрішньо переміщених осіб (ВПО), що мешкають на території області;
- провести Міжнародну науково-практичну конференцію «Усна історія: теорія, метод, джерело» із залученням науковців-істориків Вінниччини, інших регіонів України та Польщі;

- створити Фонд усних свідчень вінничан та забезпечити вільний доступ до нього;
- видати збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Усна історія: теорія, метод, джерело».

Супровід виконання програми здійснювали Кобель С.У., голова ГО «Вінницька асоціація головних лікарів-організаторів охорони здоров'я» та Коляструк О.А., професор, зав. кафедри історії та культури України ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, доктор історичних наук.

17 квітня 2018 року в прес-центрі Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації було презентовано старт реалізації проекту «Голоси живої історії». Участь у прес-конференції брали Морозова Н.І., президент громадської організації «Асоціація бібліотек Вінниччини», Слотюк Г.М., керівник проекту «Голоси живої історії» та Коляструк О.А., доктор історичних наук, професор, зав. кафедри історії та культури України ВДПУ імені Михайла Коцюбинського.

Для 3-х груп, що склалися з членів ГО «АБВ», бібліотечних працівників з новостворених ОТГ 18-20 квітня проведено презентацію проекту та консультацію щодо збору усноісторичних свідчень.

14 травня Морозова Н.І. та Слотюк Г.М. були запрошені на прямий ефір до обласного радіо ВІНТЕРА, де й розповіли про проект. Програму вела журналіст Ольга Зайцева.

Було виготовлено інформаційний банер, що в подальшому супроводжував заходи проекту.

Упродовж травня-серпня здійснювалися записи та збір нарративів, інтерв'ю учасників й очевидців (земляків) Революції Гідності, подій, що відбуваються у зоні ООС (АТО), життєвих історій внутрішньо переміщених осіб (ВПО), що мешкають на території області та ін.

19 червня на базі Літинської ЦРБ група бібліотечних працівників записали усноісторичні свідчення трьох переселенців, учасниці Революції Гідності та учасника АТО.

21 червня у с. Іванів Калинівського району здійснено запис спогадів двох учасників АТО та переселенця.

27 червня 2018 року на базі КЗ «Жмеринська центральна районна бібліотека ім. В. Вовкодава» записано свідчення трьох учасників бойових бій на Сході країни та волонтера.

На базі Погребищенської ЦРБ здійснено записи чотирьох учасників бойових дій.

Загалом у 2018 році було зібрано 108 записів усноісторичних свідчень, зокрема:

- 70 записів свідчень учасників антитерористичної операції;
- 17 записів учасників Майдану;
- 13 записів внутрішньо переміщених осіб;
- 8 записів волонтерів.

На основі зібраних усноісторичних свідчень на базі відділу краєзнавства створено електронну базу даних «Усна історія» та Фонд усноісторичних досліджень.

Документи Фонду підлягають науковій обробці: систематизації, бібліографічному опису та відображенню у довідково-бібліографічному апараті бібліотеки – локальній ЕБД «Усна історія» (з доступом у відділі краєзнавства).

24–26 жовтня 2018 року в рамках проекту «Голоси живої історії» було організовано проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Усна історія: теорія, метод, джерело».

25 жовтня було організовано виїзне засідання на базі закладів культури Тульчинського району. У Тульчинській ЦРБ, в рамках засідання було заслухано низку доповідей і виступів. Проведено екскурсію музеями та визначними місцями міста Тульчина.

Біля 40 наукових доповідей і повідомлень, що надійшли на Конференцію, було вміщено на компакт-диску та роздані всім її учасникам.. Хід форуму висвітлювався у місцевих ЗМІ, представлений на веб-сайті Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва та у соціальних мережах.

За результатами роботи Конференції підготовлено і видано Матеріали Конференції.

Робота з персоналом. Управління бібліотекою

Рішенням сесії Вінницької обласної Ради № 691 від 19 липня 2018 року на посаду директора Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва призначена Лариса Борисівна Сенік.

Відбулися інші кадрові переміщення і заповнені вакантні посади фахівцями бібліотечної справи та інженерами.

На 1 січня 2019 року штат бібліотеки налічує 126 одиниць, які обіймає 136 працівників, з них: директор, 2 заступники, головний бухгалтер, завідувачі відділів та секторів – 25, бібліотекарів – 58, бібліографів – 12, інших спеціалістів (бухгалтерія, канцелярія, кадрова служба, сектор інформаційних технологій) – 14, техперсонал – 17 чоловік. Ця кількість не виходить за рамки штатних одиниць.

Фактично на повну ставку працює 114 осіб, на 0,75 ставки – 4 особи, на 0,5 ставки – 18 осіб. За сумісництвом працюють 3 особи.

Із загальної кількості працюючих більшість мають вищу освіту, а саме 107 працівників, з них фахову вищу освіту мають – 73, середню спеціальну – 29, у тому числі за фахом – 14 осіб. Усього працівників, що навчаються і здобувають вищу освіту, – 14 осіб, з них: 11 – бібліотекарі, 3 – інші спеціалісти.

Загальна кількість бібліотечних фахівців (бібліотекарі, бібліографи, методисти, керівники структурних підрозділів та керівництво закладу) становить 99 працівників. З них вищу освіту мають 88 осіб, фахову вищу освіту – 58.

Розмежування за віком – працюючих пенсіонерів у бібліотеці – 33, працівників до 28 років – 17. Із загальної кількості бібліотечних працівників – 24 працюючі пенсіонери, 10 – до 28 років. 94 бібліотечні працівники – жіночої статі.

За бібліотечним стажем роботи: до 3-х років – 11 працівників, від 3-х до 10-ти років – 12 працівників, від 10-ти до 20-ти років – 34 працівники, понад 20 років – 42 працівники (з них 1 працює за сумісництвом).

Протягом поточного року адміністрацією бібліотеки проводилися заходи щодо раціонального розміщення та перестановки бібліотечних кадрів, навчання та підвищення їх професійного рівня.

З метою вирішення важливих питань життєдіяльності закладу проводилися збори трудового колективу.

4 січня розглядалося питання «Про порядок виплати заробітної плати працівникам Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва у 2018 році».

7 лютого відбулися загальні збори колективу ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва з порядком денним: «Про підсумки роботи колективу Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва за 2017 рік та завдання на 2018 рік». З основною доповіддю виступила директор бібліотеки Морозова Н. І., співдоповідачами виступили заступник директора з основної діяльності Сенік Л. Б., заступник директора з наукової роботи та інформатизації Слотюк Г. М., а також заступник головного бухгалтера О. М. Шевчук. Після обговорення доповіді і співдоповідей, загальні збори дали оцінку роботи колективу у 2017 році як задовільну. Насамкінець були прийняті рекомендації.

28 березня відбулися загальні збори колективу, на яких було підбито підсумки виконання Колективного договору між дирекцією і профспілковою організацією Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва за 2014–2017 роки та прийнято новий Колективний договір між дирекцією і профспілковою організацією Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва на 2018–2021 роки.

10 травня відбулися загальні збори з порядком денним «Про обрання кандидатур до складу конкурсної комісії з проведення конкурсного добору на посаду директора Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва від трудового колективу».

Збори, що відбулися 1 серпня обговорювали питання «Про внесення змін до Колективного договору між дирекцією та профспілковою організацією Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. К. А. Тімірязєва у пункті 5.1.14 щодо строків виплати заробітної плати».

7 серпня на розгляд учасників зборів було внесено питання «Про відзначення працівників бібліотеки Почесною грамотою Міністерства культури України з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек».

Відбувалися засідання Ради при директорів, на яких розглядалася низка питань, пов'язаних з виробничою, організаційною та кадровою діяльністю бібліотеки. Обговорювалися й затверджувалися додатки до нового Колективного договору між дирекцією та профспілковою організацією Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва та інші.

Продовжувалася робота з підвищення кваліфікації для всіх творчих працівників бібліотеки, за існуючою трьохрівневою системою: заняття у відділах, загальнобібліотечні та в університеті культури «Книга і суспільство».

На загальнобібліотечних заняттях обговорювалися актуальні питання бібліотечної діяльності, розкривалися технологічні процеси, сучасні методики з різних напрямків роботи бібліотеки, презентувалися нові надходження книг та журналів.

Для провідних фахівців бібліотеки започатковано новий інтелектуально-просвітницький проект «На перетині культур», в рамках якого за окремою програмою відбулася низка занять (тематика представлена у розділі «Наукова діяльність бібліотеки»).

Молоді працівники долучаються до організації і проведення творчих акцій, беруть у них участь як ведучі, а також виступають на заняттях з підвищення кваліфікації з оглядами літератури, коментованими переглядами тощо.

Працівники бібліотеки були учасниками різноманітних форумів обласного, всеукраїнського та міжнародного значення, де брали участь у заняттях, тренінгах, семінарах.

27, 28 лютого та 1 березня група працівників бібліотеки брала участь у тренінгу «Усна історія: від теорії до практики» (тренер – Оксани Романюк, історик, представник ГО «Зерна»).

У березні 13 провідних фахівців бібліотеки пройшли підвищення кваліфікації у Центрі неперервної культурно-мистецької освіти Національної академії культури і мистецтв за програмою «Інноваційні зміни в бібліотеці на основі проектного, кадрового менеджменту та ініціативної діяльності». У квітні – 12 співробітників за програмою «Адвокація: представлення інтересів бібліотек».

11–13 квітня зав. сектору електронних комунікацій та баз даних Пашкова О. А. брала участь у роботі III Міжнародного форуму молодих бібліотекарів УБА «Бібліотеки та сталий розвиток суспільства» (м. Львів).

З 16 по 21 квітня зав. сектору Інформаційно-ресурсний центр «Вікно в Америку» Скомаровська К. І. та бібліотекар II категорії Ткачук О. А. взяли участь у роботі Шостої Всеукраїнської школи бібліотечного журналіста (м. Харків).

З 23 по 27 квітня зав. сектору Інформаційно-ресурсний центр «Вікно в Америку» Скомаровська К.І. взяла участь у Міжрегіональному тренінгу з медіаграмотності для американських центрів (м. Київ).

26–27 квітня працівники відділу краєзнавства Авраменко Г.М. та Березюк Н. В. взяли участь у IV Всеукраїнському науково-теоретичному семінарі на тему «Життя «по-радянськи»: проблеми вивчення та інтерпретації» з циклу «Повсякденність: візії та смисли», який відбувся на базі ВДПУ ім. М. Коцюбинського.

Участь у роботі XI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Бібліотека і книга в контексті часу» на базі Національної бібліотеки України ім. Я. Мудрого, що відбулася 25–26 квітня у м. Києві, взяла директор бібліотеки Н. І. Морозова.

17–19 травня в. о. зав. відділу економіки і новітніх технологій Шевчук О. С. була учасником тренінгу «Стратегічне планування як інструмент соціально-економічного розвитку» з вивчення основ стратегічного планування та діагнозу ситуації в громаді, проведення SWOT-аналізу, написання проєктів, а також методів забезпечення участі громадськості в процесі стратегічного планування. Навчання організоване ГО «Україна. Польща. Німеччина».

1 червня зав. відділу наукової інформації та бібліографії Кізян О. І. здійснила виїзд до м. Києва з метою участі у «Книжковому арсеналі».

У вересні директор бібліотеки Л. Б. Сенік та зав. сектору Інформаційно-ресурсний центр «Вікно в Америку» К. А. Скомаровська взяли участь у роботі IX Львівського міжнародного бібліотечного форуму, який відбувся у межах 25-го Міжнародного книжкового «Форуму видавців у Львові».

25–26 вересня Слотюк Г. М., заступник директора з наукової роботи та інформатизації та Гуменюк Т. Ф., зав. відділу формування фондів брали участь у навчанні «Правові та практичні аспекти публічних закупівель в Україні».

6 співробітників бібліотеки вступили на навчання в Донецький національний університет ім. В. Стуса на факультет «Математика та інформаційні технології» за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

4–5 жовтня Скомаровська К. І. була учасником Всеукраїнського молодіжного форуму НАТО (м. Київ).

15 жовтня Слотюк Г. М. та Шевчук О. С. брали участь у тренінгу «Інструменти фандрейзингу» (м. Вінниця).

23–24 жовтня Валігура І. М., бібліотекар I категорії відділу рідкісних і цінних видань була учасницею XXI Міжнародної науково-практичної конференції «Короленківські читання-2018» (м. Харків).

Шевчук О. С. з 17 по 19 жовтня брала участь у тренінгах в рамках проєкту «Громадська активність без вікових обмежень» (м. Вінниця).

З 16 по 17 листопада Скомаровська К. І. брала участь у тренінгу для керівників центрів «Вікно в Америку» (м. Київ).

22 листопада Сенік Л. Б. була учасником звітно-виборної Конференції УБА «Українська бібліотечна асоціація – нове лідерство» (м. Київ).

20 листопада головний бібліотекар з управління фондами Когут О. Б. та заступник головного бухгалтера Шевчук О. М. в агенстві «Консалтинг» опанували навчальну програму на тему: «Публічні закупівлі: закупівля електричної енергії на 2019 рік в системі PROZORRO» та отримали сертифікати.

6–7 грудня Сенік Л. Б. та Слотюк Г. М. взяли участь у роботі Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегії розвитку бібліотек: від ідеї до втілення», що проходила на базі Науково-технічної бібліотеки ім. Г. І. Денисенка (м. Київ).

З 26 листопада до 15 грудня 2018 року бібліотекар I категорії сектору правової інформації Криворука А. В. пройшла дистанційний курс «Бібліотека в цифровому середовищі. Електронна бібліографія» та отримала сертифікат про його успішне завершення.

На базі Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва у лютому-березні проходили практику дві студентки III курсу денної форми навчання за спеціальністю «Бібліотечна справа» Тульчинського училища культури. У лютому виробничу практику на базі сектору Інформаційно-ресурсний центр «Вікно в Америку» проходив студент 4-го курсу спеціальності «Міжнародні відносини» Донецького національного університету імені Василя Стуса. Керівником практики було призначено заступника директора з наукової роботи та інформатизації Слотюк Г. М.

У звітному році за досягнення у різних напрямках діяльності Бібліотека була удостоєна нагород різного рівня.

Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва (в особі директора Сенік Л. Б.) отримала подяку від Ради міжнародних досліджень та обмінів (IREX) (директор Мяхрібан Дракман) «За активну підтримку та сприяння роботі бібліотечного прес-клубу Пульс, налагодження співпраці із ЗМІ та підтримки реформи місцевого самоврядування у Вінницькій області».

На щорічному Всеукраїнському бібліотечному «Біографічному рейтингу», започаткованому Інститутом біографічних досліджень Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського з нагоди 100-річчя НБУВ та 25-річчя Інституту з метою підтримки видання і популяризації наукової біографічної продукції, в номінації «Біобібліографічний показник» переможцем визнано біобібліографічний посібник «Микола Леонтович – славетний український композитор» (Вінниця, 2017). Окрім цього видання відзначено як лідер відкритого голосування у спільноті «Українського біографічного товариства». Громада серед 40 видань Топ-10 віддала перевагу саме біобібліографічному показнику «Микола Леонтович – славетний український композитор». Імена переможців оголосили під час підбиття підсумків Рейтингу на урочистій церемонії, яка відбулася 22 травня 2018 р. у Національній бібліотеці України ім. В. І. Вернадського. *(Авторський колектив видання: укладач О. І. Кізян, редактор С. В. Лавренюк, комп'ютерна верстка, дизайн, оригінал-макет Н. В. Спиця).*

Традиційно дирекція та профком організували привітання колективу та ветеранів з Міжнародним жіночим днем 8 березня, Днем пам'яті та примирення і Днем перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, Великоднем, Трійцею та професійним святом – Всеукраїнським днем бібліотек, а окремих працівників з ювілеями.

До Всеукраїнського дня бібліотек грамотою управління культури і мистецтв Вінницької облдержадміністрації була відзначена Крисько Н. М., зав. відділу маркетингу, реклами та соціокультурної діяльності та головний бібліотекар сектору ЕКБД Стояльникова О. В.

Дирекція та профком організували для колективу бібліотеки поїздки у м. Львів, а також за маршрутом: Вінниця-Рівне-Острог та відпочинок вихідного дня в м. Одесу.

Ювілейні дати у 2018 році відмітили: бібліотекарі I категорії – Циба Л. П., Драч І. А. (55 років) – (отримали грамоти управління культури і мистецтв облдержадміністрації); бібліотекар I категорії, заслужений працівник культури України Авраменко Г. М. (70 років) – (Почесна грамота Вінницької облдержадміністрації і Вінницької обласної Ради); зав. науково-методичного відділу Марченко Т. М. (60 років) – (Почесна грамота Міністерства культури України); заст. директора з наукової роботи та інформатизації Г. М. Слотюк (50 років) – (Грамоти управління культури і мистецтв ОДА та Національної спілки письменників України); зав. сектору правової інформації, голова профкому бібліотеки К. М. Осадчук (60

років) нагороджена Грамотою Вінницької обласної державної адміністрації та Вінницької обласної Ради.

До 50-річного ювілею бібліотекаря I категорії, доктора історичних наук, доцента кафедри історії і культури України ВДПУ ім. М. Коцюбинського Кароевої Т. Р. у хронологічному довіднику «Знаменні і пам'ятні дати Вінниччини 2018 року» вміщено розширену текстову довідку «Життя як книжка...».

До Всеукраїнського дня працівників культури і майстрів народного мистецтва грамотою Вінницької обласної державної адміністрації та Вінницької обласної Ради було відзначено провідного методиста науково-методичного відділу Т. П. Кристофорову, грамотою управління культури і мистецтв провідного бібліографа відділу рідкісних і цінних видань Т. О. Марчук.

З нагоди Всеукраїнського дня бібліотек відбулася зустріч для колективу та ветеранів бібліотеки «Від свята до свята». Дирекція і профком бібліотеки вручили сувеніри співробітникам і ветеранам. Відбулося новорічне свято з концертною програмою та привітаннями від дирекції, профкому, голови обкому профспілки працівників культури Т. І. Побережної.

Протягом звітного року за сприяння адміністрації та профкому працівники бібліотеки відвідували концерти, вистави та інші культурно-мистецькі заходи. Делегація співробітників «Тімірязевки» відвідала авторський вечір народного артиста України Станіслава Городинського. Діти співробітників бібліотеки отримали квитки на новорічні вистави.

Загалом робота бібліотеки з персоналом є пріоритетним напрямком та носить системний характер.

Адміністративно-господарська діяльність. Зміцнення матеріально-технічної бази бібліотеки. Заходи з охорони праці

У 2018 році проведено заходи щодо зміцнення матеріально-технічної бази бібліотеки в межах виділених асигнувань.

У ході підготовки до опалювального сезону була здійснена перевірка інженерних мереж систем тепло- і водопостачання.

Виконано обстеження системи пожежогасіння і автоматичної пожежної сигналізації.

Проведені вступні та планові інструктажі з охорони праці та пожежної безпеки у відділах бібліотеки.

Здійснена перевірка індивідуальних засобів захисту на придатність (протигази, респіратори, захисні пов'язки) при виникненні надзвичайної ситуації.

Проводились поточні роботи з обслуговування освітлювальної системи та електрообладнання, ревізії сантехнічного обладнання.

З метою дотримання техніки безпеки здійснено технічне обслуговування транспортного засобу.

Перевірена пропускна можливість евакуаційних виходів та звільнена від сторонніх предметів.

Протягом звітного періоду проводилися вступні та планові інструктажі з охорони праці та пожежної безпеки для осіб, які поступили на роботу, студентів-практикантів та працівників бібліотеки. Проведено навчання персоналу щодо дій при виникненні надзвичайної ситуації. Перевірена пропускна можливість евакуаційних виходів. Здійснено технічне обслуговування первинних засобів пожежогасіння.

У результаті прориву вхідної труби системи опалення 22 березня 2018 року, аварійно-диспетчерською службою міськвиконкому проведено ремонтні роботи. Аварійну ситуацію ліквідовано.

Проведено перевірку зовнішнього та внутрішнього водопостачання з пуском води, технічного обслуговування пожежних кранів, випробовування пожежних гідрантів та перекантування пожежних рукавів.

Проводились поточні роботи з обслуговування освітлювальної системи та електрообладнання.

Структурні підрозділи забезпечені необхідними миючими засобами, канцелярськими товарами.

Закуплено необхідні препарати для поповнення аптечок першої медичної допомоги.

Для керівного складу бібліотеки проведено навчання в навчально-методичному центрі цивільного захисту.

Здійснено низку робіт, що стосуються господарської діяльності та поліпшення умов праці колективу і створення безпечного середовища для персоналу і користувачів бібліотеки.

Проведено гідравлічне випробування трубопроводу системи опалення. Виконана повірка термометрів манометрів системи опалення на придатність до роботи в опалювальний період в ДП «Вінницястандартметрологія».

Здійснено обстеження теплового обладнання і виготовлений акт готовності до опалювального сезону, узгоджений з «Вінницяміськтеплоенерго».

Згідно з приписом Державної служби з надзвичайних ситуацій демонтовані горючі матеріали, на яких відсутні показники пожежної небезпеки, якими оздоблені стіни шляхів евакуації.

Проведено медичне обстеження працівників бібліотеки за місцем проживання.

Постійно здійснюється упорядкування прибудинкової та прилеглої території, санітарна очистка внутрішніх приміщень бібліотеки.

Директор

Л. Б. Сенік

**Про Вінницьку ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва та її заходи у періодичних виданнях,
збірниках, відеорепортажах, інтернет-ресурсах**

1. Mazur, Aleksy. Zabawy z jezykiem polskim w Winnicy [про святкування Міжнародного дня рідної мови у Вінницькій ОУНБ ім. К.А. Тімірязєва] / А. Mazur // Slowo Polskie. – 2018. – №2(67). – С. 1.
2. [30 січня у секторі газетної періодики Вінницької обласної універсальної бібліотеки ім. К. А.Тімірязєва презентували виставку газетних публікацій, присвячену юним захисникам України під Крутами] // Поділ. зоря. – 2018. – 1 лют. – С. 13.
3. «Все те незриме світло» Ентоні Дорра : [щотижня Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва проводить на замовлення газети «Правди сила» маркетингове дослідження та розповідає про книгу, яка найбільше зацікавила читачів бібліотеки за останній тиждень] // Правди сила. – 2018. – 7 лют. – С. 12.
4. «Гніздо горлиці» Лесі Олендій : [про книгу тижня із фондів Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] // Правди сила. – 2018. – 31 січ. – С. 12.
5. «Голгофа козацьких нащадків. Терновий вінок» Ганни Ткаченко : [щотижня Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва проводить на замовлення газети «Правди сила» маркетингове дослідження та розповідає про книгу, яка найбільше зацікавила читачів бібліотеки за останній тиждень] // Правди сила. – 2018. – 17 січ. – С. 12.
6. «Дві хвилини правди» Ірен Роздобудько : [щотижня Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва проводить на замовлення газети «Правди сила» маркетингове дослідження та розповідає про книгу, яка найбільше зацікавила читачів бібліотеки за останній тиждень] // Правди сила. – 2018. – 24 січ. – С. 12.
7. «Рейс». Сергій Лойко : [роман Сергія Лойка, автора бестселера «Аеропорт», чекає на читачів у Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] // Правди сила. – 2018. – 16 трав. – С. 12.
8. «Родаки: роман-колаж зі стихій життя» Дмитра Кешеля : [щотижня Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва проводить на замовлення газети «Правди сила» маркетингове дослідження та розповідає про книгу, яка найбільше зацікавила читачів бібліотеки за останній тиждень] // Правди сила. – 2018. – 10 січ. – С. 12.
9. «Тімірязєвка» запрошує на серпневий етнодень [Електронний ресурс] // Вінницька обласна Рада : офіц. інформ. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vinrada.gov.ua/timiryazevka-zapros hue-na-serpnevij-etnoden.htm> (дата звернення: 17.09.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 21.08.2018.
10. «Універсальні реляції» італійця прославили Поділля на всю Європу [Електронний ресурс] : [італійський мислитель Джованні Ботеро 405 років назад описав Поділля. У відділі рідкісних і цінних видань ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва організовано виставку] // YouTube : веб-сервіс. – Електрон. відеодані (1 файл: 1:30 хв.). – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=g5NMtbMOIKs> (дата звернення: 18.12.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 14.12.2018. – Канал користувача на YouTube: Vlasno Info.
11. «Щасливий» Вікторії Гранецької : [щотижня Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва проводить на замовлення газети «Правди сила» маркетингове дослідження та розповідає про книгу, яка найбільше зацікавила читачів бібліотеки за останній тиждень] // Правди сила. – 2018. – 3 січ. – С. 12.

12. Contemporary Music Days in Vinnytsia: чим вразить вінничан новий фестиваль? : [інформаційний центр фестивалю, де можна придбати квитки і отримати інформацію про всі концерти фестивалю, працює у Вінницькій обласній універсальній науковій бібліотеці ім. К. А. Тімірязєва; глядачі побачать новаторські та ексклюзивні музичні проекти, створені видатними митцями сучасності] // Місто. – 2018. – 7 лютого. – С. 24.

13. Андрій Кокотюха «Автомобіль із Пекарської»: [щотижня Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва проводить на замовлення газети «Правди сила» маркетингове дослідження та розповідає про книгу, яка найбільше зацікавила читачів бібліотеки за останній тиждень] // Правди сила. – 2018. – 14 лют. – С. 12.

14. Бережной, В. Винница приобщила к творчеству Казимира Малевича : [у Вінницькій обласній універсальній науковій бібліотеці ім. К.А.Тімірязєва стартував інтелектуально-просвітницький проект «на перехресті культур»] / В. Бережной // Вінниц. реалії. – 2018. – 7 берез. – С. 8.

15. Бібліотека Тімірязєва «пішла в народ», аби заохотити людей ходити в читальні зали [Електронний ресурс] // Вежа : вінницький інформаційний портал : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2018. – Режим доступу: <https://vezha.vn.ua/biblioteka-timiryazueva-pishla-v-narod-aby-pryvabyty-lyudej-hodyty-v-chyitalni-zaly-foto/> (дата звернення: 7.06.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 15.06.2018.

16. Бібліотекарі хочуть створити у Вінниці міні-музей ретроречей : [відділ мистецтв Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва оголосив акцію «Я заново народжуся», яка передбачає збір ретроречей, що так чи інакше пов'язані з мистецтвом] // Новини Вінниччини. – 2018. – 7 листоп. – С. 4.

17. Благодійну акцію влаштує вінницька бібліотека [Електронний ресурс] : [акцію влаштовує Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва до Дня Святого Миколая] // Моя Вінниця : сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.myvin.com.ua/news/2602-blahodiinu-aktsiuvlashtuie-vinnytska-biblioteka> (дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 30.11.2018.

18. Бобрусь, О. У Вінниці призначили директора обласної бібліотеки ім. К.А. Тімірязєва / Ольга Бобрусь [Електронний ресурс] // 20 хвилин : сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vn.20minut.ua/Podii/u-vinnitsi-priznachili-direktora-oblasnoyi-biblioteki-im-ka-timiryazev-10706487.html> (дата звернення: 17.09.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 21.07.2018.

19. Борисенко, С. Усіма кольорами веселки : [у відділі мистецтв Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва відкрилася виставка живопису, авторами робіт є вихованці Вінницького дитячо-художнього центру «Барви України»] / Сергій Борисенко // Вінниччина. – 2018. – 10 січ. – С. 6.

20. Брендуляк, В. Картини Інни Стратієвської : [у відділі мистецтв обласної бібліотеки ім. К. А. Тімірязєва відбулась персональна виставка картин Інни Стратієвської] / Володимир Брендуляк // Вінниччина. – 2018. – 14 груд. – С. 7.

21. В «Тімірязєвці» до Всеукраїнського Дня працівників культури відбувся етнодень [Електронний ресурс] // Моя Вінниця : сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.myvin.com.ua/news/2204-v-timiriavtsi-do-vseukrainskoho-dnia-pratsivnykiv-kultury-vidbuvsia-etnoden> (дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 09.11.2018.

22. В Виннице на международной конференции обсудят проблемы устной истории [Електронний ресурс] : [конференція відбудеться на базі Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] // Укрінформ : сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ru/rubric->

regions/2565048-v-vinnice-na-mezdunarodnoj-konferencii-obsudat-problemy-ustnoj-istorii.html (дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 24.10.2018.

23. В обласній бібліотеці імені Тімірязєва відбулась презентація книги та фільму «Позивний «Бандерас» [Електронний ресурс]: [про кн. вінничанам розповідав автор сценарію одноймен. кінострічки Артемій Кірсанов] // Моя Вінниця : сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.myvin.com.ua/news/2370-v-oblasnii-bibliotetsi-imeni-timirazieva-vidbulas-prezentatsiia-knyhy-ta-filmu-pozyvnyi-banderas> (дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 19.11.2018.

24. Вальтер, І. Каретна бібліотечка, єдина в Україні, зберігається у Вінниці : [унікальну каретну бібліотечку мініатюрних книжок презентували нещодавно своїм читачам працівники Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] / Ілона Вальтер // Поділ. порадиця. – 2018. – 10 жовт. – С. 1.

25. Виїзне засідання VI Міжнародної науково-практичної конференції «Усна історія: теорія, метод, джерело» [Електронний ресурс] : [відбулась на базі Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] // Тульчинська районна державна адміністрація : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://tulchin-rda.gov.ua/novini/viizne-zasidannya-vi-mizhnarodnoi-naukovopraktichnoi-konferencii-usna-istoriya-teoriya-metod-dzherelo/> (дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 25.10.2018.

26. Вільчинська, О. Обпалені війною обличчя бійців вихопив фотограф : [у Вінницькій ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва відбулося відкриття фотовиставки «Погляд АТО: 1000 обличч»] / Ольга Вільчинська // Поділ. порадиця. – 2018. – 28 лют. – С. 7.

27. Вінничанам покажуть тисячу облич АТО [Електронний ресурс] : [у відділі мистецтв ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва відбулося відкриття персональна виставка Леоніда Шрайбікуса «Погляд АТО: 1000 облич», яка експонуватиметься до 31 січ.] // depo.ua : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2018. – Режим доступу: <https://vn.depo.ua/ukr/vn/vinnichanam-pokazhut-tisyachu-oblich-ato-20180115708570> (дата звернення: 19.01.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 15.01.2018.

28. Вінницькі бібліотекарі створюють фонд усних свідчень "Голоси живої історії" [Електронний ресурс] // Depo/Вінниця – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vn.depo.ua/ukr/vn/u-vinnici-stvoryuyut-fond-zhivoyi-istoriyi-iz-rozprovidy-atovciv-20180417760729> (дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 17.04.2018.

29. ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва провела освітню акцію «Бібліотека виходить в місто» [Електронний ресурс] // Вінницька обласна державна адміністрація : офіц. веб-сайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2018. – Режим доступу: <http://www.vin.gov.ua/news/ostanni-povnyu/11426-vounb-imkatimirazieva-provela-osvitniu-aktsiiu-biblioteka-vykhodyt-v-misto> (дата звернення: 20.06 2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 25.06.2018.

30. Гамага, Т. Поет іде попереду історії, або Про те, як говорили, жартували та дивувалися таланту відомого вінницького письменника Василя Кобця : [творчий вечір Василя Кобця пройшов у стінах ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] / Тетяна Гамага // Вінниц. газ. – 2018. – 15 черв. – С. 16.

31. Гнатюк, Н. Квіти Бортнякової весни : [про заходи до відзначення 80-річчя від дня народж. поета А. Бортняка, зокрема у Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва – літ.-мистец. вечір «Повернення у слові» та свята «Бортнякова весна» в Крижопіл. РБК] / Ніна Гнатюк // Вінниччина. – 2018. – 9 трав. – С. 9.

32. Гордійчук, П. Свято нашої зустрічі : до 75-річчя письменника Василя Кобця : [про літературно-мистецький вечір письменника Василя Кобця, що відбувся у читальній залі

Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] / Петро Гордійчук // Вінниц. газ. – 2018. – 23 листоп. – С. 7.

33. Грегорі Девід Робертс «Тінь гори» : [нову частину міжнар. бестселера пропонує читачам Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] // Правди сила. – 2018. – 9 трав. – С. 12.

34. Джорджина Говелл. Королева пустелі : [ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва пропонує вінничанам одну із кн. свого фонду, яка цікавила читачів протягом останнього тижня] // Правди сила. – 2018. – 30 трав. – С. 12.

35. До Дня Соборності України на Вінниччині організовано виставки : [у структурних підрозділах ВОУНБ ім. К. Тімірязєва] // Життєві обрії. – 2018. – 19 січ. – С. 2.

36. Драбина Якова. Людмила Уліцкая : [ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва пропонує вінничанам одну із кн. свого фонду, яка була популярною серед читачів протягом остан. тижня] // Правди сила. – 2018. – 23 трав. – С. 12.

37. Дружина мандрівника в часі. Одрі Ніффенеггер : [ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва пропонує читачам зі свого фонду кн., яку найбільше читали її читачі остан. тижня] // Правди сила. – 2018. – 4 квіт. – С. 12.

38. Дядюк, К. У Вінниці автори сценарію українського бойовика презентують книгу «Позивний «Бандерас» [Електронний ресурс] / Катерина Дядюк // Вежа : Вінниц. інформ. портал : [веб-сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vezha.vn.ua/uvinnytisi-avtory-stsenariyu-ukrayinskogo-bojovyka-prezentuyut-knygu-pozyvnyj-banderas/> (дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 08.11.2018.

39. Екскурсія до бібліотеки ім. К. А. Тімірязєва [Електронний ресурс] : [студенти Вінниц. кооператив. ін-ту відвідали Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] // Вінницький кооперативний інститут : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://www.vki.vn.ua/news/2047-ekskursiya-do-biblioteku-im-katimiryazujeva> (дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 17.10.2018.

40. Елінор Каттон «Світила» : [про кн. із фонду Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва, яка найбільше цікавила читачів за останні 7 днів] // Правди сила. – 2018. – 11 квіт. – С. 12.

41. Етнодень «Великодні дзвони» : [відбувся у стінах ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва у рамках бібліотеч. циклу народознав. заходів «У звичаях й традиціях Поділля пізнавай». Виручені на святков. благод. ярмарку кошти направлені на підтримку воїнів АТО, які лікуються у Вінниц. обл. клініч. госпіталі ветеранів війни] // Вінниччина. – 2018. – 13 квіт. – С. 2.

42. Завальнюк, Л. «Універсальні реляції» італійця прославили Поділля на всю Європу [Електронний ресурс] : [італійський мислитель Джованні Ботеро 405 років назад описав Поділля] / Любов Завальнюк // ВЛАСНО.info : інформ. портал. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://vlasno.info/spetsproekti/1/istoriya/item/27776-universalni-reliatsii-italiitsia-pr> (дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 15.12.2018.

43. Зотов, М. Реорганізацію бібліотек поки відклали : [проект рішення «Про внесення змін в організації діяльності обласних бібліотек» обговорювався 16 лютого на позачерговій сесії Вінницької облради, але зрештою проект повернуто на доопрацювання] / Максим Зотов // Місто. – 2018. – 21 лют. – С. 4.

44. Зотов, М. У бібліотеці ім. Тімірязєва – нова директорка : [на сесії облради 19 лип. підтримали проект рішення «Про керівника Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Тімірязєва», відповідно до якого директоркою бібліотеки призначено Ларису Сенік] / Максим Зотов // Місто. – 2018. – 25 лип. – С. 3.

45. Ірина Жураковська «По той бік війни» : [щотижня Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва проводить на замовлення газети «Правди сила» маркетингове дослідження та розповідає про книгу, яка найбільше зацікавила читачів бібліотеки за останній тиждень] // Правди сила. – 2018. – 7 берез. – С. 12.
46. Ірина Тетера «Київ – Нью-Йорк» : [бібліотека ім. К. А. Тімірязєва пропонує вінничанам для ознайомлення книгу зі свого фонду, яка найбільше зацікавила читачів] // Правди сила. – 2018. – 21 лют. – С. 12.
47. Казимилова, Т. Крокуємо до 20-річчя : [про інформаційну годину «Ваша садиба. Поради до часу», що була проведена завідувачкою відділу аграрних наук Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва Валентиною Середюк у громадській організації «Асоціація пенсіонерів «Поділля»]] / Тетяна Казимилова // Вінниц. газ. – 2018. – 22 черв. – С. 10.
48. Кароєва, Т. Рідкісні видання творів Тараса Шевченка в обласній книгозбірні / Тетяна Кароєва // Вінниччина. – 2018. – 23 трав. – С. 5.
49. Кароєва, Т. Розвиток політичної цензури бібліотечних фондів України 1918-1941 рр. на прикладі Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва / Тетяна Кароєва // Шоста Могилів-Подільська науково-краєзнавча конференція : матеріали конф., 27-28 жовт. 2017 р. / Могилів-Поділ. міськрада [та ін.]. – Могилів-Подільський ; Вінниця, 2017. – С. 164–174.
50. Кобець, В. Вшанували Василя Стуса : [про вересневі стусівські читання, які відбулись на площі В. Стуса за участі Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] / Василь Кобець // Вінниччина. – 2018. – 12 верес. – С. 5.
51. Кобець, В. Йому поставили діагноз: “патологічно чесний” : [про В. Стуса та пройого долю, а також про вересневі Стусівські читання, в яких прийняла участь ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] / Василь Кобець // Вінниц. газ. - 2018. - 14 верес. - С. 11.
52. Ковальський, Р. «Різдво зі Стусом» : [у Вінницькій ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва відбувся вечір вшанування пам'яті Василя Стуса з нагоди його 80-річчя від дня народження] / Роман Ковальський // Поділ. порадиця. – 2018. – 17 січ. – С. 8.
53. Ковальський, Р. В бібліотеці Тімірязєва новий директор : [19 липня сесії обласної ради депутати підтримали проект рішення «Про керівника Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. К.А. Тімірязєва». Директором бібліотеки було призначено Ларису Сенник] / Роман Ковальський [Електронний ресурс] // 33-й канал : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://33kanal.com/v-biblioteci-timiryazujeva-novij-direktor.html> (дата звернення: 17.09.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 20.07.2018.
54. Красуляк, З. Кобзар і Україна : [у березні 2018 року на Вінниччині проходить конкурс читців «Кобзар і Україна», який вже 24 роки поспіль проводить Вінницький обласний центр народної творчості за сприяння управління культури і мистецтв облдержадміністрації, зокрема, згадується і бібліотека ім. К. А. Тімірязєва] / Зоя Красуляк // Світлиця. – 2018. – № 1. – С. 15–16.
55. Кримські татари привезли до Вінниці коран, якому більше сотні років : 1 лютого, у Вінницькій бібліотеці імені Тімірязєва відбулася зустріч «Жива історія: мандруючий Коран», що реалізується в рамках проекту «Містки громадської активності» кримськотатарською громадською організацією «Ветан» // Новини Вінниччини. – 2018. – 7 лют. – С. 4.
56. Ларису Сенник призначено директором обласної бібліотеки ім. К.А. Тімірязєва : [Під час сесії депутати підтримали проект рішення «Про керівника Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. К.А. Тімірязєва», відповідно до якого директором бібліотеки призначено Ларису Сенник] [Електронний ресурс] // Вінницька обласна Рада :

офіц. інформ. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vinrada.gov.ua/larisusenik-priznachenodirektorom-oblasnoi-biblioteki-im-ka-timiryazeva.htm> (дата звернення: 17.09.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 19.07.2018.

57. Лаціс, М. Книгу історії пишемо разом : [під час творч. вечора у Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва «Зробимо пам'ять живою» у січ. 2018 р. голова міськ. ГО «Союз Чорнобиль України» Михайло Ястремський закликав присутніх та благодійників взяти участь у зборі коштів на вид. кн. про історію діяльності міськ. орг.] / Микола Лаціс // Вінниц. газ. – 2018. – 27 квіт. – С. 9.

58. Майкл Ондатже. Англійський пацієнт : [щотижня Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека ім. К. А. Тімірязєва проводить на замовлення газети «Правди сила» маркетингове дослідження та розповідає про книгу, яка найбільше цікавила читачів бібліотеки за останні сім днів] // Правди сила. – 2018. – 21 берез. – С. 12.

59. Маліновська, М. «Виставка «погляд АТО: 1000 облич» закінчиться у Кремлі» – автор світлини Леонід Шрайбікус [Електронний ресурс] : [у відділі мистецтв ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва відбулося відкриття персональна виставка Леоніда Шрайбікуса «Погляд АТО: 1000 облич», яка експонуватиметься до 31 січ.] / М. Маліновська // VLASNO.INFO : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2018. – Режим доступу: <http://vlasno.info/kultura/6/patriotichni-aktsiji/item/22072-vystavka-pohliad-ato-1000-oblych-za> (дата звернення: 19.01.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 16.01.2018.

60. Мороз, О. Сміливість бути собою : [у Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва відбулась презентація кн. вінниц. поетеси Алли Вітвицької «Друге дихання»] / Оксана Мороз // Вінниц. газ. – 2018. – 27 квіт. – С. 10.

61. Музичні інструменти, патефони і чорнильніци: у Вінниці збирають речі для мистецького ретро-музею [Електронний ресурс] : [музей хочуть створити у відділі мистецтв ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] // Вежа : Вінниц. інформ. портал : [веб-сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vezha.vn.ua/muzychni-instrumenty-patefony-chornylnytsi-u-vinnytsi-zbyrayut-rechi-dlya-mystetskogo-retro-muzeyu/>(дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 02.11.2018.

62. На Вінниччині розпочалася VI Міжнародна науково-практична конференція «Усна історія: теорія, метод, джерело» [Електронний ресурс] // Вінницька обласна державна адміністрація : офіц. веб-сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://www.vin.gov.ua/news/ostanni-novyny/14144-na-vinnychchyni-rozpochalasia-vi-mizhnarodna-naukovo-praktychna-konferentsiia-usna-istoriia-teoriiia-metod-dzherelo> (дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 24.10.2018.

63. Наталія Гурницька. Мелодія кави у тональності сподівання : [Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва пропонує вінничанам книгу, яка найбільше зацікавила читачів останнім часом] // Правди сила. – 2018. – 14 берез. – С. 12.

64. Плахтій, Ю. Українці у війні: у Вінниці відкрили виставку «Погляд АТО: 1000 облич», завершити яку хочуть... у Москві [Електронний ресурс] : [у відділі мистецтв ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва відбулося відкриття персональна виставка Леоніда Шрайбікуса «Погляд АТО: 1000 облич», яка експонуватиметься до 31 січ.] / Ю. Плахтій // Вежа : вінниц. інформ. портал. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2018. – Режим доступу: <https://vezha.vn.ua/ukrayintsi-u-vijni-u-vinnytsi-vidkryly-vystavku-poglyad-ato-1000-oblych-zavershyty-yaku-hochut-u-moskvi-foto/> (дата звернення: 19.01.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 15.01.2018.

65. Презентували книгу : [Анатолія Давидюка «Лікарська гекатомба. Репресоване

покоління» у Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] // RIA. – 2018. – 11 квіт. – С. 13.

66. Прокопенко, М. Де «качати» мозок у березні : [про подолання хандри на лекціях та освітніх фестивалях. Огляд подій по містах України. Зокрема, у Вінниці вінничани можуть долучитися до екологічно-кліматичної вечірки «Активуй енергію», порефлексувати у ДонНУ імені Василя Стуса за круглим столом, де зберуться очевидці, які організували самооборону в Донецьку, відвідати інтелектуально-порсвітницький проект «На перетині культур», який ініціює Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] / Марія Прокопенко, Дмитро Плахта, Олесь Шуткевич // День. – 2018. – 1 берез. – С. 10.

67. Разанова, Ю. Чорно-білі фантазії Олександра Тереза : [вінниц. пер. Олександр Терез презентував першу персонал. вист. картин у чорно-білих кольорах в приміщенні Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] / Юлія Разанова // Вінниччина. – 2018. – 18 квіт. – С. 7.

68. Регіональний форум громадських ініціатив : [про другий Регіональний форум громадських ініціатив який пройшов в обласній універсальній науковій бібліотеці ім. К.А. Тімірязєва] // Липовец. вісті. – 2018. – 1 черв. : фот.

69. Світлана Алексієвич «Чорнобильська молитва: хроніка майбутнього» : [про кн. із фонду Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва, якою найбільше цікавились читачі б-ки в кінці квіт.] // Правди сила. – 2018. – 25 квіт. – С. 12.

70. Святий вечір із Василем Стусом : [до 80-річчя від дня народження Василя Стуса відбувся вечір пам'яті у м. Вінниця біля пам'ятника видатного земляка. У заході взяли участь вінницькі письменники, журналісти, працівники Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва, студентська молодь] // Вінниц. газ. – 2018. – 12 січ. – С. 2.

71. Сегеда, Ю. «Щедра осінь дарами» : свято з такою назвою відбулося в обласній науковій бібліотеці ім. К. А. Тімірязєва за участі членів клубу «Садівник» / Юрій Сегеда // Вінниччина. – 2018. – 28 верес. – С. 6.

72. Сегеда, Ю. Василь Кобець – невтомний і багатотомний : [презентація 12-томного видання творів письменника, журналіста і громадського діяча Василя Кобця відбулась у науковій бібліотеці ім. К. А. Тімірязєва. Участь у творчому вечорі «У товаристві Кобця Василя» взяли письменники, науковці, літературознавці, освітяни та студенти – шанувальники його художнього слова] / Юрій Сегеда // Літ. Україна. – 2018. – 19 лип. – С. 2.

73. Сегеда, Ю. Василь Кобець – невтомний і багатотомний : [про презентацію 12-том. вид. творів письменника, журналіста і громад. діяча Василя Кобця у Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] / Юрій Сегеда // Вінниччина. – 2018. – 13 черв. – С. 9.

74. Сегеда, Ю. Дві книжки – серйозна й весела : [про презентацію у ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва книг Ю. Хмелевського «Акт гуманізму» та «Декорації змін»] / Юрій Сегеда // Вінниччина. – 2018. – 21 груд. – С. 7.

75. Сегеда, Ю. Різними мовами – про спільні цінності : [у Вінницькій ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва відбулося літературно-мистецьке свято «Рідна мова – коріння нації», до Міжнародного дня мови] / Юрій Сегеда // Вінниччина. – 2018. – 23 лют. – С. 7.

76. Сегеда, Ю. Тисяча портретів героїв АТО : [у відділі мистецтв Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва відбулося відкриття фотовиставки житомирського фотографа Леоніда Шрайбікуса (Керосин)] / Юрій Сегеда // Вінниччина. – 2018. – 19 січ. – С. 7.

77. Сенік, Л. «Тімірязєвка»: в центрі уваги книга та її читач [Електронний ресурс] / Лариса Сенік // Газета «Місто» : офіц. сайт. – Режим доступу: <http://misto.vn.ua/news/item/id/12162> (дата звернення: 06.12.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 26.09.2018.

78. Столітнє Євангеліє українською мовою демонструють на виставці у Вінниці : [відділ рідкісних і цінних видань ВОУНБ ім. Тімірязєва підготував книжкову виставку «Хрещення Київської Русі-України: подорож в історію», присвячену 1030-річчю хрещення Київської Русі] // Новини Вінниччини. – 2018. – 25 лип. – С. 1 : фот.

79. Творча зустріч в обласній бібліотеці : [10 жовтня 2018 р. у Вінницькій ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва відбулася творча зустріч з головним редактором газети «Культура і життя» Євгеном Букетом] // Культура і життя. – 2018. – 19 жовт. – С. 16.

80. Тетюха, Д. Літопис української культури : [про творчу зустріч з головним редактором газети «Культура і життя» Євгеном Букетом та генеральним директором Національного газетно-журнального видавництва Андрієм Щекуном, яка відбулась в ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] / Дмитро Тетюха // Вінниччина. – 2018. – 17 жовт. – С. 8.

81. Тупчій, Л. Серцем відданий культурі : [до 70-річчя від дня народж. відомого діяча культури – Василя Федоровича Циганюка, зокрема згадуються роки роботи на посаді дир. Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] / Лариса Тупчій // Вінниччина. – 2018. – 13 черв. – С. 9.

82. У Вінниці відкрилась фотовиставка «Погляд АТО: 1000 облич» [Електронний ресурс] : [у відділі мистецтв ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва відбулося відкриття персональна виставка Леоніда Шрайбікуса «Погляд АТО: 1000 облич», яка експонуватиметься до 31 січ.] // MyVin : Моя Вінниця : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2018. – Режим доступу: <http://www.myvin.com.ua/ua/news/culture/53363.html> (дата звернення: 19.01.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 16.01.2018.

83. У Вінниці відкрили виставку «Погляд АТО: 1000 облич» : 15 січня, у відділі мистецтв ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва відбулося відкриття персональної фотовиставки Леоніда Шрайбікуса «Погляд АТО: 1000 облич» // Новини Вінниччини. – 2018. – 17 січ. – С. 1.

84. У Вінниці відкрили виставку пам'яті Голокосту : з 18 січня, у відділі документів з гуманітарних, технічних та природничих наук Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. К. А. Тімірязєва розпочала роботу виставка «Голокост – пам'ять віків». Експозиція приурочена до Міжнародного дня пам'яті жертв голокосту // Новини Вінниччини. – 2018. – 24 січ. – С. 4.

85. У Вінниці відкриють гурток для школярів, де навчатимуть журналістиці : [повідомл. про відкриття гуртка журналістики «Stand-Up» на базі б-ки ім. К. А. Тімірязєва] // Правди сила. – 2018. – 4 квіт. – С. 7.

86. У Вінниці з нагоди 80-річчя Василя Стуса влаштували меморіальні виставки [Електронний ресурс] : [у Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] // Укрінформ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2377084-u-vinnici-z-nagodi-80ricca-vasila-stusa-vlastuvali-memorialni-vistavki.html> (дата звернення: 12.01.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 05.01.2018.

87. У Вінниці на міжнародній конференції обговорять проблеми усної історії [Електронний ресурс] : [конференція відбудеться у ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] // Укрінформ : сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/2565047-u-vinnici-na-miznarodnij-konferencii-obgovorat-problemi-usnoi-istorii.html> (дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 24.10.2018.

88. У Вінниці планують створити мистецький міні-музей : у бібліотеці ім. Тімірязєва оголосили акцію зі збору ретроречей, пов'язаних з музикою, театром, кіно, живописом, фотографією [Електронний ресурс] : [у новинах на каналі «ВІНТЕРА»] // YouTube : веб-сервіс. – Електрон. відеодані (1 файл: 3:41 хв.). – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=3Vqucqk_cVc (дата звернення: 18.12.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 03.11.2018. – Канал користувача на YouTube: Дар'я Красовська.

89. У Вінниці планують створити мистецький міні-музей [Електронний ресурс] : [у відділі мистецтв Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] // Моя Вінниця : сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.myvin.com.ua/news/2127-u-vinnytsi-planuiut-stvoryty-mystetskyi-mini-muzei> (дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 05.11.2018.

90. У Вінниці представили столітні мініатюрні книги з унікальної каретної бібліотеки [Електронний ресурс] : [дані книги представив відділ рідкіс. і цінних видань Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] // Буквоїд : сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://bukvoid.com.ua/events/culture/2018/10/03/150028.html> __дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 03.10.2018.

91. У Вінниці презентували вітчизняний бойовик «Позивний Бандерас» [Електронний ресурс] : [у новинах на каналі «ВІНТЕРА»] // YouTube : веб-сервіс. – Електрон. відеодані (1 файл: 1:54 хв.). – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=_uqewrH8HV4 (дата звернення: 18.12.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 18.11.2018. – Канал користувача на YouTube: Артур Колесник.

92. У Вінниці презентують книгу «Позивний «Бандерас» [Електронний ресурс] : [у Вінницькій ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] // Моя Вінниця : сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.myvin.com.ua/news/2277-u-vinnytsi-presentuiut-knyhu-pozyvnyi-banderas> (дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 14.11.2018.

93. У Вінниці створять інтерактивний «підручник» з відеосвідченнями учасників головних історичних подій України [Електронний ресурс] // Вежа : вінницький інформ. портал – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vezha.vn.ua/tag/golosy-zhyvoyi-istoriyi/> (дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 17.04.2018.

94. У Вінниці українські та польські науковці обговорюють дослідження усної [Електронний ресурс] : [на міжнар. краєзнав. конф., що відбулася на базі ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] // Стожари : інформ. сайт укр. діаспори – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://svitua.org/novyny/ukraina/item/7963-u-vinnytsi-ukrainski-ta-polski-naukovtsi-obhovoriuiut-doslidzhennia-usnoi-istorii.html> (дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 25.10.2018.

95. У Вінницькій бібліотеці ім. К. А. Тімірязєва відбудеться акція «Подаруй дитині частинку свого серця» [Електронний ресурс] : [благодійна акція присвячена для дітей Іванівської школи-інтернат] // ВЛАСНО.info : інформ. портал – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://vlasno.info/suspilstvo/8/blagodijnist/item/27549-u-vinnytskii-bibliotetsi-im-k-a-timi> (дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 30.11.2018.

96. У Вінницькій обласній універсальній науковій бібліотеці ім. К. А. Тімірязєва відбувся тренінг для майбутніх журналістів [Електронний ресурс] // Вінницька обласна державна адміністрація : офіц. веб-сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://www.vin.gov.ua/news/ostanni-novyny/12203-u-vinnytskii-oblasnii-universalnii-naukovii-bibliotetsi-im-ka-timiazieva-vidbuvsia-treninh-dlia-maibutnikh-zhurnalistiv> (дата звернення: 17.09.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 12.07.2018.

97. Усна історія: теорія, метод, джерело : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. 24–26 жовт. 2018 р., м. Вінниця / Департамент інформ. діяльності та комунікацій з громадськістю Вінниц. облдержадмін., Упр. культури і мистецтв Вінниц. облдержадмін.,

Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва, ГО «Асоц. б-к Вінниччини». – Вінниця, 2018. – 148 с. – Зі змісту : [статті працівників б-ки] :

Сеник, Л. Б. Шановні учасники зібрання, колеги, гості! : [привітання] / Л. Б. Сеник. – С. 5 ;

Валігура, І. М. Внесок Климента Квітки до методики усних досліджень української етномузики / І. М. Валігура. – С. 28–31 ;

Слотюк, Г. М. Усноісторичні дослідження як складова бібліотечного краєзнавства (на прикладі проекту «Голоси живої історії») / Г. М. Слотюк. – С. 26–28 ;

Антонюк, О. Ю. Голодомор 1932–1933 рр. голосами живої історії (з досвіду роботи відділу краєзнавства ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва) / О. Ю. Антонюк. – С. 38–41 ;

Цимбалюк, П. І. Стусівські читання у спогадах / П. І. Цимбалюк. – С. 94–96 ;

Слотюк, Г. М. Маценко Микола Іванович: «Довелось... поміняти ручку і блокнот на автомат і бронезилет, а редакцію – на бліндаж» / Г. М. Слотюк. – С. 109–115 ;

Ніжньовська, А. А. Гайоха-Турнікова Галина Ігорівна: «Все буде Україна!» / А. А. Ніжньовська. – С. 120–129 ;

Криворука, А. В. Тахтарова Аніфе Мевлютівна: «...я такая маленькая была, в сорок четвертом году, нас посадили в скотские вагоны, где закованы окна и двери, и повезли...» / А. В. Криворука, Н. Б. Волошина. – С. 129–132.

98. Фотовиставку «Погляд АТО: 1000 облич» покажуть у Вінниці [Електронний ресурс] : [у відділі мистецтв ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва відбулося відкриття персональна виставка Леоніда Шрайбікуса «Погляд АТО: 1000 облич», яка експонуватиметься до 31 січ.] // ВінницяОК : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2018. – Режим доступу: <http://vinnitsaok.com.ua/2018/01/14/234118> (дата звернення: 19.01.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 14.01.2018.

99. Фотовиставку «Погляд АТО: 1000 облич» покажуть у Вінниці [Електронний ресурс] : [у відділі мистецтв ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва відбулося відкриття персональна виставка Леоніда Шрайбікуса «Погляд АТО: 1000 облич», яка експонуватиметься до 31 січ.] // Lenta : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2018. – Режим доступу: <http://lenta.vn.ua/news/article/141184/Фотовиставку-«Погляд-АТО:-1000-облич»-покажуть-у-Вінниці> (дата звернення: 19.01.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 14.01.2018.

100. Цимбалюк, П. І. Він був думками весь про щастя на землі : [про нові вид. до 80-річчя від дня народж. відом. укр. письменника, публіциста Анатолія Бортняка розповідає учен. секретар ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва, заслуж. працівник культури України П. І. Цимбалюк] / Поліна Цимбалюк // Вінниц. газ. – 2018. – 27 квіт. – С. 16.

101. Через усну історію у Вінниці розкажуть про переселенців, волонтерів, майдан та війну [Електронний ресурс] : [24–26 жовт. 2018 р. на базі Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва відбудеться VI Міжнар. наук.-практ. конф.] // ВЛАСНО.info : інформ. портал – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://vlasno.info/suspilstvo/8/dozvillya/item/26904-cherez-usnu-istoriiu-u-vinnytsi-rozkazh> (дата звернення: 18.12.2018). – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 23.10.2018.

102. Шуткевич, О. Великодній етнодень : вінниц. бібліотекарі провели благодійн. ярмарок, щоб допомогти учасникам АТО : [його влаштували у Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва у рамках проекту «У звичаях й традиціях Поділля пізнавай»] / Олеся Шуткевич // День. – 2018. – 12 квіт. – С. 2.

103. Шуткевич, О. Вінницька «Тімізаревка» презентувала чотири книжкові виставки на честь Василя Стуса [Електронний ресурс] : [які розповідають про умови

виникнення шістдесятництва, постать Василя Стуса, а також представляють дослідження його творчості, спогади та роздуми про поета] / О. Шуткевич // День : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://day.kyiv.ua/uk/news/040118-vinnyska-timiryazuevka-prezentovala-chotyry-knyzhkovi-vystavky-na-chest-vasylya-stusa> (дата звернення: 12.01.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 04.01.2018.

104. Шуткевич, О. Вінницька «Тімірязєвка» представила збірники наукових товариств, найдавнішим з яких майже 200 років / Олеся Шуткевич [Електронний ресурс] // День : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://day.kyiv.ua/uk/news/160818-vinnyska-timiryazuevka-predstavyla-zbirnyku-naukovyh-tovarystv-naudavnishym-z-yakuh> (дата звернення: 17.09.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 16.08.2018.

105. Шуткевич, О. У Вінниці Стусівські читання розпочалися з презентації трьох видань про Василя Стуса [Електронний ресурс] : [з нагоди 80-річчя від дня народж. Василя Стуса у Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва провели літературно-мистецький вечір під назвою «Велетень нескореного духу»] / О. Шуткевич // День : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://day.kyiv.ua/uk/news/120118-u-vinnyci-stusivski-chytannya-rozprochalysya-z-prezentaciyi-troh-vydan-pro-vasylya-stusa> (дата звернення: 12.01.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 12.01.2018.

106. Шуткевич, О. У вінницькій бібліотеці Тімірязєва для читачів влаштували етнодень [Електронний ресурс] : [у рамках циклу заходів «У звичаях й традиціях Поділля пізнавай» відбувся Різдвяний етнодень у Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва «Три празники в гості»] / О. Шуткевич // День : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://day.kyiv.ua/uk/news/170118-u-vinnyskiy-biblioteci-timiryazueva-dlya-chytachiv-vlashtuvaly-etnoden> (дата звернення: 19.01.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 17.01.2018.

107. Шуткевич, О. Як пройшов етнодень у вінницькій «Тімірязєвці» [Електронний ресурс] : [у рамках циклу заходів «У звичаях й традиціях Поділля пізнавай» відбувся Різдвяний етнодень у Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва «Три празники в гості»] / О. Шуткевич // ВінницяОК : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2018. – Режим доступу: <http://vinnitsaok.com.ua/2018/01/18/234279> (дата звернення: 19.01.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 17.01.2018.

108. Що ми знаємо про НАТО : [у Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва проведено День інформації, присвяч. 69-й річниці заснування НАТО] // Вінниччина. – 2018. – 13 квіт. – С. 3.

109. Як на Вінниччині відзначили 80-річчя від дня народження Василя Стуса [Електронний ресурс] : [серед низки заходів є літературно-мистецький вечір під назвою «Велетень нескореного духу», що відбувся у Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва] // ВінницяОК : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2018. – Режим доступу: <http://vinnitsaok.com.ua/2018/01/14/234119> (дата звернення: 19.01.2018), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 14.01.2018.